לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ד', י"ג בטבת תשמ"ז, 14 בינואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13243 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

הפיחות עבר בשוקט יחסי בבנקים

כרטיסי הטיסה וההקצבה – מתייקרים מהיום ב־10%

מאת אייל שגב, כתבנו הכלכלי בת"א

הפיחות בשיעור של 10% עבר אתמול ב"שקט" יחסי בבנקים. לפי דוחי הבנקים מכר הציבור לבנקים, בעיקר מדובר בפירמות גדולות, מטבע חוץ, בסכום של כעשרים מיליון דולר. בעיקר מדובר במט"ח שנרכש בימים האחרונים ע"י אותן פירמות מחשש לפיחות. רוב הכספים שהוחזרו הופקדו בפקדונות תפ"ס ופק"מ בהם ניתן לקבל ריבית של 22 עד 23 אחוז לשנה.

(המשך בעמוד 14)

ה"חבילה" תיחתם היום — ניסים: נפעל למנוע כל תוספות שכר במשק בשנת 87

ראש הממשלה ושר־האוצר "התחייבו" אתמול לשמור על יציבות שער החליפין בחודשים הקרובים ● צפוי מאבק קשה על ביצוע הקיצוצים בחינוך ובבריאות ● עיקרי הסכם החבילה: מתשלום תוספת היוקר הבאה יעוקרו 2.7% – תשלומי המעסיקים לביטוח לאומי יקטנו באותו שיעור – סף המס יועלה ל־895 ש"ח והשיעור המירבי יהיה 48% – מס יסף בשיעור 10% יוטל על המרוויחים מעל 9000 ש"ח – לא יבוטלו הפטורים – מדריגות המס יעודכנו עם כל תוספת־יוקר – יוארך הפיקוח על המחירים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שר־האוצר משה נסים וראש הממשלה יצחק שמיר התחייבו אתמול לשמור על שער חליפין של השקל יציב בחודשים הקרובים ואמרו שהשער הנוכחי של 1.68 שקל ביחס לסל המטבעות יישאר קבוע לחודשים רבים.

נסים ציין שהיציבות בשער החליפין תישמר כל עוד לא יהיו העלאות שכר וכל עוד לא יהיו מאורעות חריגים בחו"ל. נסים ביקש מהציבור להאמין שהממשלה לא נטשה את המדיניות של שער חליפין יציב.

(המשך בעמוד 14)

המתחבלים

השותפים לעיסקה (מימין לשמאל): לאוטמן, קיסר, פרס וניסים במסיבת עתונאים אתמול בירושלים (צילום: הראתי)

מורים משביתים לימודים במחאה על הקיצוצים

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

הלימודים בבתי־הספר היסודיים בכיתות ג'־ח' ובחלק מחטיבות־הביניים יושבתו היום על־ידי הסתדרות המורים. הלימודים בגני הילדים ובכתות א' יתנהלו כסידרם. הנהלת הסתדרות המורים החליטה אתמול להשבית את מרבית מוריה, בשל הפגיעה הקשה במערכת החינוך של התוכנית הכלכלית

(המשך בעמוד 14)

חנינה בפרשת יערי־גרנות ● עמוד 16
שביתת שחקנים בהבימה ● עמוד 16
ביקושים אדירים לצמודים בבורסה ● עמוד 14
מקפרליין מודה: שיקרתי ● עמוד 4
"הוהרנו האמריקנים מכשלון" ● עמוד 3
נאסר לדבר על ה"לביא" ● עמוד 3
תקיפה באיזור הטילים הסוריים ● עמוד 2
צו גירוש נגד מנהיג נוער אש"ף ● עמוד 2
חד לוי: פקעה סבלנותי ● עמוד 2

5 הצעות אי־אמון בתוכנית; מפ"ם: שחיקה ופגיעה בשכר

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

הממשלה לא נעתרה אתמול לבקשת שלמה הלל ולא דיווחה לכנסת ישראל על התוכנית הכלכלית החדשה.

הכנסת תדון היום בתוכנית לאחר שחמש מפלגות אופוזיציוניות מהשמאל ומהימין החליטו להביע אי־אמון בממשלה.

הישג שבוזבז

מפ"ם תאמר במסגרת האי־אמון כי הממשלה חיסלה במו ידיה את ההישג היחיד שנותר באמתחתה מאעיתקר — ריסון האינפלציה. הישג שנרכש במחיר חברתי כבד. פיחות השקל, ייקור המצרכים המסובסדים, ביטול הרפורמה במס, עיקור תוספות־היוקר יפגעו קשות בשכירים ובגימלאים ויעשירו שוב

(המשך בעמוד 14)

איגוד סרבני אגרת חינוך

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

"מה שמקצצים בחינוך היום נשלם בריבית דריבית בעתיד הקרוב והרחוק" התריעה אתמול אמירה סרטני מפ"ם.

לדעתה "על ציבור ההורים כולו מוטל להאבק עד חורמה נגד הקיצוץ במערכת החינוך והתשלומים שהחליטה הממשלה להטיל על חינוך ילדינו".

בכנס צעירים אשר התקיים אמש בסניף מפ"ם ברמלה קרא אילן גילאון רכז הדור הצעיר של מפ"ם להורים בישראל לסרב כאיש אחד לשלם את אגרת החינוך אשר מתכוונת הממשלה להטיל עליהם. "כאבא לילד בביה"ס אינני מתכוון לשלם אף פרוטה שחוקה עבור חינוך בני. גם אם הדבר יהיה כרוך בהרחקת הילד מביה"ס ובהבאתי לדין בגין עבירה על חוק חינוך חובה — שהיה גם חוק חינוך חינם", אמר.

הוועדה המרכזת אמרה כן

הסכם החבילה אושר פה־אחד בהתנגדות מזכ"ל הסתדרות המורים ● הוסכם להתנות החתימה בתנאי שלא ייפגעו החינוך והבריאות ● קיסר: סיכלנו מהלך שהמוטו שלו הוא "כל איש לגורלו" ● אמר כי אם לא תשמר היציבות — יופעל מכשיר תוספת־היוקר ● הוועדה אימצה כמה מהצעות מפ"ם

מאת כתבנו לענייני עבודה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות אישרה אמש, בישיבה מיוחדת, את סעיפי הסכם החבילה העומד להיחתם הבוקר בין ההסתדרות, הממשלה והמעסיקים הפרטיים.

בדברי הסיכום הוסיף המזכ"ל ישראל קיסר מספר דרישות אותם תבעו נציגי מפ"ם בוועדה וביניהם המשך המאבק נגד פגיעה בחוק הביטוח הלאומי.

הצביעו פה אחד

להוציא את מזכ"ל הסתדרות המורים הצביעו כל חברי הוועדה המרכזת בעד ההסכם והסמיכו את קיסר ואת יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד לסיים היום את המו"מ על מערכת הבריאות ועל דרישות קופת־חולים כדי להביא את

(המשך בעמוד 14)

בל"ל: המועצה התפטרה

יפת סחב אחריו את כולם – היו"ר הורביץ ומועצת המנהלים התפטרו אמש ● הורביץ: "יפת שהיה בעיני סמל, הפך בן יום לדבר אחר – ניסיתי לתקן דברים אך לא הצלחתי – לא מגיע לי צל"ש על ההתפטרות ● גם דולצין יפרוש בתוך חודש ● המועמד החדש ליו"ר מועצת המנהלים – פרופ' חיים בן־שחר

מאת אייל שגב, כתבנו הכלכלי בת"א

מועצת המנהלים של בנק לאומי ויו"ר מועצת המנהלים אלי הורביץ הודיעו אמש על התפטרותם. גם נגיד הבנק, אריה דולצין יפרוש מתפקידו בתוך חודש ימים. בכך באה לקיצה פרשת פיצויי הפרישה של יפת. לפחות לגבי מי שנשאו באחריות הציבורית לפרשה זו.

אלי הורביץ כינס אמש, בתום ישיבת דירקטוריון קצרה מסיבת עתונאים בה הופיע יחד עם נגיד הבנק אריה דולצ'ין.

מלוא האחריות

הוא הודיע לעתונאים כי הוא נוטל על עצמו את מלוא האחריות גם להחלטות וגם למחדלים ש

(המשך בעמוד 14)

צעדים סותרים ללא כיוון

הודעות ממשלתיות יכולות לסנוור את עיני כולם. כך למשל לא צוין אף אחד כי מדובר בפיחות של 12 אחוזים ביחס לסל המטבעות ולא בפיחות של 10 אחוזים. הסל עלה מ־1.5 ש"ח ל־1.68 ש"ח. רק ביחס לדולר היה הפיחות 10 אחוזים. ביחס למרק הגרמני 11 אחוזים.

יש חשיבות לציין הטייה זו כלפי מטה בהודעה הממשלתית, כי ההתייקרות הנובעת מפיחות של 12 אחוזים באופן ישיר ומיידי, היא כ־4 אחוזים ולא 3 אחוזים. ביחד עם יתר צעדי הממשלה לייקור המוצרים והשירותים המסובסדים תיגרם התייקרות מיידית במשק של 6־7 אחוזים. מאחר והפיחות בוצע באמצע החודש, מלוא ההתייקרות לא תבוא לידי ביטוי בפרסום מדד ינואר, אך היא תגיע בפיגור מה ובעוד חודש חודשיים ייזקף הפיחות במלואו. לקראת אפריל עשוייה הממשלה להידרש לבצע פיחות נוסף. כי השיטה מנציחה את עצמה. כך עלול המשק שוב להתגלגל לשיעורי אינפלציה גבוהים. כזכור, המשק והשכירים שילמו מחיר כבד עבור השגת היציבות ועתה מבזבזת הממשלה הישג זה במחי יד.

נחלק חשוב של הרפורמה, בתחום המיסוי, ויתרה הממשלה על הכנסות מיסים בסכום של 1.2 מיליארד ש"ח. מלוא הסכום יזרום לעשירון העליון. אין שום השוואה לעובדה שהרפורמה מתרכזת במלואה בביטול מדרגות המס של 50־60 אחוזים, במקום שהם כ־90 אחוזים של משלמי המס. מבלי לשנות דבר לגבי שאר המשתכרים. תוספת הכנסה זו תגרום להגברת הצריכה הפרטית והיבוא.

[illegible] שבהצעה המקורית כוסתה הרפורמה ע"י ביטולי הטבות מס הרי שעל פי החלטת הממשלה, היא תהיה במלואה הוצאה תקציבית. [illegible] פי חמישה מהסכום המתוכנן של 250 מיליון ש"ח, עליה החליטה בזמנו הממשלה. היא לא תשפיע בכיוון הוזלת עלויות העבודה. כי היא אינה נוגעת לרוב רובם של העובדים השכירים.

[illegible] הרפורמה במס סותרת באופן מוחלט את כוונת הממשלה [illegible] משוק ההון ולהשאירו בידי הסקטור העיסקי לצורך השקעות [illegible] הממשלה תוכל לצאת משוק ההון. רק במסגרת מגבלות התקציב [illegible] ההכנסות נוצר חור ענק; בצד ההוצאות הוחלט על קיצוצים שברובם לא יתממשו. לכן הממשלה תמשיך גם בעתיד לספוג את מלוא החיסכון [illegible] כתוצאה מכך הריבית בשוק ההון לא תרד, אלא תעלה. בעקבות [illegible] ההון תעלה הריבית גם בשוק האשראי לטווח קצר באמצעות ההיטל [illegible] בנק ישראל על האשראי במטבע חוץ. הדרך לצמיחה תחסם עוד יותר.

[illegible] ויתור בשם השכירים על 400 מיליון דולר תוספת־יוקר. אם קיסר [illegible] על סכום זה למען מניעת פיחות ושמירת היציבות, ניתן היה [illegible] אותו. כרגע הוויתור ישמש רק לחלוקה מחדש של ההכנסות לרעת השכירים מבלי לשפר במאומה את מצב היצוא. ומבלי לקדם את הצמיחה

"מוטב שיפתחו את 'תיבת הפנדורה' שם למעלה, לפני שיפת ידבר"

תבעו אתמול הדוברים בוועדת הכספים שתקפו במשך 6 שעות את צמרת בנק־לאומי ● עוד גילוי: משכורתו של המנהל הנוכחי איינהורן 15 אלף דולר לחודש

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

ביקורת חריפה ביותר מהתחיה ועד מפ"ם, כולל הליכוד והמערך, על ראשי בנק לאומי ועל אריה דולצין בפרשת יפת, נשמעה אתמול במשך חמש שעות תמימות בוועדת הכספים של הכנסת. דולצין הודיע כי תוך חודש יתפטר מתפקידו כנגיד "אוצר התיישבות היהודים". במקומו יבוא גזבר הסוכנות וההסתדרות הציונית עקיבא לוינסקי. גם יו"ר מועצת המנהלים של בל"ל אלי הורביץ הודיע על התפטרותו הצפויה.

כבר מזמן לא גילתה ועדת הכספים, עמדה כה תוקפנית נגד גוף הנתון לפיקוחה. הפעם, בניגוד לדיונים אחרים של הוועדה, היו כל הח"כים

(המשך בעמוד 14)

מועצת מנהלי בל"ל לא תתפטר כנראה בעקבות פניית שמיר

החלטתו של הורביץ עדיין לא ברורה ● הוועדה המיוחדת לבדיקת תנאי השכר של הבכירים תתכנס היום

מאת אייל שגב, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

אפשרות שמועצת המנהלים של בנקלאומי לא תתפטר ברב הסתמנה אתמול בעקבות שיחות שהיו לחברי מועצת המנהלים עם גורמים ממלכתיים.

נודע, כי בין היתר פנה שוב ראש הממשלה לאחדים מחברי מועצת המנהלים וביקש מהם לא להתפטר מהבנק על מנת למנוע זעזוע במועצת המנהלים.

על רקע זה מסתמנת אפשרות שהחברים החדשים במועצת המנהלים של הבנק, יחזקאל הרמלך, פרופ' פנחס זוסמן וכן פליקס ונדמן, שנתמנה רק באחרונה למועצת המנהלים של הבנק, ימשיכו לכהן בתפקידיהם. ייתכן גם שיצחק מיטלמן, השוהה בחו"ל, יחליט שלא להתפטר.

עדיין לא ברור מה תהיה החלטתו של אלי הורביץ, שגם עליו מופעלים לחצים לא להתפטר ממועצת המנהלים.

היום אחה"צ תתכנס הוועדה המיוחדת של הדירקטוריון לישיבתה הראשונה. ועדה זו, הבודקת את תנאי השכר של הבכירים בבנק, תבדוק מה היו תנאי התעסוקה של קודמיו של יפת בתפקיד זה ובמיוחד של ד"ר להמן המנוח, שכיהן כמנכ"ל הבנק ולאחר מכן כיו"ר מועצת המנהלים.

חברי הוועדה יעברו גם על חוזה שהוגש בזמנו לוועדה ברכות בת ארבעה חברים מטעם הדירקטוריון ואשר הוגדר כסודי. וכן היו פרטים על תנאי התעסוקה של הבכירים. לוועדה המיוחדת יצורף כנראה השופט אשר [illegible] כנציג ציבור, על [illegible] לוועדה תוקף ציבורי.

● שני מומחים אמריקנים לשיקום נהרות, שהגיעו היום לארץ כאורחי "קרן תל־אביב לפיתוח", יבדקו אפשרויות לשיקום הירקון ופיתוחו כאיזור נופש.

עתונאים הוכו בהפגנת דרוזים נגד הריסת בתים

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר" בחיפה

איש צוות הטלוויזיה הישראלית, צלם העיתון "חדשות" וכתב "על המשמר" הותקפו אתמול והוכו בעת שסיקרו הפגנת תושבים דרוזיים מהכפרים דלית אל כרמל ועוספייה שהתקיימה מול בניין משרד הפנים בחיפה.

סמוך לשעה 12 בצהריים התקהלו מול הבניין כמה עשרות מפגינים אשר ביקשו למחות על הכוונה לבצע צווי הריסת בתים בכפריהם. המפגינים ניסו לפרוץ אל תוך הבניין. כשבמהלך נסיונותיהם נופצו זגוגיות אחת מדלתות הכניסה.

במקביל התנפלו מספר מפגינים על צלם העתון "חדשות", דחפוהו וניסו למנוע ממנו לצלם את האירוע. דקות ספורות לאחר מכן התנפלו מספר מפגינים נוספים על כתב "על המשמר" והיכו גם אותו. תוך שהם תובעים מהעיתונאים לעזוב את המקום.

המפגינים יצאו אל הכביש וחסמו לדקות מספר את הצומת הסמוך. לאחר שפונו מהמקום אל רחבה צדדית כדי לשאת נאומים, התנפלו לפתע מספר מפגינים על צוות הטלוויזיה [illegible] שסיקר את האירוע [illegible] בסיום ההפגנה [illegible] העיתונאים תלונות [illegible] מרחב חיפה.

הפגנת הדרוזים בחיפה (צילום: קלאודיו נאוטקביץ / "חדשות")

פקיד בכיר במערכת השיפוטית בדרום חשוד בקבלת שוחד מיני

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

חוקרי היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים עצרו שלשום בערב בעל תפקיד בכיר במערכת המשפט בדרום. האיש אינו שופט, והוא נושא בתפקיד אדמיניסטרטיבי חשוב. האיש נעצר בשדה התעופה בלוד שעה שחזר מחופשה בחו"ל. הוא חשוד בניצול תפקידו לצורך קבלת טובות הנאה. כפי הנראה, מדובר בעיקר בטובות הנאה מיניות שקיבל מעובדות עליהן היה ממונה.

האיש עובד במערכת המשפט שנים רבות. בשנים האחרונות היתה סביבו חרושת שמועות, לפיהן הוא נוהג לקדם את עובדותיו על־פי מידת נכונותן לקיים עימו יחסי מין. אולם הפקידות חששו תמיד להתלונן במשטרה. כמה מהן עזבו את עבודתן על רקע זה.

לפני מספר חודשים אמרה אישיות משפטית בכירה, לשאלת עתונאים, כי תהיה מרוצה אם חרושת השמועות תגיע לסיומה באמצעות הוכחות חד־משמעיות שיסייעו למשטרה [illegible] האיש. האיש עצמו, [illegible] מספר שבועות ע"י [illegible] לחקירה, הכחיש [illegible] ואמר, כי מי שיכתוב [illegible] על ידו על הוצאת דיבה. האיש יובא [illegible] להארכת מעצר [illegible] בפתח־תקווה.

הסברה נגד ה"טירטורים" תשבית האימונים היום בבסיסי הטירונים

נוכח ריבוי המקרים של התנהגות בלתי הולמת של מפקדים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

לאור ריבוי המקרים בהם נתגלתה התנהגות בלתי הולמת של מפקדים כלפי טירונים בחטיבות חיל הרגלים של צה"ל, תושבת היום פעילות האימונים בכל בסיסי הטירונים ויערכו פעולות הסברה נגד גל הטירטורים החדש הפוקד את הצבא.

בחודשים האחרונים הגיעו תלונות רבות מטירונים והוריהם לרמטכ"ל, לנציב קבילות החיילים, לאלופי הפיקודים ולראש ממח"ש על התנהגות בלתי הולמת וטירטורי טירונים. מספר תלונות שנבדקו נמצאו כנכונות והוגדרו "כלא הולמות את צה"ל".

האלוף אורי שגיא, ראש מפקדת חילות השדה, הורה, בגיבוי של הרמטכ"ל, לעצור ליום שלם את האימונים ולהקדישו לליבון וטיפול בבעיה.

מחר יתקיים בבסיס הדרכה של צה"ל במרכז הארץ כנס בו יטלו חלק כל הקצינים והמפקדים מדרגת מ"פ ומעלה בבסיסי הטירונים. בכנס ידברו בנושא ראש המפח"ש, רופאים, פסיכולוגים וסציולוגים שיסבירו, את השפעת הטירטורים והעונשים הלא מקובלים על החייל.

בבסיסי הטירונים עצמם יערכו פעולות הסברה מקומיות באותו נושא בפני מפקדי כיתות ומדריכים זוטרים. גם בכנסים אלו יטלו חלק אנשי מקצוע.

בנושא הטירטורים בצה"ל עלה מחדש לפני מספר חודשים לאחר תקופת רגיעה של כמה שנים.

מפקדים בצה"ל טענו באוזני כתבנו, כי ישנה תופעה חדשה בה מאיימים טירונים על המפקדים כי יגישו נגדם תלונה על כל פקודה שבה יש לדעתם חריגה [illegible] מספר תלונות [illegible] שכיבות סמיכה [illegible] המקובל על צה"ל [illegible] נוסף".

נמסר כי צה"ל נוקט [illegible] לבער את הנגע הזה.

תלמידה קפצה למוות מחלון כיתתה לעיני חברותיה

מאת בצלאל רוביו, כתב "על המשמר" בירושלים

זעזוע והלם פקדו אתמול את תלמידי בית־הספר המקיף בגילה, לאחר שחברתם, אירים נחמיה בת 14 וחצי, התאבדה לעיניהם.

המקרה אירע סמוך לסיום יום הלימודים. מעדויות התלמידים מסתבר, כי לאחר הצלצול, כשעדיין מרביתם שהו בכיתת הלימודים שבקומה הרביעית של בית־הספר, זינקה לפתע אירים נחמיה לעבר החלון והתיישבה על האדן כשהיא רוכנת קדימה. אחת הבנות חשה לעזרה ואחזה בשמלתה, אך אירים היתה נחושה בדעתה וקפצה מחלון הקומה הרביעית אל משטח האבן הקשה שלמטה.

מגן־דוד־אדום שהוזעק למקום העניק לנערה טיפול נמרץ, אך הפציעה היתה אנושה. היא נלקחה לבית־החולים ולאחר שעות אחדות נפטרה כשההורים [illegible] ליד מיטתה.

לכתבנו נודע, כי [illegible] אחריה מכתב המסביר [illegible] למעשה, וכנראה [illegible] נכזבת.

אמש התכנסו המורים [illegible] הייעוץ הפסיכולוגי [illegible] ירושלים ודנו [illegible] בתלמידים המזועזעים [illegible] ראייה להתאבדות.

האיום פעל – אחימאיר חזר בו מהתפטרותו

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

יעקב אחימאיר חזר בו מהתפטרותו מתפקיד עורך "מבט", בעקבות שיחות שקיים עם מנכ"ל רשות — השידור אורי פורת ומנהל הטלוויזיה, חיים יבין, שהבטיחו כי ידאגו לשיפור תנאי ההפקה של "מבט".

כזכור, התפטר אחימאיר בגלל אי תפעולן של 2 ניידות השידור של החדשות, המונע דיווחים על ארועים המתרחשים בשעות הערב.

בעקבות ההתפטרות הבטחה לאחימאיר תוספת של צוות פילם בתל־אביב ושיפור תנאי ההפקה של "מבט" בירושלים. באשר לניידות השידור — מתקיים מו"מ עם עובדי הטלוויזיה על מציאת דרך להפעיל אותן על ידי מתן פיצוי הולם לעובדים.

הסתיים הסכסוך בויצ"ו — המטפלות יוכרו כמחנכות

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת "על המשמר"

לאחר ישיבה מרתונית בת 19 שעות, נחתם אור לאתמול הסכם בין עובדות מעונות ויצ"ו להנהלת ויצ"ו. אי לכך הופסקו השיבושים במעונות והם יפעלו מעתה ואילך כרגיל.

על־פי ההסכם, שלגיבושו תרם יושב ראש הסתדרות הפקידים משה בית דגן, יוכרו המטפלות על־ידי ההנהלה כמחנכות ושבוע העבודה יקוצר ל־40.5 שעות בקיץ ל־41.5 שעות בחורף, עבור מישרה מלאה, במקום 45 שעות.

קיצור שעות העבודה לא יתבטא בפועל בקיצור שעות שהיית הילדים במעונות, אלא בתוספת בשכר למטפלות. כמו כן יצאו המטפלות לחופשת הקיץ ב־7 באוגוסט במקום ב־21 באוגוסט עד כה.

מזכירת אירגון עובדי ויצ"ו רבקה אומן אמרה היעד הוא להגיע ל־36 שעות עבודה בהסכם הבא.

כתובות נאצה על ביתו של פעיל שמאל

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

כתובות נאצה צוירו באישון לילה על קירות ביתו של ראובן קמינר בשכונת קרית היובל בירושלים. הכתובות מגנות את קמינר, חבר משלחת השמאל שיצאה לפני מספר שבועות למפגש עם אנשי אש"ף ברומניה. בין היתר הוזהר ראובן קמינר: "כהנא יטפל בך, בוגד".

בשיחה עם כתבנו קבל ראובן קמינר על אוזלת ידה של המשטרה באיתור מבצעי המעשה, שכן אין זו הפעם הראשונה שהוא ובני משפחתו סובלים מהטרדות, וזהות המטרידים די ברורה לדעתו.

"אני יודע כי אין זו בעיה פשוטה אך מחובת המשטרה לשים קץ לפעילות זו, שיש בה סכנה לגורל הדמוקרטיה וחופש הביטוי בישראל" — אמר.

הוועידה הארצית לבטיחות וגיהות תתקיים היום

מאת כתבנו לענייני עבודה

הוועידה הארצית לבטיחות, גיהות ואיכות חיים בעבודה תתקיים היום בכפר המכביה ברמת־גן.

בוועידה משתתפים כ־400 נציגים ונאמני בטיחות מכל רחבי הארץ, וכן שרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, שופט בית־הדין הארצי לעבודה, סטפן אדלר, ונציג התאחדות התעשיינים.

המשתתפים יתחלקו לקבוצות דיון שיעסקו בהיבטים השונים של הבטיחות והגיהות בעבודה.

הוועדה המרכזת דנה בישיבתה האחרונה בנושא תאונות העבודה. קיסר אמר, שהירידה בשיעור התאונות אינה מספקת וכל זמן שקיימים מפגעים בטיחותיים מחובת ההסתדרות לפעול להסרתם.

44 תוכניות השקעה בנגב אושרו ב־86

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

בשלוש השנים האחרונות אישר משרד־המסחר־והתעשייה 115 תוכניות הקמה והרחבה של מפעלי תעשיה בנגב, בהשקעה כוללת של 414 מיליון דולר — אמר אתמול שר־המסחר־והתעשייה אריאל שרון, בעת ביקור בשדה בוקר.

לדבריו, נרשם גידול בהיקף תוכניות ההשקעה שאושרו לתעשיה בשנת 1984 אושרו 32 תכניות בהיקף כספי של 68 מיליון דולר, בשנת 85־39 תכניות בהשקעה של 104 מיליון דולר, ובשנת 86־44 תוכניות בהשקעה כוללת של 242 מיליון דולר.

בהתייחסו לערי הפיתוח בנגב אמר השר שרון, כי בשנים האחרונות אושרו תוכניות להקמת תשעה מפעלי תעשיה באופקים, שלושה באילת, ארבעה בבאר־שבע, שמונה בדימונה, 10 בירוחם, 13 בנתיבות, שבעה בקרית־גת ו־12 בשדרות.

פרס מבטיח לסייע לפתרון מצוקת המושבים

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

"המערך יתנה תמיכתו בתוכנית הכלכלית ובתקציב המדינה החדש במציאת פתרון למצוקת המושבים" — אמר אמש מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, בפגישה עם מזכירי תנועת המושבים.

לדברי המזכירים גל ורניאל, הבהיר פרס בתשובה לשאלותיהם, כי המערך ידרוש גם ליישם במהירות את דו"ח ועדת שמעון רביד, אשר קבעה דרכים לחילוצם של המושבים ממצוקתם הכספית.

בהתייחסו לדרישותיהם של מזכירי תנועת המושבים לקבלת סיוע כספי, נוכח המשבר העמוק הפוקד את המושבים, הבהיר פרס כי הוא והמערך לא יתנו ידם לממשלה שתתעלם ממצוקת המושבים. פרס הבטיח, כי בתקציב המדינה החדש יוקצבו כספים לסיוע למושבים.

מזכירי תנועת המושבים טענו, כי המשבר בו הם נתונים נגרם במידה רבה "בשל הריבית הרצחנית שקבע בנק ישראל, כאשר הופעלה התוכנית הכלכלית ביולי 85".

מזכירי המושבים הבהירו, כי התמוטטות המושבים תביא לפגיעה חמורה בגופים פיננסיים, ובהם בנקים, אשר הילוו כספים רבים למושבים ואלה מתקשים עתה להחזיר בשל מצוקתם החמורה.

מטוסי ח"א תקפו בבקעת הלבנון — באיזור המוגן ע"י טילים סוריים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מטוסים של חיל-האוויר תקפו אתמול בשעות אחר הצהריים יעדי מחבלים פלשתינים בבקעת הלבנון. דובר צה"ל מסר כי כל מטוסינו שבו בשלום לבסיסם וכי הטייסים דווחו על פגיעות טובות במטרות.

התקיפה אתמול בבקעת הלבנון בוצעה כלב אזור מוגן טילים נגד מטוסים שהציבה סוריה בגבולה עם לבנון לפני יותר משנה.

פלג אבו-מוסה

המטוסים תקפו יעד של ארגון הפת"ח, פלג אבו-מוסא באיטה אל-פוחאר 10 ק"מ מזרחית לסולטן יעקוב. היעד כלל מבנים ששימשו מפקדות לארגוני מחבלים פלשתינים. כמו כן הותקפו מאהלי מגורים של המחבלים. על פי ההערכה שימש היעד כבסיס הדרכה ואימונים של אבו מוסא.

מקורות לבנוניים מסרו אתמול כי בתקיפה נהרגו שני אנשים ונפצעו כשבעה. היתה זו ההתקפה האווירית הישראלית הרביעית במספר מאז תחילת החודש. סוכנות רויטר דווחה אתמול מכירות כי להתקפת חיל האוויר אתמול קדמה התקפה של כוחות לבנוניים שזהותם לא ידועה על עמדה של צד"ל מזרחית לצידון. "בהתקפה זו נהרגו שלושה בני אדם ונפצעו עשרה", מסר כתב רויטר.

זירת הפעולה

תקיפה נדירה ומתוכננת היטב

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

תקיפת מטוסי חיל האוויר אתמול במערב בקעת הלבנון בוצעה בתוך שטח אמ"ט (אזור מוגן טילים). באזור זה, 7 קילומטרים מן הגבול הסורי, תוקף חיל האוויר בפעם השניה מאז הציב הצבא הסורי באוקטובר 1985 סוללות טילי קרקע אויר מסוג ס.א. 2 בגבול בין סוריה ללבנון.

היעד שהותקף כלל מבנים כבסיס אמונים והדרכה של ארגון הפת"ח פלג אבו-מוסא בשטח הנתון להשפעה סורית ברורה.

1500 מחבלים

על פי פרסומים זרים שוהים כיום באזור בקעת הלבנון למעלה מ-1500 מחבלים, מרביתם פלשתינים המשתייכים לארגונים השונים.

חיל האוויר שהרבה לתקוף יעדי מחבלים בשנה האחרונה, מנע עד כה מלהנחית מכה על אזור בקעת הלבנון. באזור זה שכאמור הינו בטווח הטילים הסוריים נמצאים מספר בסיסים של ארגון ה"חיזבאללה" בהם מוחזקים כפי הנראה חלק מבני הערובה המערביים שמחזיק הארגון.

עם הצבת הטילים הסורים בקידמת הגבול עם לבנון בסוף 1985 ראשי חיל האוויר וצה"ל כי האמ"ט מגביל את חופש הפעולה ואיסוף המודיעין של חיל האוויר הישראלי. הסורים שביקשו להגיב בצעדם זה על הפלת שני מטוסי "מיג 23" על ידי מטוסי חיל האוויר שואפים, עפ"י הצהרות מדינאים ואנשי צבא סורים, להשיב לישראל כגמולה ולהפיל מטוסים שלנו העושים באזור במשימות שונות.

תקיפה נדירה

אתמול נמסר כי מטוסי חיל האוויר לא נתקלו בירי טילים או אש נ"מ לעברם. תקיפה בתוך אזור מוגן טילים היא נדירה ומתוכננת היטב.

צרפת וירדן ייצאו במשותף בקריאה לארה"ב לתמוך בוועידה בינ"לאומית

הצרפתים הסתייגו מתוכנית ההשקעות של חוסיין בגדה וכנראה לא יתרמו לה

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פריז. — צרפת וירדן יפנו במשותף לארה"ב בבקשה לתמוך בוועידת שלום בינלאומית. מסר ראש הממשלה ז'אק שיראק, אחר קבלת פנים שערך למלך חוסיין בעיריית פריס.

שיראק אמר, כי חוסיין אמר לו כי התרשם שישראל "אינה אטומה לתוכנית של ועידת שלום בינלאומית וזהו גם הרושם של צרפת".

חוסיין קיבל בשיחות עם הנשיא מיטראן ועם שיראק, הבטחה צרפתית להגביר את פעילות צרפת למען כינוס ועידה בינלאומית עוד לפני שימלאו עשרים שנה לשליטה הישראלית על הגדה.

הסתייגות צרפתית

הוא הביע הסכמה ליוזמת צרפת לכונן ועדת הכנה לוועידה כזו "אם יהיה צורך". לעומת זאת לא זכה המלך חוסיין, העורך כאן ביקור מלכותי, בהכרה צרפתית כאדון הגדה. הצרפתים הסתייגו בנימוס מתכנית ההשקעות שלו לפיתוח הגדה ולא נראה שיתרמו לכך פרוטה.

מיטראן: ישירות לשטחים

מיטראן אמר, כי הוא מסייע ישירות לשטחים הכבושים. לגבי פריס, סיוע כספי לתכנית הפיתוח פירושו תמיכה באופציה הירדנית נגד אש"ף. צרפת חוששת מאש"ף, שהביע התנגדות לתכנית הפיתוח הירדנית.

שיראק מביע עמדה שונה מעט ממיטראן, הוא אמר אתמול, כי נציגות הפלשתינים היא בעיה ערבית פנימית ומדינות ערב צריכות להכריע בשאלה זו. פריס הידקה באחרונה את קשריה עם אש"ף שקיבל תודות משיראק על תפקידו בשחרור בן ערובה צרפתי בביירות. הצרפתים התחמקו מתשובה. מיטראן רק הבטיח כי הסיוע הפעוט של צרפת לשטחים הכבושים יוגדל. שיראק הודיע כי הסיוע בסך 4 מיליון פראנק יוכפל השנה. אבל פקידים צרפתים מסרו כי הסיוע יוגש בצנורות הקיימים ולא דרך קרן ההשקעות של חוסיין.

המלך קבל על קמצנות המערב בתרומות לקרן, בנאום באליזה הוא הביע תקווה לכינוס ועידת שלום "לפני יום השנה העשרים שהסב כה הרבה כאב למצפון העולם ולעם הפלשתיני שכה סבל מהכיבוש הקולוניאליסטי הישראלי".

● אתונה. — מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב, עומד לבקר ביוון בתקופת האביב.

טרם נקבע מועדו המדוייק של הביקור, אולם כמה מעתוני יוון מסרו, כי הוא ייערך ככל הניראה באפריל. (רויטר, עתים)

קסטרו התיר ל-5 יהודים להגר לוונצואלה

ניו-יורק. — רב מקאראקאס קיבל לאחרונה אישור אישי משליט קובה, פידל קאסטרו, להעביר חמישה יהודים קובאניים לוונצואלה, כדי שיוכלו להתאחד שם עם בני משפחותיהם, מסרה מועצת הרבנים של אמריקה.

הרב פנחס ברנר, מנהיגה הרוחני של קהילת "אוניון ישראליתה" בקאראקאס, טס להוואנה בסוף נובמבר בלווית הבישוף אלפרדו רודריגז, סגן נשיא הוועדה לקשרים יהודים-נוצרים בוונצואלה — ולאחר שנפגש עם קאסטרו ועם מנהיגים קובאנים אחרים הותר לו לקחת עמו לקאראקאס את חמשת היהודים. ד"ר חוליו אימיאק, ד"ר שלמה מיטראני, ד"ר אלברטו פרננדז וינאי, ואברהם שומאן — אשר לכולם בני משפחה בוונצואלה.

בעבר מנעו שלטונות קובה צאתם של רופאים, לנוכח המחסור ברופאים באי.

הרב ברנר מסר כי מבין 12,000 היהודים שחיו בקובה לפני עלות קאסטרו לשלטון ב-1959 — נותרו כיום באי כאלף יהודים בלבד.

● רומא. — במהלך החודשים האחרונים נתקבלה באיטליה שורה של איומים בתגובה טירוריסטית אלימה, במגמה להביא לשחרורם של מחבלים ערביים האסורים באיטליה.

ר"מ צרפת ז'אק שיראק מקדם את פני המלך חוסיין ורעייתו נור (שמאל) בפתח ארמון העירייה בפאריס (תצלום: איי.פי.)

"על המשמר" — הוצ"ל: עתון וספר בע"מ, בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות תק-דואר נעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים, חיפה [illegible]

צלצול מהיר

ד"ר ראובן הכט, "אוצר התיישבות היהודים"

לא נאשר את רשימת המינויים של דולצ'ין

— יו"ר הדירקטוריון של בל"ל, אלי הורוביץ, מתפטר כ[illegible] ואילו הנגיד אריה דולצ'ין, יתפטר מתפקידו רק בעוד [illegible] ימים. הסיבה לדחיה מונחת על שולחנו של דולצ'ין: רשימת המועמדים החדשים למועצת המנהלים של בל"ל, שמבקש דולצ'ין להספיק ולמנות לפני שיתפטר.

שאלנו, איפוא, את חבר "אוצר התיישבות היהודים", חברת האם של בל"ל, האם יאשרו בישיבתם מחר את הרשימה?

— לא. אנחנו נרצה לדעת בדיוק מיהו מי, ולמה הוא מינה למנות דווקא אותו. ובוודאי שלא נאשר את כל הרשימה. אנחנו נדרוש ממנו להסביר למה טען שהוא אינו יודע דבר. אבל [illegible] הוא מודיע שחשב להחליף את חברי הדירקטוריון של בל"ל [illegible] באוקטובר. ברגע שנודע לו על פרשת הפיצויים של ארנסט יפת [illegible] עשה זאת רק בגלל שחשש לגרום ל"בלאגן" בבנק. ואם אכן [illegible]

— למה לא דיווח על כך לחברי "אוצר התיישבות היהודים". ולמה נרצה לדעת גם, למה מכר דולצ'ין 25 אחוז ממניות השליטה [illegible] והותיר ל"אוצר התיישבות היהודים" רק 75 אחוז מהן. יש כאן [illegible] מרי סתירות ודברים תמוהים, ואני מוכרח לומר שמשהו כאן [illegible]

— למה, אם כן, לא שמענו את קולך קודם לכן?

— זוהי שאלה שגם אני שואל את עצמי. והתשובה היחידה [illegible] יכול לתת היא, גם כשביקשנו לקבל מידע על ההוצאות [illegible] נענינו תמיד שזה אינו מענינה של "אוצר התיישבות היהודים" אלא של הנהלת הבנק. המעניין הוא ש-7 מחברי "אוצר התיישבות היהודים" הם גם חברי הדירקטוריון של בל"ל — דבר שאינו [illegible] בשום קריטריון של ניהול תקין. דולצ'ין עצמו היה בה [illegible] דיקטטור, מדווח רק על הדברים שהוא ובל"ל רצו לדווח עליהם ומכתיב לנו את מה שרצה להשיג.

— ועכשיו?

— צריך לבצע ב"אוצר התיישבות היהודים" שינויים יסודיים להחליף את החברים הנוכחיים באנשים עצמאיים, שאינם תלויים בשום גוף מפלגתי או אחר. העניין אינו רק ארנסט יפת. משום [illegible] עשה את מה שעשה בהסכמת הנהלת הבנק. העניין הוא פיקוח [illegible] על הדירקטוריון ועל מה שקורה בבנק. ודולצ'ין אינו יכול להתנער מאחריות למה שנעשה שם.

אתי רוזל

יתכן שקדאפי מאחורי חטיפת העיתונאי הצרפתי — כתגמול על צ'אד

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פריס. — חטיפת עתונאי צרפתי על-ידי אלמונים חמושים אתמול בביירות, מיוחסת בפריס ל"ג'יהאד איסלאמי" ולמודיעין הלובי. עד אמש אף אירגון לא תבע לעצמו את חטיפת כתב רדיו לוקסמבורג רוג'ה הוק. אך מעריכים, כי מי שלא יהיה מאחורי החוטפים, איראן או קדאפי, החטיפה מיועדת להגביר את הסחטנות הפוליטית על צרפת.

הצרפתים חוששים בקאדפי בשל העימות בצ'אד. כתבים צרפתים שסיירו כאזור הקרבות בצפון צ'אד, דיווחו על מאות גוויות חיילים לוביים מפוזרים בחולות סביב העיר פדה. קדאפי ספג שם תבוסה וחייליו ברחו מהמערכה. יתכן שהוא מחפש אמצעי סחטנות על צרפת, כאשר החוטפים מחזיקים את מלאי בני הערובה, אחרי ששיחררו ארבעה צרפתים תמורת כופר של מיליוני פראנקים ויתורים פוליטיים.

זהו תצלומו הראשון של [illegible] יוסף ("ג'ימל") גינזבורג, [illegible] (תצלום: "העולם הזה")

עם אניטה ובני משפחתה
על מותו הפתאומי של חברנו
משה בוריאן
המומים ודואבים כל בית ניר-יצחק
ההלוויה תתקיים בקיבוצנו היום, יום ד' 14.1.87 בשעה 16.30
קיבוץ ניר-יצחק

במלאת שנה לפטירתה של
הדסה שחם ז"ל
נעלה לקברה ביום שני 19.1.87 בשעה 15.30
ערב לזכרה יתקיים בשעה 20.30 במועדון
בית נחשונים

מ"מ רה"מ שמעון פרס:

"אמרנו לאמריקנים שסיכויי הצלחת ה"פרוייקט" האיראני, 25 אחוז בלבד"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

מגוחך לטעון שארה"ב נגררה אחרינו בפרשה האיראנית. אני בטוח שאיש לא טוען כך ברצינות. אין אנו מעורבים בדרך כל שהיא בהעברת כספים לקונטראס. דברים אלו מסר אתמול מ"מ רה"מ שמעון פרס לועדת החוץ והבטחון. הדיווח לא חשף פרטים סנסציוניים. פרס נאחז כל העת בתדריך, כי הופעתו במליאת הועדה מיותרת שכן היא ממלא מוטיע בקביעות בועדת המשנה העוסקת בנושא, ושם הוא מדווח לעומק.

כך הוזכר הרגיש כי הפניה האמריקנית הראשונה לישראל בנושא האיראני, נעשתה בדרג בינוני. ביקשנו לוודא שזה על דעת הדרג הבכיר ביותר. קיבלנו אישור מפורש. אין זה מיותר לבדוק מה יהיה באיראן אחרי חומייני. אין ברעתנו ליטול חלק בוויכוח האמריקני הפנימי. הבהרנו לאמריקנים, כי סיכויי ההצלחה של כל הפרוייקט האיראני אינם עולים על עשרים וחמישה אחוזים. אם כך, תמה פרס, איך אפשר לטעון, כי ישראל רחפה כל הזמן לעיסקה. בכל פעם הבהרנו מחדש את הקשיים בעבודה עם האיראנים.

לגלות מספר החשבון

יוסי שריד, ר"צ, הבטיח לשר החוץ כי הוועדה תמשיך לעקוב התפתחות הפרשה גם אם זה גורם לקברניטי הממשלה עצבנות. שריד תמה אם נכון המידע כי האמריקנים ביקשו בדצמבר 1985 להפסיק את הקשרים עם איראן ואנחנו המשכנו. הוא קרא לממשלה לחשוף, את דוח עמירם ניר (בשובו מאיראן) ואת מכתבו של שמעון פרס עצמו בהיותו ראש הממשלה, לרייגן. שריד ביקש כי ישראל תגלה גם את מספר החשבון בשוויץ, כדי להוכיח לכולם, כי איננה מעורבת בצורה כלשהי בעיסקאות עם הקונטראס.

מיכה חריש מערך. הדגיש כי למימשל האמריקני יש בעיות קשות עם החוק, לכן הוא נוטה להטיל האשמות על ישראל. שמחה דיניץ חברו למפלגה ולשעבר שגריר בוושינגטון, העיר בציניות כי לכמה מחברי הועדה קרה אסון. מחבר כי הגירסה הישראלית היא הנכונה. "צר לי שכמה חברים מאמינים לקטעי מידע מארה"ב, במקום להאמין לגירסה המקומית".

קרב מילולי בין גרנות לוייס

דוד מגן ליכוד חרות, העיר כי מוטב היה לו הדיון היה מתקיים בעוד חצי שנה. אז גם לשריד וגרנות לא יהיה כל מענה. הדבר החשוב באירועים האחרונים. הוא הנזק החמור שנגרם לישראל בתקשורת ובדעת הקהל האמריקנית. שבח וייס מערך, ניסה לתקוף את מפ"ם. "את אהרתם לשמש העמים העתיקו למרכז אמריקה", אמר. הוא האשים את השמאל בהתייצבות כמעט אוטומטית לצד המלעיזים הקיצוניים כנגד ישראל.

כשגרנות ניסה להעמידו במקומו התפרץ שוב וייס. אתם מוכירים כל הזמן לשמיר שהוא טרוריסט.

הפעם גרנות לא היה מוכן לוותר. "אתה אומנם מלומר, אבל מלשין מלומד". וייס: אתה יושב כאן בזכותו של פרס. לפני שלוש שנים הצעת חוק נגד זיהום השפה ואתה המזהם הגדול של הכנסת. קורא לדתיים עלוקות ומגדף בנוסח בריה.

גרנות: יש כאלה המתהלכים עם צלב על החזה ואילו אתה מתהלך עם מזוזה, כדי לרצות את ארוניך.

הבית הלבן: איננו מנסים להטיל האשמה על ישראל

גם פרס קיבל שלשום שדר מרגיע... מבוש

ואשינגטון. — במאמץ למנוע סיכסוך עם ישראל, הכריז אמש הבית הלבן, כי אין הוא מנסה להטיל על ממשלת ישראל את האחריות לעיסקת הנשק עם איראן.

"מיסמך זה איננו משקף בשום צורה שהיא ביקורת ואיננו מטיל אשמה על ישראל או מייחס לה אחריות להחלטות שנתקבלו על ידי הנשיא". אמר דובר הבית הלבן לארי ספיקס, בהתייחסו לתזכיר סודי ביותר של הבית הלבן המתאר את מכירת הנשק האמריקני לאיראן כ"רעיון ישראלי".

הוא אמר: "הדבר החשוב הוא שכל ההחלטות שנתקבלו בפרשה זו, נתקבלו על ידי ממשלת ארה"ב. לדבריו, השגריר האמריקני תומס פיקרינג הרגיע בעל פה את שלטונות ישראל, והדגיש כי הבית הלבן איננו מנסה להטיל את האשמה על ישראל.

היו דוחות ידיעות שלפיהן התנצל השגריר פיקרינג בפני ממשלת ישראל. בציינו כי השגריר מסר רק הסברים שנועדו לתקן השערות שפורסמו בעתונות, לפיהן מנסה מימשל רייגן לגלגל את האשמה על ישראל בעניין שערוריית הנשק.

ספיקס הוסיף: "ההשערות שהועלו לאחרונה על התפקיד שמילאה כל מדינה במכירות הנשק האמריקני לאיראן, אסור שיפגעו ביחסים שבין שתי המדינות שלנו".

למרות דברי ההרגעה האמריקניים, אמר אתמול הנשיא הרצוג לקבוצה של צעירים יהודים אמריקניים בירושלים. "דבר אחד שהוא ברור לגמרי בעיני. הוא כי יש מספר רב של אנשים בארה"ב הנמצאים במיגננה, ויתכן כי נוח להם לנצל את ישראל כשעיר לעזאזל כדי להגן על עצמם".

דליה שחורי הכתבת המדינית של "על המשמר" מוסרת:

פרס השיב אתמול על שדר ידידותי ששיגר אליו שלשום סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש. מתברר, כי כאשר שיגר הנשיא רייגן לראש הממשלה יצחק שמיר את השדר שנועד להרגיע את ישראל, שיגר בוש שדר מקביל לפרס: גם השדר לפרס נמסר שלשום על-ידי שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג.

בשדר לפרס הבטיח בוש. כי אין כל נסיון מצד ארה"ב להאשים את ישראל באחריות לפרשת הנשק לאיראן. בוש הבטיח, כי "הפרשה לא פגעה במערכת היחסים בין שתי המדינות ובידידות ביניהן, שהתחזקה בשנתיים האחרונות". בוש הטעים, כי "הבית הלבן נחוש בדעתו למנוע נזק ליחסים גם בעתיד".

עוזר מזכיר המדינה ריצ'רד מארפי שב אמש לישראל. היום ייפגש עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם שר החוץ שמעון פרס.

חבר המשלחת הסובייטית שהגיעה לישראל: תהיה הקלה ממשית בהגירה

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

משלחת "ועד השלום הסובייטי" הגיעה אמש לישראל לביקור של כשבוע ימים לפי הזמנת ועד יזום מ[illegible] חברי מפ"ם, המערך ר"צ ור"ש.

"המשלחת מתכוונת להפגש בימי שהותה בישראל עם חברי כנסת, אישי ציבור שונים, ונציגי ארגונים שוחרי שלום במזרח התיכון, ולהדק את קשרי הידידות עם חוגים ציבוריים שוחרי שלום בישראל" אמר ניקולאי בוצ'יקוב, יו"ר המשלחת, חבר אקדמיה למדעי הרפואה, ראש המכון לגנטיקה ליד האקדמיה למדעים של בריה"מ וסגן נשיא ארגון הרופאים הסובייטיים נגד הנשק הגרעיני.

"הביקור", אמר בוצ'קוב "נועד לסייע לקידום הדו-שיח העינייני וכן לשיפור היחסים בין עמינו. נפגש גם עם אנשי מדע ממכון וויצמן ואוני' ת"א אם כי זה לא ביקור מדעי".

בתשובה לשאלת עתונאים אמר: "הכורים התקינים בצ'רנוביל פועלים, ואילו הכור שנפגע נחסם ונשמרת רמת הבטיחות נגד קרינה גרעינית".

"התקנות החדשות להגירה יקלו"

על שאלת כתב "על המשמר" אם התקנות החדשות לגבי יציאת יהודים הרוצים בכך לישראל אכן תיושמנה — השיב קונסטנטין גיבנדוב — פרשן מדיני של "איזווסטיה" כי תקנות ההגירה החדשות שנכנסו לתוקפן ב-1 בינואר 1987 נועדו להקל על פתרון בעיות הומניטאריות של איחוד משפחות הרוצות לצאת או להכנס לבריה"מ. "התקנות", הוסיף, "גם אם התוצאות הממשיות טרם נראות עתה לעין, הן יראו בעתיד".

לנכדתנו חיקרה
כרמית גלעדי — פולארד
עם קבלת פרס נחום גוטמן לאיור ספר הילדים
"פרפר"
קבלי את ברכת הסבים:
רבקה וגדליהו שטיינברג

חיילים אירניים ממשמרות המהפכה משוטטים במאחז שכבשו מידי העיריקים מדרום לבצרה (תצלום: איי.פי.)

מפקד חה"א אוסר על קציניו להתבטא בנושא ה"לביא"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מפקד חיל האוויר האלוף עמוס לפידות פנה אתמול לכל סגל הפיקוד הבכיר של חיל האוויר והורה להם שלא להתבטא באמצעי התקשורת בנושא הלביא.

מפקד חיל האוויר טוען בפנייתו, כי בימים האחרונים צוטטו מפקדים בכירים בחיל שהתבטאו על עתיד הפרויקט. לדבריו, עשו זאת שלא בסמכותם.

האלוף לפידות הזכיר לקציניו הבכירים, כי שיחה עם נציג אמצעי התקשורת ללא אישור, מהווה עבירה חמורה על פקודות הצבא. הוא הודיע בפנייתו כי צה"ל וחיל האוויר ינקטו צעדים חריפים נגד כל קצין שהתבטא או יתבטא בנושא מטוס ה"לביא".

כתבנו הצבאי מוסיף, כי בהוראת המטה הכללי מנועים גם אלופי צה"ל מגילוי דעתם לתקשורת בנושא, למרות שבשיחות שלא לציטוט הם טוענים, כי "יש להם הרבה מה לומר בעניין זה".

פנייתו של מפקד חיל האוויר מתייחסת לכל קציני החייל מדרגת אלוף משנה ומעלה.

הצעת חוק הנותנת לגיטימציה ל"ראיס המודרני"

מאת בצלאל עמיקם. כתב "על המשמר"

הצעת חוק הבאה לטפל בהסדרת פעולתן של לשכות עבודה פרטיות, ובהגנה על זכויותיהם של העובדים המועסקים על ידי "קבלני עבודה" הובאה על-ידי שר העבודה והרווחה משה קצב לקריאה ראשונה. בכך מבקש משרד העבודה והרווחה להסדיר באורח חוקי נוהג שהשתרש של "קבלני עבודה".

לדברי שר העבודה משה קצב. החוק המוצע ימנע כל אפשרות ניצול לרעה של מצוקת העובדים שיפנו ללשכות העבודה הפרטיות. וזאת על ידי איסור קבלת תשלום, או כל תמורה אחרת מהפונה ללשכת עבודה פרטית כדורש עבודה או כמועסק על ידי קבלן עבודה. וכן על ידי השוואת תנאי העבודה של העובדים אצל קבלני עבודה לתנאים הנהוגים במקום העבודה. שבו הם מועסקים.

ח"כ חייקה גרוסמן הודיעה שסיעת מפ"ם לא תוכל לתמוך בחוק כפי שהוא מוצע, כיוון שעדיין יש בחוק לגיטימציה לקבלני משנה. שהם מעין "ראיסים מודרניים" קבלנים המספקים עובדים תמורת דמי עמלה, כאשר לעובד אין כל זכויות סוציאליות והקבלן מקבל עמלה ללא כל עבודה.

ח"כ גרוסמן הביאה כדוגמא את מפעלי ים המלח שם הועסקו עובדים שש ושבע שנים על ידי קבלן, והעובדים לא קבלו כל זכויות סוציאליות.

שלוש סיעות הציעו את השופטת בן־עתו לתפקיד מבקר המדינה

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

לא פחות משמונה שמות הונחו אתמול על שולחנה של ועדת הכנסת כמועמדים לתפקיד מבקר המדינה הבא. לאף אחד מן המועמדים אין רוב בוועדה. הוערה צריכה לבחור במועמד תוך עשרים ושניים יום.

יו"ר הועדה מיכה רייסר הרגיש כי ישוחח במשך השבוע הקרוב עם כל המוצעים, כדי לשמוע מהם, אם הם אכן מעוניינים לשמש בתפקיד. ההצבעה תערך ביום שלישי הקרוב.

אתמול הציע שבח וייס בשם המערך, את יעקב ניצן לשעבר נציב שרות המדינה, לתפקיד מבקר המדינה. לליכוד אין מועמד מוסכם. יו"ר הסיעה בכנסת חיים קופמן יחד עם אגודת ישראל, מנחם. וח"כ פועלי אגודת ישראל אברהם ורדיגר הציע את מנכ"ל משרד הפנים לשעבר חיים קוברסקי.

מיכאל איתן (חרות), תומך בעד אליקים העצני מקרית ארבע, אלי קולס מהליברלים הציע את יו"ר הכנסת לשעבר מנחם סבידור. גם שר התקשורת אמנון רובינשטיין העלה את מועמדותו של הנ"ל. חייקה גרוסמן מפ"ם, הציעה את שופטת בית המשפט המחוזי בתל אביב הדסה בן-עתו. לדעתה מקובלת השופטת על חלקים נרחבים בעם, היא אישיות בלתי תלויה מבחינת מעמדה הציבורי ומעמדה לא נשאב מתמיכתם של מנגנונים פוליטיים. יוסי שריד, הציע בשם ר"צ, שלושה מועמדים, לפי הסדר הבא: השופטת בן-עתו פרופסור שמעון שטרית, ושר המשפטים לשעבר חיים צדוק. גם מרדכי וירשובסקי שינוי, הציע את בן-עתו. תופיק טובי הציע לתפקיד מבקר המדינה את אחד מוותיקי חד"ש ד"ר וולף ארליך. סגן השר רפאל פנחסי המליץ על יו"ר ועדת הכספים לשעבר הרב שלמה לורנץ.

האירנים: אנו נמצאים 10 ק"מ מבצרה

באחריין. — איראן הודיעה, כי כוחותיה פרצו אתמול דרך קווי ההגנה של העירקים, כבשו טריטוריה נוספת והגיעו למרחק של 10 ק"מ מנמל בצרה.

גירסת העיראקים היא, כי הכוחות האיראניים המולשים נתונים במצור 10 ק"מ ממזרח לבצרה, וכי הנסיון האיראני לפרוץ דרך "חזית הברזל" העירקית, נכשל.

טהרן מסרה, כי 170 אזרחים נהרגו בשתי ערים שהופצצו על ידי מטוסים עירקיים. נוסף ל-415 הרוגים ו-1400 פצועים ב-18 התקפות עירקיות קודמות בתותחים, במטוסים ובטילים, מאז פתחה איראן במיתקפתה החדשה ביום שישי.

גם עיראק דיווחה על מספר הרוגים ופצועים, כתוצאה מפגיעת טיל איראני בבאגדד אתמול.

תושבים בבצרה — עיר בעלת אוכלוסיה כשל במיליון איש — העריכו כי ביום שני נחתו כאלף פגזי תותחים על העיר.

הצלב האדום הבינלאומי הוקיע אמש בתקיפות את "התקפות האוויר שלוחות הרסן" שנערכו על-ידי שני הצדדים על ריכוזים אזרחיים.

(ע"ר. ע"צ)

מקפרליין: שיקרתי ותיאמתי עדויות עם נורת' ופוינדקסטר כדי לחפות על ריגן

מקפרליין מסר ל־N.B.C שהוא, פוינדקסטר ונורת' תיאמו גירסה לפיה הנשיא לא אישר את משלוחי הנשק לאיראן באוגוסט 85 – כשלמעשה הנשיא אכן אישר את המשלוחים

מאת דליה רפאל, וושינגטון

מקפרליין מסר לרשת N.B.C כי שיקר על מנת לחפות על הנשיא רייגן. הבית־הלבן טוען שהנשיא לא ידע על משלוחי נשק לאיראן עד ינואר 1986. אך מקפרליין חולק על כך.

מקפרליין אמר, כי נטל חלק בתוכנית שנועדה להרחיק את הנשיא מההתרחשויות, לאחר שהתרחשו. הוא (מקפרליין), אוליבר נורת' ופוינדקסטר, נפגשו בנובמבר שעבר ויזמו תוכנית זו. תפקידה היה, לדברי מקפרליין, לשוות את הרושם הטוב ביותר שניתן, למעורבות הבית־הלבן בפרשה. הם תיאמו גירסה לפיה רייגן לא אישר את משלוח הנשק לאיראן, מישראל, באוגוסט 1985, כשלמעשה הנשיא אכן אישר המשלוח.

N.B.C מסרה על התרחשות נוספת שעליה סיפר מקפרליין. לדבריו, ב־17 בנובמבר 86 הכין נורת' לוח התרחשויות (כרונולוגיה) שבו נכללה האמת, כלומר העובדה שהמשלוח אושר על־ידי הנשיא. אך ב־18 בנובמבר הודיע מקפרליין כי הנשיא לא אישר את המשלוח, מראש. למחרת, ה־19 בנובמבר, הופיע רייגן במסיבת עיתונאים, ששודרה בטלוויזיה, והכחיש שידע על המשלוח.

ב־20 בנובמבר שיכתב נורת' את הכרונולוגיה שהכין לראשונה מספר ימים קודם, כך שתתאים לדבריו של הנשיא במסיבת העיתונאים.

חשיבות פרטים אלה היא כפולה: ראשית, האם נמנע הנשיא מלומר את האמת כולה לציבור בארה"ב ולקונגרס. שנית, אם אכן אישר את משלוח הנשק באוגוסט 85, היה בכך, לכאורה, משום עבירה על החוק. "חוק הפיקוח המודיעיני" של הקונגרס מ־1980 קובע שהבית הלבן חייב לדווח לקונגרס "תוך זמן סביר" על כל עיסקת נשק משמעותית.

סעודיה תרמה ל"קונטראס"

היועץ לשעבר לביטחון לאומי רוברט מקפרליין מסר בעדותו בקונגרס, שסעודיה תרמה מיליון דולר למורדים בניקרגואה — [illegible] אתמול ה"ניו יורק טיימס". הסכום עלה על 40 מיליון דולר. אולם לא ברור אם [illegible] הגיע ליעדו. גילויים [illegible] של מקפרליין [illegible] התעלומה בדבר [illegible] דולרים שחסרים. [illegible] שנאספו עבור בקונטראס קבוצות פרטיות [illegible] שונות [illegible] האחרונות. מנהיגי הקונטראס ממשיכים [illegible] שקיבלו סכומים, [illegible] אפילו לעשרות [illegible] דולרים. פקידים אמריקאים מסכימים עמם.

הסעודים חוו [illegible] הכחשות קודמות [illegible] מעורבות [illegible] לקבוצה כלשהי [illegible] לדבר [illegible] ספיקס. לא [illegible] בענין.

הרמטכ"ל הורה לחזק פעולת ההסברה על התנהגות חיילים בשטחים

מאת אבי בניהו, כתבנו [illegible]

הרמטכ"ל רב־אלוף [illegible] קיים ביום שני דיון מיוחד [illegible] בנושא התנהגות מפקדים [illegible] בעת פעילות בטחון שוטף [illegible] ובעזה.

בדיון השתתפו ראש [illegible] אלופי הפיקודים וראשי [illegible] בשטחים. בדיון נותחו מספר [illegible] חריגים שארעו בחודשים [illegible]. הרמטכ"ל הורה לתת דגש [illegible] פעולות חינוך והסברה [illegible] וחיילים בנושא התנהגות [illegible] בטרם יציאתם לתעסוקה [illegible] באזורים אלה.

● מטפל המשטרה [illegible] דוד קראוס היה ביום שלישי [illegible] של המועצה המקומית [illegible] המציינת עתה 85 שנה [illegible]

שמיר: בפרשה הזאת דיברנו אמת — הכנו "תיק עובדות"

מאת דליה שחורי,
הכתבת המדינית של "על המשמר"

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול כי לא היתה פנייה מגורם אמריקני לישראל בעניין חקירת הפרשה של מכירת הנשק לאירן. מדברי שמיר הובן כי ישראל תמסור את גירסתה רק לגורמים אמריקניים מוסמכים, ובינתיים לא תגיב על פרסומים שמקורם בוושינגטון.

שמיר שדיבר בפגישה עם משלחת הלובי היהודי בוושינגטון, איפ"ק, אמר כי "בפרשה הזו דיברנו אמת ומצפוננו נקי". יחד עם זאת "איננו יכולים או רוצים להגיב על כל פיסת ניידע, או על כל הדלפה מרושעת ואין טעם להתווכח עם כל חלקיק של ידיעה".

שמיר הטעים, כי ישראל מחזיקה בכל העובדות הנוגעות בפרשה "ובמקרה שנצטרך להציג את טיעוננו, נהיה מוכנים היטב".

שמיר סיכם, כי פרשת הנשק לאירן אינה גורעת "כהוא זה" מהידידות העמוקה בין ארה"ב וישראל, ומאפשרות שיתוף הפעולה ביניהן.

העמק והנגב — נקיים מ"המגיפה השחורה"

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

זו שערוריה שישנם רופאים בבתי חולים המקדימים תורם של חולים לניתוח, משום שהחולה ישלם להם כסף באופן פרטי, ואני מתבייש שהגענו לכך — הצהיר פרופ' דה פריס מומחה לרפואה פנימית ובעל פרס ישראל ברפואה.

הפרופ' הוסיף שעדיין קיימים מחוזות בארץ, כגון מחוז העמק ומחוז הנגב שבהם הרפואה הציבורית פחות או יותר נקיה.

פרופ' דה פריס השמיע את הדברים בעימות בינו ובין ד"ר רמי ישי, יו"ר ההסתדרות הרפואית בארץ בנושא "רפואה ציבורית או פרטית, מה עדיף." העימות התקיים במסגרת החוג "רגע חושבים" במרכז ספורט ונופש של ההסתדרות בחולון בשיתוף עם מועדון מופת של מועצת הפועלים.

בעל פרס ישראל הביע דעתו בעד הרפואה הציבורית השוויונית של קופ"ח כאידיאולוגיה חברתית. עם זאת, אמר, שהמערכת הארגונית בקופ"ח הידרדרה וזה גרם לרפואה שחורה וזו הביאה עמה את התורים בבתי החולים.

גם לדעת ד"ר רם ישי הרפואה הציבורית בישראל היא מהטובות בעולם אולם "המוצר הסופי" גרוע.

אוני' סן־דייגו עומדת להודיע על ביטול הסימפוזיון עם הפלשתינים

בשל החלטתו העיקשת של רבין שלא להתיר השתתפותם של מוסטפה נאתשה ופאיז אבו־רחמה

מאת מנחם ענברי,
כתב "על המשמר"

אוניברסיטת סן־דייגו בקליפורניה היתה אמורה להודיע הלילה על ביטול הסימפוזיון על הבעייה הפלשתינית אם עד אז לא יחזור בו רבין מן האיסור שהטיל על מוסטפה נאתשה מחברון, ופאיז אבו־רחמה מעזה להשתתף בסימפוזיון. אישים בולטים ניסו לשכנע את רבין לחזור בו כמו השר עזר ויצמן, ויו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, אבא אבן, אך עד מסירת הידיעה לא הועילו מאמצי השיכנוע.

החוגים הישראלים המעוניינים בקיום הכינוס מסרו לכתבנו כי ברקו אצל שלטונות הבטחון המוסמכים והתברר להם כי אין התנגדות מצידם לצאתם של השניים לארה"ב. מסקנת החוגים היא, כי שיקוליו של רבין הם פוליטיים.

מן השטחים היו אמורים להשתתף בכינוס גם חנא סניורה, סרי נוסייבה ואחמד אבו־דאג'ולה משכם. כמו כן היו אמורים להשתתף פלשתינים אחרים ואמריקנים. וכן נוספו אישים בולטים מיהודי ארה"ב, לצד אישים אמריקנים כמו הארולד סונדרס. מישראל היו אמורים לצאת חברי הכנסת אליעזר גרנות, שולמית אלוני, אורה נמיר ודוד ליבאי וכן דור שחם מן המרכז הבינלאומי לשלום.

שגריר ישראל זומן אל שר החוץ האירי

דאבלין. — אירלנד הביעה אתמול בפני ישראל את זעמה על הריגתו של חייל אירי מכח יוניפי"ל בדרום־לבנון.

שר החוץ האירי, פיטר בארי, נקט בצעד בלתי שגרתי בזמנו את שגריר ישראל, יהודה אבנר, ממקום מושבו בלונדון, על מנת להשמיע באוזניו תלונה חריפה. נמסר מפי פקידים בדאבלין.

ישראל מצידה הודיעה, שהחייל האירי נהרג בשוגג, כאשר חיילים פתחו באש לעבר קבוצה גדולה של מחבלים, בקירבת העמדה שבה היו חיילי האו"ם.

במהלך פגישה בת מחצית השעה עם בארי, הביע אבנר את התנצלותה של ישראל. לאחר מכן אמר לעיתונאים, כי נפתחה חקירה בנסיבות המקרה.

מפקד יוניפי"ל בלבנון האשים אתמול את ישראל כי היא פועלת למען "תסיסה ומתיחות" בדרום לבנון.

הגנראל הפינלנדי גוסטב האגלונד, מפקד יוניפי"ל אמר את דבריו בתפילת אזכרה לרב־טוראי האירי דרמוט מקלאפלין.

האגלונד אמר, לפי דובר יוניפי"ל לטימור גוקסל: "בהריגת מאש עמדה ישראלית קידמית במטרה ליצור תסיסה ומתיחות". ביקשתי מספר פעמים מהפיקוד הישראלי לסגת ממוצבים אלה כדי להניח לנו לבצע את תפקידנו, במיוחד משום שמוצב מיוחד זה ירה לפחות 60 פעם על עמדות יוניפי"ל", ציין האגלונד. (ע"ד)

הכפור האירופי תבע 200 קרבנות

רומא. — שלג כבד יצר אתמול אנדרלמוסיה בתחבורה ברחבי איטליה, והסופות המשיכו לגרום נזק נרחב באיזורי החוף הדרומיים.

שדה התעופה של ונציה נסגר מחמת השלג הכבד, ששיבש את התנועה האווירית ברחבי איטליה. באיזור הדולומיטים שמצפון לוונציה, ירדו הטמפרטורות ל־33 מעלות מתחת לאפס.

בדרום איטליה ביקשו האיזורים קל קאמפניה וקאלבריה מהממשלה להכריז על מצב חירום. באיזור נאפולי פגעו גשמי עוז ורוחות שהגיעו למהירות עד 150 קמ"ש בנמלים וישובים שונים, והסבו נזק רב, כולל הריסת נמלים קטנים, במיליוני דולרים. מדרום לנאפולי נמסר, כי יותר מ־500 כלי רכב נהרסו או נפגעו קשה מגלים גבוהים, ומשפחות רבות נשארו ללא קורת גג.

גל קור באירופה כבר גרם למותם של כ־200 איש, והכלכלות במדינות שונות נפגעו קשה; ובעוד שבארה"ב ובקנדה שורר מזג אויר אביבי (מיוחד מ־20 מעלות בדרום דאקוטה, לעומת מעלה אחת בממוצע בעונה זו), שרר אתמול במוסקבה קור של 20 מעלות מתחת לאפס והשלג המשיך לרדת, מלווה ברוחות עזות.

בגרוזיה, שם נהרגו לפחות 29 איש בימים האחרונים במפולות שלג, ממשיך המצב להדאיג וכ־30 ישובים מנותקים למעשה מהעולם החיצון. בארמניה ובאזרבאיג'אן מורגש מחסור בחומרי הסקה, ושכבת קרח בעובי של 60 ס"מ מכסה במקומות שונים את חופי בריה"מ באיזור הבלטי.

שוברות־קרח החלו לפעול בתעלות בבלגיה, ואלפי ציפורים קפאו למוות באגם ואראנה'ה בהולנד. שלג ירד בחוף הים התיכון.

בבריטניה שובשו שירותי הרכבות, מוניות התקלקלו, ואפילו ה"ביג בן" השעון על צריחו של בית הנבחרים בלונדון, קפא.

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, שהואשמה בהזנחת קשישים במהלך גל הקור הגרוע ביותר זה עשרות שנים, נבעה [illegible] האופוזיציה להעניק לזקנים [illegible] חירום להסקה. חנויות מזון [illegible] בהלה באיזורים [illegible] מחשש להמשך מזג [illegible]

עין מפיקה "מרגליות"

דאקא. — רופאים בדאקא בירת בנגלה דש, נתקלו במקרה מוזר אצל סטודנטית בת 19, אשר אחת מעיניה מזילה מדי יום כמות גדולה של אבנים.

רופא בכיר, ד"ר מוחמד מותאליב, מסר כי עינה השמאלית של הסטודנטית חאסנאטארה צ'אנדה פלטה מדי יום כמאה ושבעים אבנים שקופות קטנות, עגלגלות, בגודל של גרעיני אורז. מאז אושפזה בבית החולים ב־2 בינואר.

צ'אנדה, שהיא בתו של רופא, הובאה לבית החולים לאחר שהתלוננה על כאבים עזים בעיניה. "חלקיקים קטנים וקשים נפלטו מעיני בכל פעם שהייתי משפשפת אותן", סיפרה לרופאים. ד"ר מותאליב העיר, שזה המקרה השלישי של "ליתיאזיס של העיניים" הידוע בתולדות הרפואה בעולם. (ע"ד)

מאמא־מיה — הלכה הלוטריה

מריה ד'אינקלצ'י, מורה בת 56 מפסקארה. איטליה. משוטטת במזבלה העירונית, לשם [illegible] מאמינה, כרטיס ההגרלה שהיה בידה וזכה במיליארד לירטות (750 מיליון דולר), שלטונות [illegible] חסמו את המזבלה בפני המונים שביקשו למצוא שם את הכרטיס האבוד. [illegible]

דוד לוי תובע לכנס מיד הוועידה

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

השר דוד לוי אמר אתמול כי סבלנותו הולכת ופוקעת וכי ימעל לכינוס מהיר של הוועידה גם ללא הסכמה בין השרים.

בכנס פעילים שנערך אתמול בירושלים טען לוי כי שיתוקה המתמשך של המפלגה עלול להשפיע על תוצאות הבחירות לכנסת הבאה ולפגוע בהצלחת הליכוד.

באותו ענין מתח לוי ביקורת על ראש הממשלה יצחק שמיר על כך שגם לאחר הרוטציה ממשיך שמעון פרס להוביל את המהלכים הכלכליים של הממשלה. אשר לעמדתו של שמיר לגבי כינוס הוועידה, אמר לוי, כי ראש הממשלה בטוח במעמדו ובבחירתו ונוהג על פי הפסוק "ישתקו הנערים לפני". לוי הרגיש כי על הוועידה להתכנס לאלתר ולבחור את ראשי מוסדות המפלגה.

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

פרס, רבין, שמיר
לא לפרט, לא להגיב, לא לומר

פ.ר.ש על השיפוד

הפרסומים בוושינגטון בשבת, ששוב הכניסו את ישראל אל לב עיסקת הנשק עם אירן והעברת הכספים לקונטרס, העלו עוד פעם את פרס־רבין־שמיר על השיפוד. דבר ראשון ביום ראשון בבוקר, עוד לפני שישיבת הממשלה, התייעצו והחליטו לא להגיב, לא לפרט את גירסת ישראל, לא לומר מעבר למה שנאמר עד כה.

מברק שהגיע משגרירותנו בוושינגטון ובו סקירת העתונות וכלי התקשורת בארה"ב, עושה שחור בעיניים. אמינות ישראל ירדה לאפס. נאמר שם. כל כלי התקשורת מדווחים על מעורבותה. הצהרות כלליות מכאן כבר לא יעזרו. גם לא הדלפה ייחודית לכתב ה"ניו יורק טיימס" תומס פרידמן. דרוש עתה פרסום מסודר. גלוי ומפורט של הגירסה הישראלית, תוך נכונות להשיב גם על שאלות לא נוחות.

בהערת אגב, כותב המברק, לא חסך שבטו מכתב "קול ישראל" בוושינגטון שמעון שיפר. שלדברי הכותב האמריקנים השתמשו בו כדי להדליף, דווקא באמצעותו, חלקים מדו"ח ועדת המודיעין של הסנט. חלקים המרשיעים את ישראל. עד כאן קשה למצוא דופי בהתנהגות שיפר. שלא סירב להדלפה. אולם כותב המברק מספר, כי שיפר הלך עם הסקופ לא רק ל"קול ישראל" אלא גם לאולפני האנ.בי.סי, שם פירט, על המסך הקטן, מול כל אמריקה, בלשון חד־משמעית, את אשמות ישראל אחת לאחת, כפי שעלו מהחומר שבידיו. בלשכת ראש הממשלה ובלשכת שר החוץ לא אהבו זאת, אם לנקוט לשון המעטה. ראו בכך סיוע להפיל את ארצך אל הבור.

השלישיה שמיר־פרס־רבין החליטה. על אף הדברים המבוהלים קמעה מוושינגטון, שלא לחרוג מלשון ההכחשה עד כה. הם סברו, כי למעשה לא ידוע נגד מי מתמודדים, למי משיבים ומה אומר הדו"ח המלא של ועדת המודיעין של הסנט (שהוא רק דו"ח ביניים). הבית הלבן אמנם פרסם את התזכיר של ג'ון פוינדקסטר לנשיא רייגן מ־17 בינואר 1986, שהוכן על־ידי אוליבר נורת', ואשר עלה ממנו, כי ישראל היא יוזמת פעילה ומשנייה של עיסקת הנשק האמריקנית עם אירן. אך השלושה סברו, עם כל הקושי שבגירסה העולה מהתזכיר, כי ייתכנו עוד גירסאות, החקירה בעיצומה. יש עוד גורמים בממשל שינסו להציל את עורם על־חשבון ישראל. ולכן אין טעם לצאת וכל פעם עם הכחשות נגד, האשמות נגד והשמצות.

כך החליטו השלושה ובישיבת הממשלה היה מי שהתפעל כששמע את שמיר מדבר על פרשת משלוחי הנשק בלשון "אנחנו", אף־על־פי שהוא אישית היה הפחות מעורב. פרס דאג לאינטרסים שלו בפרשת השב"כ ושמיר אומר עכשיו "אנחנו".

ייתכן, כי גורם ממריץ בשיקול הדעת לשתוק היתה הודעת הבית הלבן, שהוחלט לא לפרסם את מכתבו של שמעון פרס לנשיא רייגן מפברואר 1986. מה היה באותו מכתב? משהו מביך לפרס? הודאה או הודאה־כמשתמע בחלקה המכריע של ישראל בעיסקת הנשק עם אירן? משהו הקשור בניקרגואה?

הפרשה כולה מסריחה, ושרבוב שמה של ישראל לתוכה, בייחוד בהקשר הקונטראסי, הוא לא רק בלתי־מחמיא, אלא עלול להזיק ממש. אם יתברר, שישראל עשתה יד אחת עם הממשל, נגד הקונגרס.

בירושלים טוענים, כי המברק שהגיע מן השגרירות הוא תגובה טבעית של מי שעומד בקו האש הראשון ואינו יכול להבדיל את העצים מן היער. מציינים, כי כל הסנטורים שעימם היה מגע בעת האחרונה טוענים, שלישראל אין כל סיבה לדאגה, שכן הפרשה היא אמריקנית־פנימית וישראל נמצאת לגמרי בשוליים.

מברקו הדחוף של הנשיא רייגן אל ראש הממשלה יצחק שמיר שלשום, בו הבטיחו נאמנה, כי הממשל לא מטיל על ישראל כל אחריות וכי בפרסום מזכר פוינדקסטר לא התכוון הממשל להביך את ישראל — חיזק כמה לבבות בירושלים. אבל כל ישראלי שעיין במזכר פוינדקסטר, שפורסם במלואו בעתונים. לא יכול היה להרגיש בלתי נבוך. גם אם רייגן לא התכוון להביך אותו. בניגוד לגירסה הישראלית הרשמית, שישראל פעלה על־פי פנייה אמריקנית, כאן מופיעה ישראל כצד מעוניין ועוד איך. אפשר להגיד לזכותה שני דברים: א. אין מדובר בתחילת עיסקת הנשק, אלא בשכנוע ישראלי להמשיך בה. ב. ישראל מבקש את אישור הנשיא רייגן ואינה מוכנה לפעול על סמך פחות מכך.

יהיו עוד גלגולים בפרשה ולא אהיה מקורית אם אשאל גם אני, מדוע החליט שמעון פרס להיכנס לפח שעשרה חכמים לא יכלו להוציא אותו ואותנו משם.

התיק, השיק והשוק...

דוד לוי. פנו דרך לבת המלך!

שר הטפלון האמיתי שלנו, שרבב אינו דבק בו, הוא לא אריאל שרון, לא אברהם שריר, לא יצחק מודעי אלא דוד לוי. הוא קשור בדברים שלא ייעשו מבחינה אתית. שר של המערך כבר היה נצלב לוא היה מעורב בדברים כאלה. אבל לוי הוא חסיד אש וכתם.

הוא נתפס בסידור עבודה למקורבים ובני משפחה באורח שיטתי ובוטה ביותר. הוא משנה ערך בספר בעל אופי אקדמי נאטלס כרטא, פוגע תוך כך בחופש האקדמי, גורע מערך הפרסום כולו, גורם לבזבוז כספים הנובע מהדפסה חדשה. ומה קורה? אף אחד לא קם.

הפרשה האחרונה, שאינה מכוערת יותר או פחות מפרשת אבנר סרוסי למנכ"לות חברת שיכון ופיתוח — פרשת מינוי בתו אתי לתפקיד במשרד השיכון בטבריה, תוך סילוק עובדת ותיקה מההעלות כה, היא יותר ממקוממת. לוי אפילו לא חשב, אם כבר היה מוכרח לנסות את דרך הפרוטקציה השקטה אצל אחד מעמיתיו, חיים קורפו או משה קצב ממשרד השיכון כהיתר להרים את הטלפון ולומר: "קסר ראשון" כשמתחשק לו, כמו מלכת הקלפים.

לפי תפיסתו הוא מלך באחוזותיו. משרד השיכון הוא אחוזתו הפרטית. לא, אסור להגיד כמו בכמה ארצות באפריקה. הוא מיד נפגע. אז נאמר: כמו במדינות המפגרות ביותר, שבהן "שלטון החוק" הוא מליצה הסרת־מובן.

רבב לא דבק בו, אולי, מפני שהקהל שלו, ציבור הבוחרים שלו, לא רואה במעשיו חריג. מינוי עוזר לשעבר שסרח, לתפקיד מינהלי בכיר, תוך מתן רמי לא' יחרץ לעובדי המוסד בדמות העלאות בדרגה והטבות כספיות אחרות, נתפס על־ידיהם — הייתכן? — כגילוי של הכרת־תודה לאדם מסור. סידור עבודה לבת, תוך התנכלות לעובד אחר, במקום שבו האב הוא הסמכות הבכירה, נתפס על־ידיהם — הייתכן? — בדאגה כנה של אב מסור לבתו, או כהתנהגות נוגעת ללב של איש משפחה נאמן.

קשה לי להאמין בכך. אבל אם זו לא התשובה, אם לציבור הבוחרים של דוד לוי כן איכפת מהתנהגותו — איך זה שציפוי הטפלון נשאר שלם? אשמח לשמוע הס־ברים.

לא דבק ולא דיבוק

מאיר שטרית. השתגע!

ח"כ מאיר שטרית החליט לפנות את כסא ראש עיריית יבנה. הוא 13 שנה בתפקיד, אין לו אופוזיציה, אפילו נציג המערך מצטער על עזיבתו הבטיחו לו, בהבחירות הבאות איש לא יתמודד מולו, הוא בשלו עוב.

למה המשכורת לא בסדר? בכורו האשה לחצה? אולי משהו בספרי החשבונות? בעיות עם מס הכנסה? בעיות בריאות, שלא נדע? גילה לא תאמינו. "אני חושב שצריך לתת לכוחות צעירים לנסות ולהתמודד". הוא אמר בראיון ברדיו. "אני לא דבק בכסא. השלמתי את המטרות שהצבתי לעצמי ואני רוצה ללכת". מה. הוא השתגע? איש ציבור מוותר על כסא? אצלנו אין דבר כזה.

דונה אידיאלה

סגן ראש ממשלת איטליה ארלנדו פורלני נפגש שלשום עם ראש הממשלה יצחק שמיר. רבקותו של שמיר ברוטציה היא מן המפורסמות, והנה גם פורלני דיבר בה נכבדות. הם ישבו והפליגו בשבחי הרוטציה כאילו זאת שיטת השלטון האידיאלית.

הסיפור הוא זה: בעוד חודשיים. במארס, צפויה רוטציה בראשות ממשלת איטליה. בטינו קראקסי הסוציאליסט, שמפלגתו היא לשון המאזנים שאיפשרה את הקמת הקואליציה הנוכחית, יפנה את כסאו לאחד משני ראשי המפלגה הדמוקרטית־נוצרית: שר החוץ ג'וליו אנדראוטי או סגן ראש הממשלה ארלנדו פורלני.

סיכוייו של אנדראוטי טובים יותר. אך יש אומרים, שלא זה ולא זה יזכה. כי קראקסי, הסבור שהתמיכה הצבורית בו התחזקה, יפזר עד אז את הפרלמנט ויביא לבחירות חדשות.

בינתיים, נשמעה השיחה בין שמיר ופורלני בערך כך:

פורלני: אני מברך אותך, אדוני ראש הממשלה. על הצלחתך לבצע את הרוטציה באופן כה חלק וללא קשיים.

שמיר (בשביעות רצון): לרוטציה יש מעלות רבות. בראש ובראשונה אני משבח את ממשלת האחדות הלאומית, שהוכיחה את עצמה, בעיקר בתחום הכלכלי.

פורלני: ובכל־זאת, קיים הבדל בין הרוטציה בישראל ובאיטליה. אצלנו יש אופוזיציה גדולה וצריך להתחשב בה בקביעת ראש הממשלה.

צדק פורלני. אצלנו יש אופוזיציה קטנה ואין מתחשבים בה. לא בקביעת ראש הממשלה ולא בשום דבר אחר.

סביר להניח שיש להם גם כישורים

הבנים של נמצאים היום בכל מקום. בכנסת, בתיאטרון, בשידור, בעתונות, איפה לא. גם במשרד החוץ. אורי סביר (הבן של ליאו) ראיתן בריצור (הבן של שמואל) הם מן הוותיקים שבהם. ישנם גם דני שק (הבן של זאב), העושה עתה את סיבובי הניעוק שלו בלשכת השר, סלי סמט (הבת של דוד קמחי), אוריאל פלטי (הבן של חנה), רני ברמן (הבן של מנחם, ראש המקס), רון פרוסאור (הבן של אורי), עוד שניים בקורס הצוערים החדש ובטח עוד אחרים ששכחתי להזכיר.

מה מביא אותם לזה, אם חושבים על בוז השכר הנמוך הנדודים מארץ לארץ, שאותם הם אמורים לזכור כטראומה של ימי ילדותם? העליתי את תמיהתי בפני אורי סביר, ביום ראש לשכת שר החוץ ויועצו לענייני תקשורת. אביו, ליאו סביר, היה דובר משרד החוץ. תפקידו הראשון היה, כמו של אורי אחריו, קצין עתונות בשגרירות ישראל בלונדון. בתקופת מבצע סואץ. אורי עשה זאת בקנדה, ואחר־כך בקונסוליה בניו־יורק.

לימים החל לעבוד במכון דייוויס של האוניברסיטה העברית, על מחקר בנושא יחסי ישראל־בריה"מ, במקביל נגרר אחרי עבודתו במשרד החוץ, בגלל ידיעת השפות שלו, ביקשו שילוות אורחים הבאים לארץ. אחרי זה הוא כבר נרשם לקורס צוערים. הוא היה הציר מצטיין ועבר באמצע הקורס בשליחות כדי להישלח לוושינגטון, כמו אחנו נפתלי לביא, דובר משרד החוץ בתקופת משה דיין. לביא ראיין אותו החליט שיצא לוושינגטון כמזכיר שני, אבל "בינתיים", עד צאתו בעוד חודשיים, שיישאר לידו לעזור לו. החודשיים... הפכו שנתיים ויותר. הוא כבר הסטוריה: עוזר דובר של נפתלי לביא בשואה, קונסול בניו־יורק, קצין העתונות בשגרירות ישראל בקנדה, קונסול עתונות בקונסוליה הישראלית בניו־יורק, ובשידוכו של נפתלי לביא — תקופת פרס.

"אני מה", אומר סביר, "כי אני מאמין במגעים הדיפלומטיים. למרות זאת מאמין במדינת יהודית עצמאית מתוים המגעים הדיפלומטיים ייצוג נכון, שנועד לקדם את האינטרסים של המדינה ולאפשר דיאלוג בין ישראל ומאפייניה היהודיים ובין העולם. זה תחום שתמיד משך אותי".

אורי סביר מניח, שיש מכנה משותף ל"בנים שלי", אבל קשה לו להצביע עליו. אולי זו אהבת תהליכות השקטות והניבוחות של הדיפלומט. אולי זה הצורך המתמיד לסגל עצמך למצבים חדשים שמעמיד עולם חיצוני המשתנה במהירות. אולי זו הערצת ההורים והרצון ללכת בעקבותיהם. על כל פנים, בחירת הבנים מעידה, שעל אף ירידת קרנה של הדיפלומטיה בעידן החדש, עדיין יש מי שמכיר את סודותיה ובכל־זאת מוצא בה קסם.

ה"לביא" וההוצאה

הסיסמה תותחים או חמאה מזמן איבדה את משמעותה הישנה. ברוב המדינות הדמוקרטיות קשה להמונים לוותר על החמאה. משום כך מדינות כהולנד ובלגיה, הסקנדינביות ועוד, לא יעזו, בשל המגבלות על ההכנסות הלאומיות שלהן, לתכנן משימות נועזות כדוגמת ישראל, שרוצה במו־ידיה לבנות את המטוס החדיש ביותר. המדינות האלה מעדיפות להעזר ביצור נשק מודרני על־ידי מינות עשירות מהן מבחינה חומרית וטכנולוגית, בלי להוציא הון־עתק על ניסויים, מחקר ופיתוח, שלא תמיד עונים על הציפיות. לנוכח המירוץ המטורף בין המעצמות, מירוץ, שבו עוד בטרם הושלם תכנון מטוס כלשהו. וכבר המוחות הגאוניים מתכננים מטוס עוד יותר חדיש. לא מזמן היה זה הפאנטום שנחשב לשיא השכלול, ולפניו המיראז' ואחרים. האם ידוע איזה מטוס מתכננים כבר בפנטגון, שאולי יעלה בעתיד על ה"לביא"?

ניתן גם לשאול, נגד מי נשתמש במטוסים יוקרתיים אלה — האם נגד מחבלים בלבנון? האם נגדם לא די במטוסים שאנו מקבלים מארה"ב?

נראה כי קברניטי המדינה, במיוחד ה"קרביים" שבה סבורים כי כיסו של הדוד שם תמיד יהיה פתוח והנדיב הנצחי ימשיך להזרים מענקים בין אם למען ביטחון או למען קיומנו הכלכלי. הרי זה אבסורד שהמפעלים המייצרים בארה"ב נשק ומטוסים יהיו מעוניינים שישראל תייצר מטוס בעצמה ושממשלת ארה"ב עוד תממן ייצור מתחרה זה.

אם תחליט ממשלת ישראל על פרוייקט יוקרתי זה של ה"לביא" — מניין תיקח את המימון הדרוש לייצורו, והאם העם יוותר על החמאה? האם העובדים האמורים לעסוק במשימה זו יוותרו במשהו על ההטבות שלהם, על המשכורות העולות על כל משכורת מכוצעת של עובדי ייצור אחרים במשק?

חיים חצורי,
איילת השחר

משכורות אמריקניות וכבוד מפוקפק

בתגובה לשאלות שהוצגו לו בעניין השערורייתי של מענק הפיצויים בסכום של 4 מיליון דולר וגימלה של 30,000 דולר לחודש, שניתנו לארנסט יפת, אמר דובר בנק לאומי, כי לגבי הבנק הסתיימה פרשת שכר הבכירים עם פרסום נתוני השכר, לפיהם עשרה בכירי הבנק מרוויחים 8,400 דולר לחודש". הוא הוסיף, כי אינו יכול להתייחס לתנאי השכר והפרישה של יפת. והזכיר שאלי הורוביץ, היו"ר הנוכחי, התבטא לא אחת כי "את העבר אין לשנות".

מי שמשלים עם תשובה כזאת, בין אם היא באה מפי הדובר או מיו"ר הדירקטוריון בכבודו ובעצמו, נותן יד לאחת השערוריות הכספיות הגדולות והמבחילות בתולדות המדינה. מה פירוש "את העבר לא ניתן לשנות"?

האם אין בידי הממשלה והכנסת הנבחרת במדינה ריבונית הכלים הדרושים להשבת הגזילה? כאשר דנים בפגיעה בנפש או ברכוש מדובר תמיד בעבר! האם יש לקדש פשע כלכלי בממדים אסטרונומיים, שבמקרה זה שותפים לו הן המקבל והן הנותן או הנותנים, רק משום שהוא נעשה בעבר? וכאשר מדובר בגימלה של 30,000 דולר שמר יפת הנכבד יהיה זכאי לקבלה עד הגיעו ל־120 — האם גם זה שייך לעבר?

עם מי ניהל יפת מו"מ ברבר גובה הפיצויים והגימלה עם פרישתו — האם עם עצמו? ומה על קהות החושים של חברי הדירקטוריון, שאישרו סכומים אלה? על הממשלה לעשות הכל ומיד כדי לבטל רטרואקטיבית את עסק הכיש הבנקאי הזה, ורצוי למנות ועדה ציבורית שתבדוק את העניין תוך תיאום והתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה.

גם לגבי שכר חודשי "ממוצע" של 8,400 דולר לפקידים בכירים בבנק יש להתייחס בחומרה. אין להשלים עם משכורות אמריקניות מרקיעות־שחקים לאנשי צמרת מחר, ושכר עלוב לעובדים מן השורה, מאידך.

איך קרה שהגענו לכבוד המפוקפק של מדינה בעלת הפער הרחב ביותר בין בעלי שכר הגבוה לבין בעלי שכר הנמוך — פנסיה של 30,000 דולר לחור. לעומת גימלאות של 300 שקל ופחות לחודש?

ושאלה אחרונה — להנהלת מפלגת העבודה: האם יכולה מפלגה זו, שהיא שותפה מלאה בממשלה, להשלים עם תופעות מחסירות כאלה ולעבור עליהן לסדר היום? הרי בכספים שניתנו ליפת אפשר היה להציל את "אתא" ולמנוע טרגדיות אנושיות איומות במשפחות המפוטרים, שבגילם המתקדם נזרקו לרחוב.

שלמה דיאון,
יו"ר הגימלאים של עובדי התקשורת

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

מלמדים מקצועות בלתי נדרשים

„בתי-הספר להכשרת כוח-אדם בענף המחשבים עושים לעצמם חיים קלים ומכשירים כוח-אדם במקצועות שהיו נדרשים בעבר וכיום אין להם כמעט ביקוש". — אומרת יפה קינצלר, מנכ"ל קומפר כוח-אדם מחשבים מקבוצת פילת, ומביאה כדוגמה את הקורסים בהם לומדים שפת קובול P.C, שפת תיכנות שאין לבוגרי הקורסים הלומדים אותה כל סיכוי להיקלט בעבודה.

לדעתה, חייבים בתי-הספר להכשיר את הרוצים להשתלב בענף המחשבים במקצועות הנדרשים על-ידי החברות, כמו אבטחת איכות, ניתוח מערכות, דוקומנטציה ועוד. עם זאת אין לשכוח, כי הבעיה היא שבנושאים אלו נדרש ידע מוקדם והתמצאות בתחום. כיום קשה מאוד לעובדים חסרי נסיון להיקלט בענף המחשבים, אומרת קינצלר, בעלי הסיכויים העדיפים הם בוגרי אוניברסיטאות, שגם הם נקלטים לאט מאוד.

מודלים לגידולים חקלאיים

יותר מעשרים יישומים שונים פותחו באגף לתכנון כולל במשרד החקלאות בעזרת מערכת תומכת ההחלטות IFPS, המשווקת ע"י י.ב.ס. והם כוללים מודלים, המשמשים לקביעת מחירים לגידולים והמשולמים בהווה או בשיעורים בעתיד, לבדיקת כדאיות של גידולים, לאומדן השקעות, לחיזוי צריכה של מוצרים חקלאיים ולקבלת החלטות על הרחבה או צמצומים בענפים מסויימים.

ישראל גרטי, הממונה על תכנון תשומות ותכנון מטעים והדרים באגף לתכנון כולל במשרד החקלאות, מסר כי חלק מהמודלים עורכים ניתוח כדאיות ליבולים ביעדי שיווק שונים, ברמת המשק הבודד וברמת המשק הלאומי. התחשיבים השנתיים של הכנסות, הוצאות ייצור ומודדי הכדאיות של הגידולים הצמחיים השונים משמשים לקביעת מחירים לגידולים מסויימים ולתכנון המשך גידולם, הרחבתם או צמצומם בנוף החקלאי.

מודלים אחרים, מסביר גרטי, מאפשרים עריכת תחזית הצריכה של מוצרי חקלאות טריים ומעובדים בשוק המקומי בשנה מבוקשת, לצורך עריכת תוכנית הייצור והנטיעה של משרד החקלאות.

לגבי ענפי המטעים וההדרים, למשל, משמשת המערכת שפותחה בעזרת IFPS לקביעת היקף הנטיעות השנתיות בענפים אלו ופרסומן כמכסות נטיעה ארציות בתקנות ובצווים, לשם חלוקתן למגדלים.

המערכות שפותחו באגף לתכנון כולל משרתות את העוסקים במגזר החקלאי בארץ, ביניהם: מגדלים, ארגוני מגדלים, מועצות ייצור והאגפים השונים של משרד החקלאות, האוצר, תעשיה ומסחר ועוד.

מרכז מומחיות

דיגיטל פותחת "COMPETENCE CENTER" בתחום רשתות תקשורת באולבון

חברת דיגיטל הודיעה כי תפתח COMPETENCE CENTER („מרכז מומחיות") המוקדש כולו לתחום תקשורת מחשבים, בעיר ואלבון שבדרום-צרפת. מרכז זה יצטרף למרכזים המיוחדים האחרים של דיגיטל — המרכז לתחום תעשיות הייצור במינכן והמרכז ליישומי בנקאות ופיננסים בלונדון.

מרכז המומחיות של דיגיטל לתקשורת מחשבים ירכז כישורים ומיומנויות של יותר ממאה איש. הוא יהיה אחראי להמשך הפיתוח המתקדם של אסטרטגיית החברה בתחום תקשורת מערכות, ויפעל כמרכז מומחיות לשימוש אסטרטגי ברשתות תקשורת מחשבים, במיוחד על בסיס התפיסה של מערכות מידע מפוזרות ומערכות CLUSTER פנים-אירגוניות.

המרכז יטפל בקידום קשריה של דיגיטל עם גופים ממשלתיים וגופי תקינה, תוך חיזוק מחוייבותה הפעילה לסביבות מיחשוב רב-יצרניות. הוא יפתח וישווק שירותי מידע ברשתות תקשורת מחשבים — עבור אירגונים גדולים או כערך-מוסף עבור רשתות תקשורת קיימות. כן יעסוק המרכז גם בשיווק שירותים הכרוכים בהפעלת רשתות גדולות, ובשיווק מערכי תקשורת מרשתות פרטיות לציבוריות, כולל טכנולוגיות תקשורת שונות כגון X.25, DECNET, ETHERNET, OSI מרכזות טלפון פרטיות (PBX) ועוד.

הקטנה ביותר

כור תקשורת והתראה מציגה בימים אלה את ENTRE, מערכת חדשה לבקרת רשת תקשורת מתוצרת חברת פארדאיין האמריקנית.

ENTRE היא המערכת הקטנה ביותר במשפחת מערכות הבקרה ANALYSIS שפותחו על-ידי פארדאיין. המערכת, המופעלת על מחשב יבמ פי.סי., יכולה לפקח ולנהל רשת של עד 96 מודמים. השימוש בה מאפשר שליטה מרכזית בתכונות המודמים, שצריכים אף הם להיות מתוצרת פארדאיין עם כרטיס בקרה.

מכור תקשורת והתראה נמסר, כי ENTRE אינה דורשת מחשב יעודי וניתן להשתמש במחשבון גם לצרכים האחרים. במקרה זה תמשיך המערכת לאגור מידע על המתרחש ברשת ותציג אותו, לפי דרישה, על המסך או המדפסת.

פיליפס מטלפן לדאטה

ערוצים

בהתאם למדיניות התקשורת הפתוחה של דטה ג'נרל, הגיעה החברה להסכם שיווק משותף עם חטיבת התקשורת של חברת פיליפס, לפיו ניתן יהיה לחבר מסופי דטה ג'נרל אל כל אחד ממחשבי החברה באמצעות מרכזות טלפון (PABX) מתוצרת פיליפס. מרכזות אלה מסוגלות לטפל ב-20 עד 20,000 קווים.

נציגי דטה ג'נרל בהולנד יזמו הסכם זה משנוכחו, שמספר רב של לקוחות פוטנציאליים שוקלים רכישת מערכות משרד ממוחשב במשולב עם מרכזות טלפוניות מתקדמות. אף כי הלקוחות עצמם לא תמיד מודעים ליתרונות העצומים שבשילוב מערכת מיחשוב עם מערך תקשורת טלפונית, נתן הרעיון דחיפה ליוזמת שיתוף הפעולה.

רמי צבעוני, מנהל המכירות של תים מחשבים, מסר כי ההסכם הוא צעד חשוב לקראת ביסוס מעמדה של דטה ג'נרל בשוק המשרד הממוחשב, שמרכזות טלפוניות מתוחכמות עתידות לשחק בו תפקיד מכריע.

תוכנה לציור מבנים כימיים

גראפיקה המציגה מבנה מולקולרי פותחה על-ידי חברת HAKK SCIENTIFIC SYSTEMS מניו ג'רסי. חבילת התוכנה נועדה לציור מבנים כימיים תוך כדי שימוש במפתחות פונקציונליים. התוכנה מאפשרת עירוב של דיאגרמות וטקסט לצורך יצירת דו"חות וכן מייצרת ספריה פרטית של דיאגרמות. התוכנה מתוכננת לשימוש על-ידי מחשבי הולט-פאקארד 150 ו-IBM PC משתמש בתוכנה DOS 2.0.

מזווית אורחת | הלביא — קומדיה של טעויות (2)

מותרות מעל ליכולת, ללא צורך בטחוני

מטוס ניתן לחלוקה ראשונית לשלוש קטגוריות: גוף המטוס, מה שידוע בז'רגון כ„פלטפורמה"; המנוע של המטוס, ומה שנכנס בו, כגון אוויוניקה, מערכות בינון וזיהוי, לוחמה אלקטרונית וכיו"ב. עיקרי האתגר בנושא הגוף הם האווירודינמיקה שלו והחומרים מהם ייבנה.

מאת ד"ר יקיר פלסנר

אין כל ספק כי בשני תחומים אלה אין לישראל שום יתרון, שהרי היא יכולה לקנות את המתקדמים שבמטוסים, ואין סיכוי שנוכל להעמיד את המשאבים הדרושים כדי להקדים את האמריקנים בנושאים אלה. גם במערכת הביטחון יודעים זאת, אחרת לא היו ששים להשאיר לאמריקנים חלק גדול ממשימת פיתוח, ואפילו ייצור הגוף. קל וחומר לגבי המנוע: כאן אפילו לא היתה מחשבה שישראל תפתח מנוע משלה, והמנוע שנבחר הוא מתוצרת „פראט אנד ויטני".

הטענה נשארת, איפוא, בעלת תוקף לכאורה רק ביחס למערכות המוכנסות למטוס. במערכות כאלה יש כמה תחומים „חכמים", בעיקר בתחומי האלקטרוניקה, האופטיקה והמחשבים. אך תחומים אלה כלל אינם מיוחדים למערכות מטוסים. הם רלוואנטיים כיום בתחומים צבאיים אחרים, כגון ירי טנקים, תחום הטילים והפגזים המונחים למיניהם, רדאר ועוד. כלומר, ישראל יכולה לעסוק בפיתוח מערכות צבאיות רבות שבסך-הכל תורמות לטכנולוגיה הישראלית את אותה התרומה שיכול לתרום הלביא. טענה זו נכונה על אחת כמה וכמה, אם מביאים בחשבון את האפשרות לשתול מערכות מפיתוח ישראלי בגוף של מטוס קיים. הדברים אינם תאורטיים: פרופ' ארנס וצוותו הצליחו לשתול אפילו מנוע בגוף של מטוס שלא תוכנן למנוע הזה, וכך נולד ה„כפיר".

לאחר הבחירות של 1981 נתמנה אריק שרון לשר הביטחון וכשנה אחר-כך החל האוצר בניסיון מחודש לשנות את ההחלטה בדבר ייצור הלביא. למיטב זכרוני, לא תמך שרון בפרוייקט, אך מסיבות השמורות עימו (ויש להניח שהן לא היו ענייניות אלא פוליטיות) לא הטיל את כובד משקלו הציבורי כנגד התכנית. כשלונו של משרד האוצר, בנסיונו לשנות את ההחלטה על פיתוח הלביא בעת כהונתו של שרון, הביא אותי לכתיבת המכתב אל מר בגין. הוא מצידו לא זיכני בתשובה עניינית והסתפק בהעברתו אל שר הביטחון, שבאותה עת כבר היה משה ארנס, איתו נפגשתי לשיחה ממושכת בעניין.

זו היתה שיחה מוזרה מאוד: תשובתו העיקרית לכל אחת מן הטענות הספציפיות היתה, שאינני מתמצא בנושא ולכן תחזיותי לאשר יקרה הן פשוט תולדה של אי-הבנה. לא זכיתי למענה מנומק אף לא על אחת מן הטענות. כפי שכבר נוכחנו, לא צדק ארנס והתחזיות היו מציאותיות מאוד.

אין מנוס מן המסקנה שבעניין זה גבר ארנס המהנדס התעופתי על ארנס שר הביטחון, וזהו דבר חמור מאוד.

את מקומו של ארנס תפס יצחק רבין, שהתנגד בעבר לפרוייקט, אלא שהיתה עליו הגבלה חמורה: פרס מאמין בסיפור הטכנולוגי של הלביא והתעשייה האווירית קרובה ללבו, כמי שסייע ללידתה. נוצר איפוא מצב דומה לזה שהיה בעת שבגין כיהן כראש הממשלה ושרון כשר הביטחון.

אם אין ללביא יתרונות בולטים בתחום הבטחוני והטכנולוגי, היש לו הצדקה כלכלית כלשהי? היתה תקופה שבה ניתן היה להשיב בדוחק בחיוב לשאלה זו. לצרבה האירוניה, לא מדובר בתקופה בה הוחלט על פיתוח הלביא, אלא בארבע שנים לאחר מכן, כאשר האמריקנים הסכימו לראשונה להמרת כספי סיוע למימון הפיתוח, מפני שבאותה עת הוגבלה ישראל בשימושה בכספים המומרים לפרוייקט הלביא בלבד. ניתן היה לטעון אז, כפי שאומנם נטען במשרד הביטחון, כי לדולרים המומרים אין אלטרנטיבה. ומשום כך אין הפרוייקט בא אלא על חשבון קניות בארה"ב, ולכך בוודאי יש יתרונות כלכליים. החלק הנכון בנימוק הוא, שבתנאים ההם לא גרם פרוייקט הלביא פגיעה בפרוייקטים אחרים, מנקודת ראות היבוא הדרוש לקיומם, כיוון שהוא בא על חשבון יבוא מטוסים. ויתר היבוא יכול היה לפיכך להימשך כתיקנו. הרווח שבנימוק נובע מכך, שהטענה אינה תופסת ביחס לכוח אדם. למן הרגע שפרוייקט הלביא של כוח אדם מפעילויות אחרות, צריך היה לשקול את החלופות אפילו בתנאי המרת כספי הסיוע.

בחזרה אל קו הזינוק

כך ביחס לעבר. ואילו כיום אין הנימוק הזה תופס כלל ועיקר. שכן בינתיים הסירו האמריקנים את ההגבלה על השימוש בכספי ההמרה ולכן יש לשקול את פיתוח הלביא לעומת האלטרנטיבות. לא רק בתחום רכש מטוסים אלא ביחס לשימושים חלופיים בגורמי הייצור הקיימים במרחבי המערכת הבטחונית. מבחינה זו חזרנו אל קו הזינוק, וזה מביא את הדיון לנקודה המרכזית, שבנקודתי אף היא כונתה „פיתוח הקפיצות". בלביא יש להשקיע למעלה משני ביליארד דולר על פני קרוב לעשור שנים, לפני שיוטסו את הטיסות הראשונות. ישראל פשוט אינה יכולה להרשות לעצמה את ההימורים האלה. פרוייקטים אלטרנטיביים אפשר להציב נתון שלוש או חמש שנים, בהשקעות הנמשכות בעשירית בין הסכום המושקע בלביא. הדבר גם מקטין לאין שיעור את הסיכון במקרה של כישלון וגם מקרים את קטיף הפירות, במקרה של הצלחה. לא פחות חשובה היא העובדה שפרוייקטים חלופיים אפשר לבצע בתחומים המקנים לישראל עדיפות טכנולוגית. אלה הם תחומים שבהם לא ניתן לקנות טכנולוגיה. לא לנו ולא למדינות העוינות. אלא שלנו. יש יכולת פיתוח משלנו בנושאים הללו, מה שנותן לנו את הפוטנציאל לשמור על עליונותנו הצבאית. אם נשתמש במשאבים שלנו כדי לפתח מטוס, פיתוח שאינו מקנה לנו עליונות יחודית, נפגע בפוטנציאל הזה. כלומר: יש כאן איוולת בטחונית, נוסף על האיוולת הכלכלית.

חוסר ההיגיון הכלכלי ניתן לבחינה גם מצד מספר מטוסי הלביא שייוצרו, אם אכן יושלם הפרוייקט. יצרני מטוסים הצריכים להביא בחשבון גם שיקולים כלכליים, לא יעלו בדעתם לתכנן ייצור מטוס-קרב של הקו הראשון אם לא יוכלו לייצר ממנו לפחות 500 יחידות. להשתית פיתוח מטוס על ההיקף שבו מתכונן חיל האוויר לרוכשו, הוא רעיון אפשרי רק בעולם שפע שכמותו אין במציאות. אין זה מקרה שבעשור האחרון חדלו בריטניה ושוודיה, שתי יצרניות מטוסים עטירי ניסיון, לפתח מטוסי קרב משלהן. אשר ליצוא, כל הספקולציה בעניין זה חסרת שחר, ואין צורך לפרט.

אין פוליסת ביטוח להמשך המרת הסיוע

ומה יקרה אם האמריקנים יחזרו בהם יום אחד מן הנכונות לאפשר המרה? זו איננה שאלה רטורית. אין לדעת מראש לפני אילו בעיות-פנים יעמוד מימשל אמריקני עתידי

ולכן צריך להביא בעיה זו [illegible] שמדובר בעתיד ארוך מאוד — הלביא לא יסתיים אלא [illegible] ומה אחר-כך? הרי בסיום [illegible] ועמור התעשייה האווירית [illegible] ענקי, שידרוש פיתוח מטוס [illegible] שניתן להמר כי הממשלה [illegible] דייה להחליט שלא לפתח [illegible] הבא, שהוצאות פיתוחו יעלו [illegible] אלה של הלביא?

הרמטכ"ל — מתנגד [illegible]

הלביא גם מאיים על [illegible] במשק. 300 מיליון דולר [illegible] מיליון שקל. אלא שבגלל [illegible] בתעשייה בישראל קונים [illegible] אחוז פחות ממה שקנו לפני [illegible] הדבר הוא, שפרוייקט הפיתוח [illegible] בשנה, וגם קצב ייצור [illegible] ממה שחיל האוויר יהיה [illegible] התוצאה תהיה, שחיל [illegible] מטוסים בארה"ב וכך תקטן [illegible] הייצור, עם כל המשתמע [illegible] המטוסים. זו הסיבה ש[illegible] חריף למטוס (לי אמר בשעתו [illegible] הזה עוד נהרוג"), מנסה [illegible] הלביא כפרוייקט לאומי [illegible] שתאפשר להגדיל את [illegible] ממקורות שמחוץ לתקציב [illegible] סבור שהלביא הוא לאומי [illegible] אלא אסון.

נותר רק לקוות שלממשלה [illegible] לקבל, לשם שינוי, החלטה [illegible] להפסיק את הפרוייקט [illegible] כבר לא קומקום. אבל עדיין [illegible] לדאוג לכך שהוא גם לא [illegible] מרבית כוח האדם [illegible] הפרוייקט ניתן יהיה להעסיק [illegible] כספי הסיוע, במרפ"ש [illegible] אפילו שאפשר יהיה [illegible] ברפא"ל. הגמישות [illegible] הביטחון, אם יוסף [illegible] החיות, תועיל גם לביטחון [illegible]

מפרשת „דנות" לפרשת [illegible]

אלי הורוביץ נהפך לדמות ידועה רק בשנים האחרונות. באוקטובר 1981 הוא החליף את כומה שביט כנשיא התאחדות התעשיינים ובתוקף תפקידו כיו"ר ועדת התיאום של הארגונים הכלכליים הגוף המרכזי של הסקטור הפרטי. הורוביץ הגיע לתפקידו הרם לא במקרה. הוא כיהן כמנכ"ל קבוצת „טבע", היצרן הגדול ביותר של תרופות בארץ ובעל מוניטין עולמי.

אולם הוא לא המתפק בכך. באמצע שנות ה-70' הקימה קבוצת תעשיינים את חברת ההשקעות „דנות". אלי הורוביץ לא נכלל באותה קבוצה, שכונתה או „11 המופלאים". המנהיג המוכתר של „דנות" היה מרק מושביץ, מבעלי „עלית" ולשעבר נשיא התאחדות בעלי התעשייה, ששינתה את שמה להתאחדות התעשיינים. „דנות" נכנסה לכותרות באותיות שמנות, כמי שעומדת ליזום ולדחוף פרוייקטים תעשייתיים גדולים שבעבר תעשיינים פרטיים נמנעו מלהשקיע בהם. והרעש הגדול סביב „דנות" נסתיים בקול דממה מורה. „דנות" התפרקה, והשאירה רושם עלוב כחברה שפשטה-רגל. בתקופה מסויימת שיחקו בגדול. קנו ומכרו את הבנק הבינלאומי הראשון. הם נכנסו לפרוייקטים תעשייתיים ויצאו מהם בשן ועין, הם ניסו להרים פרוייקט תקשורתי גדול, „רחוב ראשי" בתל-אביב ומקומונים אחרים, שגם הוא התמוטט.

למרות זאת, יום אחד בחודש יולי 1983 נודע לראשי „כור" השותפים בקבוצת „טבע", כי המנכ"ל אלי הורוביץ העלה על סדר יומה של מועצת מנהלי „טבע" סעיף, לפיו יקצו ל„דנות" בהקצאה פרטית 36 אחוז מזכויות ההצבעה, ובתמורה לכך תקצה „דנות" ל„טבע" בהקצאה פרטית מניות שיקנו לה 18 אחוז בהון ו-25 אחוז בזכויות ההצבעה ב„דנות". שווי כל אחת מההקצאות אז, ביולי 1983, היה 53 מיליון דולר. אנשי „כור" נזעקו.

באותה תקופה היו ל„כור" 40 אחוז מהון המניות. כתוצאה מעיסקת הורוביץ/„דנות" היו החזקות „כור" מידלדלות ומאבדות את ערכן. מי שקורא בעיתונים של אותם הימים מוצא שהורוביץ הכין מארב ל„כור". כאילו זאת היתה תגובתו על כך ש„כור" רכשה אז חבילה של מניות „טבע" מ„אמפל", ועלתה מ-37 אחוז לקצת יותר מ-40 אחוז. הפעולה של הורוביץ נראתה, על פניה, כאילו היא בסדר. הורוביץ טען אז, ש„כור" הפרה הסכם ג'נטלמני. לדבריו, כאשר „כור" נכנסה ל„טבע" עם מיזוג „טבע", „איקפרם" ו„פלנטקס", היא התחייבה לשמור על חלקם, 37 אחוז, ולא להגדילו.

אלי הורוביץ

„כור" דחתה את האשמות הורוביץ [illegible] ימים טענו שהורוביץ מבקש [illegible] „המופלאים" של „דנות" [illegible] עשר הם יהיו לשניים-עשר. [illegible] נותן לו גב רחב יותר [illegible] הורוביץ, על אף שהוא מנכ"ל „טבע" [illegible] היה בין הבכירים בהתאחדות [illegible] ואילו ב„דנות", „המופלאים" [illegible] יחסנים ותיקים — מושביץ [illegible] פרופר, לאוטמן — שאינם [illegible] תנועת הנוער כמו הורוביץ [illegible] מ„הצופים", בעוד שהורוביץ [illegible] התנועה המאוחדת.

הכובע גדול עליו

לולא עקשנות „כור", גם „טבע" [illegible] מסתבך בפרשת „דנות", כי [illegible] המנהלים של „טבע" [illegible] רכישת „דנות", וגם הנהלת „כור" [illegible] את העיסקה עם „טבע". [illegible] התעקשו. הם פנו לבית המשפט [illegible] את ההחלטה. הם פנו לרשות [illegible] ערך. הם פנו לבורסה, כי מניות [illegible] נסחרות בה. הם שמו מקלות [illegible] העיסקה והעניין נסחב, [illegible] „דנות" היא בר-מינן ומכל [illegible] יצא דבר.

כאן עולה השאלה, ומה היה קורה [illegible] ב„כור" לא היו מתעקשים, [illegible] המיליונים היתה יוצאת אל [illegible] היה מסביר הורוביץ למועצת [illegible] ש„טבע" נכשלה בעיסקה [illegible] משורת הנושים המפסידים של [illegible] עליה גם בליל (שאלי הורוביץ [illegible]) כאחד הדירקטורים, הפסיד [illegible] למזלו של הורוביץ, „כור" [illegible] העיסקה. שכן אילו עיסקת [illegible] היתה יוצאת אל הפועל [illegible] היתה שותקת לו כאשר [illegible] ברור גם, שאף הורוביץ לא [illegible] למינויו כיו"ר בליל, ולא [illegible] בפרשת יפת. האם מעידות [illegible] כי כובע זה גדול על אלי הורוביץ?

חיים מרגלית

ארבע הערות שוליים

פיחות לכל דבר

מה נולד?

צריכה היתה להיוולד הרפורמה במיסים ישירים, נולד הפיחות. צריכה היתה להיוולד רפורמה בשוק ההון, נולד הפיחות. צריכה היתה להיוולד צמיחה, נולד הפיחות. פיחות עם כל דבר. הפיתרון הישן והרע. לא לילד הזה פיללנו.

פיחות אינו משפר את מאזן התשלומים, ומי שאינו מאמין, שיקרא את נתוני סחר החוץ של ארה"ב בשנה האחרונה: הרעה מתמדת, יחד עם פיחות מתמיד. פיחות אינו שוחק שכר לזמן ארוך. הראיה: משקנו, בין יולי 1985 ועד יולי 1986, רמת השכר הריאלי שהתכווצה והתנפחה מחדש. פיחות לא בולם צריכה.

מאת ב. סבר

הוא מעודד אותה, לפחות בתקופת הטשטוש שבין השינוי בשער החליפין (שתשלו) לבין השינוי הצפוי במחיריהם של מוצרי [illegible] פיחות מעשיר את בעלי הנכסים [illegible] למטבע-חוץ, מפצה אותם על ההפסדים הריאליים של השנה שחלפה.

הפיחות הזה נולד מפני שמקבלי ההחלטות הכלכליות כבר היו בתהליך ציבורי, מפני שמשהו כבר התערער. כבר בנכון, מפני שהיו כבר לחצים והתרפקויות על הרפורמות, וגם מפני שקמה קואליציה של פרופסורים אחרים, אינטרסנטים אחרים ופוליטיקאים שרצו לעשות עשייה מסך, להראות שכוחם במתניהם, ואיפה התבונה?

למה בלילה?

השיטה של קבלת החלטות כלכליות גורליות בחמש לפנות בוקר, לאחר לילה ישיבות מפרך, מגונה, פסולה ומתוקמת, פסולה מפני שני ממשתתפי המראתונים הפסיכו-כלכליים, שתחילתם בסיומו של יום וסיומם בזריחתו של יום המחרת, מסוגלים להתרכז בלדעת על מה הם מחליטים, מה המשמעות המשקית של הדבורים הנופלים ומה הסיכוך שבעניינים שלא נפתרו עדיין? אף לא אחד מהם, אלא אם כן שעונו הביולוגי משובש לגמרי. ההצגה הלילית גם פסולה, מפני שהציבור, בצאתו בבוקר לעבודה, שקוע כולו בגישושים זוללי זמן ואנרגיה. הכיצד ישפיע המהפך (אצלנו תמיד מהפך) הלילי האחרון על שכרו וחשבונותיו בבנק. כלומר, לתוכנית כלכלית גראנדיוזית (אצלנו תמיד כזאת) המתקבלת בלילה יש עלות נוספת — הפסד תוצר של יום העבודה שלמחרת, או לפחות הרבה שעות עבודה. השיטה הלילית היא גם, בהערכה סופית, שיטה סתומה של קבלת החלטות כלשהן. היא מצביעה על חוסר יעילות משווע של הנוגעים והנגועים. כל דבר שאתה עושה בשלוש לפנות בוקר, אתה עושה יותר טוב בשלוש אחר-הצהריים. החיבה הזאת לעבודת לילה מצביעה על רצונם המודחק של משתתפי הכינוסים המחליטים הללו להשתחרר מעינה הפקוחה של דעת-הקהל; לנצל את שעות השינה שלה, ואז להכות אותה. בהסתר, כחושך, שלא יבואו משלחות להשפיע לפני המעשה: הגורל הוא סתום, וכך גם אנחנו, מחוללי המדיניות הכלכליות המתאחרים לעיסקה, בלילה, ירידה, כל התהוללות. שחורים.

מי יודע

שק האמצעים הכלכליים מליל שלושים, חוץ מן הרפורמה, המוחזרת בשיעורי מס ההכנסה, הובא למפתן ביתנו במטרה לשנות את המגמה „המדהימה", „המפתיעה", בסחר החוץ של ישראל אשתקד. הכוונה לא ליצוא, שגדל פחות או יותר כמתוכנן, אלא ליבוא, שחרג מכל תחזית, חורגה ב-14 ביולי 1986 בדיוק נמרץ לפני חצי שנה, כאשר עוד ניתן היה לעשות ולהשפיע, פירסם „על המשמר" תחזית משלו על ההתפתחות הצפויה של סחר החוץ הישראלי אשתקד. „לפי התחזית המנחה את המשך המגמות הקיימות", נאמר ברשימה שפורסמה אז במדור „הכלכלה והאדם", „יגיע סך-הכל היבוא המסחרי ב-1986 ל-6.8 מיליארד דולר, גידול של 1.3 מיליארד דולר לעומת 1985 (+25%)".

בכמה באמת גדל היבוא בשנת הגאות הצרכנית? בדיוק כתחזית זו.

לכמה הגיע ס"ה יבוא סחורות לישראל ב-1986 (כולל דלק בלי יהלומים)? ל-7,860 מיליוני דולרים. ומה היתה התחזית של „על המשמר"? — 7,840 מיליוני דולרים. טעות של 0.3%. בלי מודלים אקונומטריים, בלי מחשבים רבי-און מיעוט-עוצמה, בלי להק של מומחים, אלא באמצעות מחשבון-כיס פשוט, ערכנו תחזית שבדיוקה עלתה על כל האחרות.

בברית-המועצות אומרים לספקנים, המפקפקים בהודעות וורודות של „גוספלאן", רשות התכנון הכלכלית המרכזית: אל תסתובבו לנו ברחובות ובחנויות. קראו את הסטטיסטיקות. בארץ ראוי לומר לכלכלנים מריניים, המנפנפים בשמחה בתחזיות ממוחשבות: אל תקראו לנו סטטיסטיקות: הסתובבו ברחובות ובחנויות.

המס ישיר לנו סולו

בארה"ב הוחלט על רפורמה במיסים שתעביר משאבים מגורם ייצור הון לגורם ייצור עבודה, ועם איזון תקציבי כולל. בישראל הוחלט על הפחתה של שיעורי המיסים שתפעל להיפך, ובלי איזון תקציבי כולל, אלא בגרעון. ההיגיון: העניים יממנו את העשירים, כדי שאלה יוכלו לנדב לעניים.

תרופת-דמה, ולא „הרע במיעוטו"

הפיחות הוא, ללא ספק, צעד שיסייע ליצוא, אמר היו"ר-כל-דבר דן (דני) רוזוליו. לא ידוע מניין השיג רוזוליו את ידיעותיו המופלגות בתורת הכלכלה. פיחות סתם לא יסייע ליצוא: רק פיחות ריאלי עשוי לסייע ליצוא.

בפיחות, ראשית כל, מתייקר מרכיב היבוא, המהווה 50 אחוז מהיצוא. אחר-כך מתייקרות התשומות המקומיות לייצור. כך, למשל, החשמל. אחר-כך מתייקרים מוצרי התעשייה, בהתאם למרכיב היבוא בהם. אחר-כך עולים הרווחים, בהתאם לרמת המחירים החדשה. ואחר-כך, בסוף המעגל, עולה גם שכר העבודה, שגם הוא צמוד במונחים דולריים, כי הוצאות הקיום התייקרו במונחים דולריים. כלומר, פיחות במשק כמו המשק הישראלי, בו רוב הנכסים והמכשירים צמודים, בו לחלק מסויים מהציבור הכנסות במט"ח, אינו שוחק דבר. ההתייקרות הנובעת מהפיחות תישחק כבר בחודש הראשון מכיוון שכבר כמו 5-6 אחוזים של ההתייקרויות מקומיות ותוך 2-3 חודשים הפיחות יישחק כליל.

התרומה היחידה של קיסר

התרומה היחידה לעצירת המעגל הזה איננה בתאוריות המצוצות מן האצבע של דן רוזוליו, אלא בוויתור של קיסר על 2.7 אחוזים מתוספת היוקר. לו התרומה הזאת ניתנה ללא פיחות, הוא היה הרבה יותר אפקטיבי, הרבה יותר לטובת ציבור העובדים והרבה יותר לטובת התעשייה של חברת עובדים, שרוזוליו סבור שהוא מייצג אותה.

לו קיסר היה תורם דחיית תוספת היוקר למען השגת התחייבות ממשלתית לא לבצע פיחות, ולא לערער את היציבות, היינו יכולים לברך אותו על כך. מאמר ברוח זו נכתב בשעות המוקדמות של הערב שלשום. אולם אין כל סבירות בתרומה כזאת כאשר הממשלה במודע, בלחצם של חוגים אינטרסנטיים, הורסת את היציבות שהושגה בקורבנות כבדים של השכירים, של החקלאים ושל חלקים אחרים של המגזר היצרני.

לכן הפיחות איננו „הרע במיעוטו": הוא הרע. הוא תרופת הדמה לכל תחלואי המשק. במקום לשפר את העלויות על-ידי הקטנת הגרעון, העמדת הריבית על הרמה הבינלאומית, ייעול המשק, הגברת פריון הדון, מניעת השקעות בזבזניות שאינן מייצרות דבר — מצא רוזוליו מזור במשחק של שינויים נומינאליים.

הפיחות לא יגביר את היצוא, כי הוא יישחק. הפיחות גם לא יעצור את היבוא, כי רוב היבוא מורכב ממוצרים שאין להם תחליפי יבוא. כמו שיישחק לא יורו השקעות בייצור תחליפי יבוא. בכל מקרה, החלפת יבוא בתחליפי-יבוא היא לטווח ארוך, היא תלויה בהשקעות ובתכנון המשק. היא איננה תלויה במשחקים מוניטאריים לטווח הקצר. ברגע, איש גם לא יאמין כי זהו הפיחות האחרון וכי השער של 1.68 ש"ח הוא הסלע. למדיניות פיחות יש כידוע השלכות. ברגע שפיחות זה יישחק, יהיה הכרח לבצע עוד פיחות, ואחר-כך עוד פיחות.

רוזוליו הצטרף בתגובתו לשורה של אישים משכבות הביניים החדשות (הסוחרים ונותני השירותים), המברכים על הפיחות ומברכים על הטבות המס שזכו בהן. שכבות אלו של בעלי הכנסות מהעשירון העליון, שאינם עוסקים בייצור, יהיו הנהנים העיקריים של צעדי הממשלה.

1.2 מיליארד לעשירון העליון

בתחום המיסוי השינויים במדרגות המס האישיות יעלו 500-600 מיליון ש"ח, כ-70 אחוז יגיעו-לידי העשירון העליון, כמחציתו של הסכום לידי המאון העליון (האחוז הגבוה של בעלי ההכנסות) ו-370 ש"ח הפסד מס במיסוי חברות. אולם כל אלה יגיעו לידי חברות מסחר, שירותים ותיווך פיננסי. לגבי סקטור זה, המס השולי יירד מ-61 אחוז ל-45 אחוז. קרוב לוודאי שהעצמאים יתגברו על מס היסף, אם הוא יוטל רק על הכנסות הפרט, ע"י רישום חברות משפחתיות, על מנת לשלם 45 אחוז מס, במקום 52.8%. זה כדאי. חברות התעשייה לא יזכו בשום הטבה. הן שילמו עד כה 42.5 אחוז מס. מעתה ישלמו 45 אחוז, כמו כולם. עוד הערפה להשקעות בתעשייה שבוטלה, ה' רוזוליו.

חברות מאושרות ייהנו מהקלה קטנה בהורדת המס, מ-30 ל-25 אחוזים.

הקטנת מס המעסיקים לחברות השירותים תעלה עוד 190 מיליון ש"ח, וביטול מס בולים 70 מיליון ש"ח — גם מסים אלה יגיעו לכיסי העצמאים, עורכי-דין, רואי-חשבון וכיו"ב.

כלומר, בעלי ההכנסות הגבוהות במיוחד, בין 3,000-9,000 שקל, יזכו בהטבה של 10-11 אחוזים מס. בעלי הכנסות שמעל ל-9,000 שקל יזכו ב-12 אחוז הטבות מס. השכירים הקטנים והבינוניים יקבלו אולי איזה אחוז או שניים. כך הועברו 1.2 מיליארד ש"ח הטבות מס מהסקטור היצרני לסקטור השירותים (מעובדים ומפעלים כאחד).

תמורת זה יצטרכו השכירים לוותר על 2.7 אחוזים משכרם, ולספוג התייקרויות ומסים על החינוך. כל אלה — בברכתו הנדיבה של דני רוזוליו.

גם מהרפורמה בשוק האשראי ושוק ההון לא נותר דבר. משוק ההון הממשלה תצא בהתאם ל„אפשרויותיה התקציביות", לאחר שבזבזה את אפשרויותיה התקציביות לחלוקת הטבות מס. בשוק האשראי בנק ישראל יביע משאלת-לב שהריבית תרד. בינתיים הוא מייקר את הריבית לטווח ארוך באמצעות היטל. או איפה כאן, רוזוליו, הסיוע לצמיחה? לרפורמה כלכלית כזאת אי-אפשר להושיט יד ואם דן רוזוליו אינו מבין זאת, מוטב שימצא תעסוקה בתחום בו הוא מתמצא יותר.

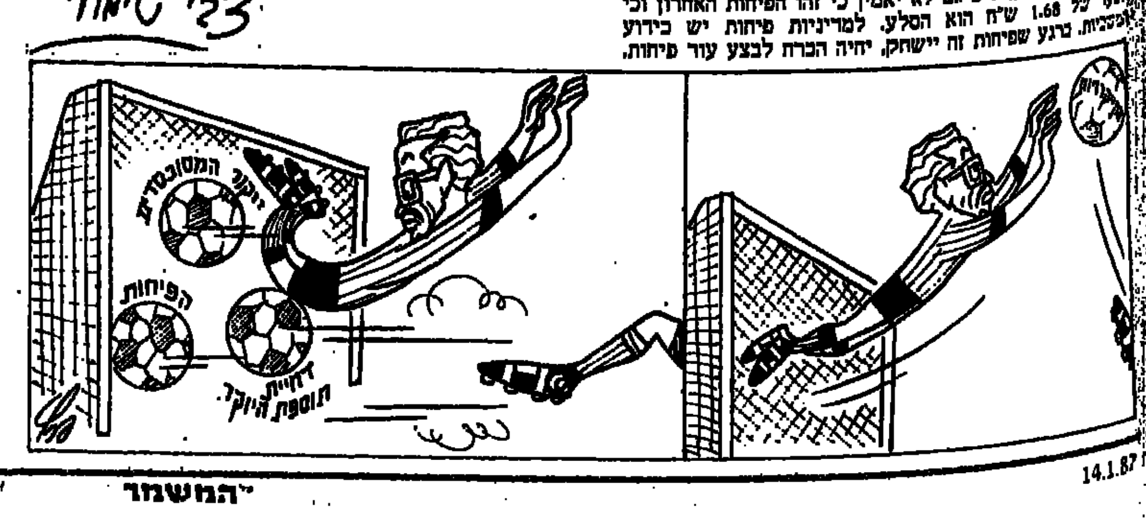

התגובות על צעדי הממשלה

רוזוליו:

הפיחות — סיוע לסקטור המייצא

הפיחות הוא ללא ספק צעד שיסייע ליצוא — אמר אתמול דני רוזוליו, מזכ"ל ועדת העובדים, בהגיבו על התוכנית הכלכלית החדשה. לדבריו, עדיף היה אילו הוחלט על יצירת שערים שונים למטבע-חוץ: האחד ליצוא והשני לרווחים פיננסיים ויבוא. לדעתו, החלטה כזאת, אילו התקבלה, היתה מונעת את הצורך לשלם תגמולים על כל ההתחייבויות הדולריות בישראל שהם תולדה של פיחות — אך היתה נותנת עדיפות ישירה ליצוא.

עם זאת, סבור רוזוליו, כי ההחלטה על הפיחות היתה בבחינת הרע במיעוטו, מאחר שברור היה כי מדינת ישראל לא היתה יכולה לשפר את מצבה הכלכלי ולהכנס למסלול צמיחה ריאלי ללא הגברה נמרצת של היצוא, וללא מתן אפשרות לסקטור התעשייתי לייצר תחליפי יבוא.

רני טען, כי יש בפיתרון לרווחיות היצוא ועידוד הצמיחה כדי להבטיח תעסוקה ולמנוע פיטורים. עם זאת, עדיין נדרשת, כהשלמה לצעדים, רפורמה בשוק ההון והורדת עלות ההון, על מנת לאפשר גידול ריאלי בתפוקה הלאומית ויציאה מקיפאון בן עשר שנים של המשק הישראלי.

איזקסון:

צעד בכיוון הנכון

נשיא התאחדות האיכרים, אליהו איזקסון, אמר כי התוכנית הכלכלית שאישרה הממשלה היא צעד קדימה בכיוון הנכון לגבי סיכויי התפתחות המשק. ההקלה המשמעותית בהורדת תקרת מס ההכנסה והקטנת עלות העבודה למעסיקים מחד, והפיחות בשער השקל מאידך, יסייעו לדעתו לחידוש הצמיחה ולהבטחת עתיד היצוא.

איזקסון טוען, כי יש להבטיח שהפיחות יישאר במסגרת חד-פעמית, שכן המשך מדיניות הפיחותים משמעותו כירסום כל הישגי המדיניות הכלכלית בשנה וחצי האחרונות. כן הביע תקווה, שהצעדים שבוצעו בנוגע להורדת נטל המס בישראל הם בבחינת צעדים ראשונים, ושבעקבותיהם תימשך הרפורמה בכיוון של הוזלת עלות העבודה והקלות מס ליצואנים.

אשר לסקטור החקלאי אמר איזקסון, כי מאחר שכ-50% מהתוצרת החקלאית של ישראל מיועדים ליצוא, הרי שציבור החקלאים ייצא נשכר מהחלטות הממשלה. עם זאת הדגיש, כי הסיוע שמושיטה הממשלה לחקלאים וליצוא החקלאי עדיין רחוק מהיקף הסיוע הניתן לחקלאים במדינות אחרות.

פפושדו:

עכשיו דרושה מנהיגות לאומית

נשיא התאחדות המלונות בישראל, אלי פפושדו, אומר כי על הממשלה לגלות עתה מנהיגות לאומית, כדי שהפיחות שבוצע בשער השקל והורדת עלות העבודה למעסיקים לא יתמסמסו ע"י לחצי השוק, כפי שהיה אחרי התוכנית הכלכלית הקודמת.

בתגובה להחלטות הממשלה אמר פפושדו, כי התאחדות המלונות בישראל היתה הראשונה שהציעה לתבוע כבר לפני כמה חודשים, ביצוע פיחות במשק. „או, לנקוב במלה פיחות זה היה טאבו. אם היו מבצעים את הפיחות לפני כמה חודשים, הנזקים שנגרמו למלונאים וליצואנים היו פחותים. אין ספק שזהו צעד נכון, אולם אין הוא יכול לעמוד בפני עצמו ועל הממשלה לדאוג לכך שהשפעותיו יעוקרו ולא יהיה זה פיחות דה-לוקס", אמר.

להערכתו, המדיניות הכלכלית החדשה תסייע למלונות, במידה שהעיקרון של קבלת יותר שקלים עבור כל דולר לא יקוזז ע"י הוצאות-יותר בתחום עלות העבודה ובתחום רכישת תשומות למלונות.

בנק המזרחי משנה את פני ההנהלה

בנק המזרחי שיגר אתמול חוזר למנהלי הסניפים, האגפים והמחלקות של הבנק, ובו שורה של מינויים ושינויים ארגוניים בהנהלה המרכזית.

בחוזר נאמר, כי עם כניסתם לתפקיד של יו"ר מועצת המנהלים ומנכ"ל הבנק החדשים הוחלט על המנויים והשינויים הארגוניים הבאים:

הנהלה אקסקוטיבית בכפיפות ישירה למנכ"ל: ראובן אדלר סמנכ"ל בכיר, המשמש כחשב הבנק, יהיה אחראי למחלקת הדיווחים, חשבונאות בנק וחברות-בנות, מחלקת רווחיות סניפים, מחלקת פקדונות ותפ"ס וגזברות.

חבר נוסף בהנהלה האקסקוטיבית יהיה דוד אולמר, גם הוא סמנכ"ל בכיר, שייצא לארה"ב, שם ינהל את איזור צפון-אמריקה. אלי אונגר משנה למנכ"ל, יהיה אחראי לנושאי ארגון מינהל ותכנון, בתוקף זה יהיה כפוף אליו אגף כוח אדם, אגף תפעול, חברת מחיש (מחשוב), מחלקת משק ובינוי ונכסים, מחלקת מחקר ותכנון אסטרטגי וביטחון.

דוד גולומברג, סמנכ"ל בכיר, יהיה אחראי על הפעולות הבינלאומיות. כפופים לו אגף עסקות חוץ, סניפי חו"ל, תיאום פעילות חברות-בנות בחו"ל.

רב ברנשטיין, סמנכ"ל בכיר, יהיה אחראי על האקטיבה בבנק, בתוקף זה יהיה אחראי על נושאי האשראי. יצחק רוכן, משנה למנכ"ל, יהיה אחראי על המאיסבה ועל מינהלות אזוריות. ירח ניסן יהיה אחראי על החברות-הבנות מזרחי לתעשייה, חברת ההשקעות, וכן על תיאום יתר החברות הבנות.

תוקף השינויים — מה-1 בפברואר.

א.ש.

בעלי מוסכים ישבתו אם לא יאושר ייקור של 30%

בעלי המוסכים מאיימים להשבית את כל המוסכים בארץ, אם לא תאשר להם הממשלה ייקור של 30 אחוז במחירון שעת העבודה.

לטענתם, מחירי שעת העבודה במוסכים מוקפאים מאז ה-1 ביולי 1985. מאז אותו מועד עודכנו מחירי שעות העבודה ב-16.6 אחוז בלבד, בו בזמן שכל מרכיבי עלות תפעול המוסך התייקרו בעשרות אחוזים — מרכיבים כמו שכר עבודה, מיסי ארנונה, שכר דירה, ביטוחים, כלי עבודה וכו'.

כאמור, תובעים עוד המוסכים ייקור שעת העבודה ב-30 אחוז, עד שיושלם סקר על עלות שעת עבודה. אם לא תיענה תביעתם הם ישביתו את כל המוסכים בארץ, לדבריהם — מחוסר יכולת להמשיך להתקיים.

א.ש.

מבזקים כלכליים

● בימים הקרובים יופעל שטר מטען בינלאומי, המגדיר תנאי הובלה אחידים לכל החברות לשילוח בינ"ל הפועלות במסגרת סקציית המשלחים של איגוד לשכות המסחר. תנאי ההובלה האחידים נוסחו יחד עם נציגי איגוד המשתמשים בהובלה ימית. עד היום היה תחום זה פרוץ, ולמעשה לא הוגדרו החובות של המשלחים והזכויות של ציבור היצואנים והיבואנים המשתמשים בשירותיהם.

● בדירקטוריון חברת החשמל התמנו באחרונה שני נציגי ציבור חדשים, ד"ר אהוד קופמן ומשה כהן. כן חודש לשלוש שנים נוספות מינויו של אברהם גולדווסר, המכהן זה שש שנים כחבר הדירקטוריון, אף הוא כנציג הציבור (התאחדות התעשיינים).

● עמרי מרון נבחר ליו"ר איגוד מפיקי הסרטים והטלוויזיה שבהתאחדות התעשיינים בישראל. מרון מחברת ההפקה „אפריל-מריה", החליף את ארנון צוקרמן, דיקן הפקולטה לאמנויות יפות באוניברסיטת ת"א, שכיהן בתפקיד עד כה.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מאת דורית גפן

הטבח שהקדיח את תבשילו

מפיקי התוכנית „בשידור חוקר" יכולים להיות מרוצים השבוע. המישדר שלהם הביא ללכידתו המהירה של נוכל וגנב, אשר הצליח לפעול במשך תקופה ארוכה במקומות שונים בארץ — בשמו שלו — ולהתחמק מהמשטרה.

מכל הסיפורים שהובאו עד כה בתוכניתו של רפי גינת „בשידור חוקר" נשמע המקרה של מרק אלפרד, הפשוט והקל ביותר לפיענוח. שהרי בידי המשטרה היו כל הנתונים על האיש, וכל מה שצריך היה לעשות זה להשקיע מעט מאמצים לאתר את הנוכל. עובדה היא שסמוך מאוד למישדר הגיעו טלפונים רבים, וביניהם כאלה שהובילו ללכידת האיש.

האמנם לא ניתן היה לתפוס אותו קודם לכן, והרי המשטרה לא היתה צריכה להמתין לתוכנית טלוויזיה מיוחדת כדי לפרסם את תמונתו בעתונים. או אפילו בטלוויזיה, ולבקש את עזרת הציבור בלכידתו. נראה כי דווקא מקרה זה של „הנוכל הסימפטי", שהצליח להוליך שולל נשים ובעלי עסקים, ללא גרימת נזקים פיסיים וללא שפיכות דמים, מלמד לא מעט על השלומיאליות של המשטרה ואולי גם על סדר העדיפויות שלה בטיפול במקרי פשע.

לעצם הסיפור של אותו טבח נעים־הליכות, הרי יותר מאשר מדהימה הקלות והפשטות שבה הוא עשה את מעשי הנוכלות וההונאה שלו, מפתיעה דווקא הקלות שבה אנשים התפתו להאמין לו ולתת בו אמון כה רב. מכל מקום, שאת כשרונותיו הגסטרונומיים והאחרים יצטרך מרק אלפרד ליישם מעתה ב„בית מלון" מסוג אחר.

אשר לשני המקרים האחרים ששוחזרו במישדר: רצח נהג המונית מרמלה וגניבת הציורים מבית־האמנים בירושלים, הרי בתום התוכנית קשה היה לדעת אם אכן הגיעו במהלכה ידיעות שיביאו לפתרון אותן תעלומות.

אין זה מקרה שהפעם לא שמענו על התפתחויות בפרשיות שהוצגו לנו בתוכניות קודמות, ואפשר רק להסיק מכך, כי הפנייה לעזרת הציבור בתוכניות „בשידור חוקר" לא תרמה תרומה של ממש.

מזוכיזם בשידור חי

נוסטלגיה זה לא מה שהיה. וגם קבוצת הכדורסל של מכבי תל־אביב וכוכבה הנודע מיקי ברקוביץ אינם עוד מה שהיו.

בשני המשחקים שהוקרנו עד כה ממשחקי אליפות אירופה — האחד ביד אליהו והשני בצרפת גרמו למעריציה של הקבוצה המפוארת הזו הרבה עוגמת־נפש, הנובעת בעיקר מיכולתה הנוכחית של הקבוצה.

האופטימיזם חסר התקנה, של רבים מאתנו כי במשחק הבא תתמרק לפתע כל החלודה שעלתה על הקבוצה, ושוב יבהיק הברק הנודע שלה, זוכה בכל פעם למהלומה כבדה — ראה סיומו השלומיאלי של המשחק בצרפת.

אמנם הפסדים הם חלק מתחרויות ספורטיביות, שבהן ליד כל מנצח יש גם מנוצח, אך השאלה היא האם הצופים צריכים לעבור את החוויה המרכאת הזאת בשידור חי. גם אלה המתענגים משום מה ממזוכיזם, קיבלו בוודאי את המנה הגדושה שלהם לעונה זו. מוטב עכשיו לחסוך את הכסף לתענוגות פחות מזוכיסטיים.

מיקי ברקוביץ

תנו לו מסוק

מפיקי התוכנית „ממני" בהנחיית מני פאר מצליחים מדי פעם להביא לתוכנית קוריוזים אנושיים מעניינים. כך, למשל, ראינו בתוכנית האחרונה אורח ישראלי — וייטנאמי, או אולי מדוייק יותר להגדירו כוויטנאמי — ישראלי, שייך לקהילה הוויטנאמית בישראל, המונה היום 250 נפש.

קשה היה שלא להתפעל מההתאקלמות של האיש בארץ ומשליטתו היפה בשפה, שאינה פחותה משל כל עולה חדש.

האיש הוא טייס הליקופטר, בעל נסיון רב ושעות טיסה רבות מאוד אשר מבקש להטיס גם כאן מסוקים אך בקשתו נדחית.

אף כי מני פאר מתייחס כמעט לכל ראיון בתוכניתו כאל מופע בידורי, שהתבדחות היא חלק בלתי נפרד ממנו, הרי למרות האסוציאציה הכאילו מתבקשת, לגבי השאלה מיהו וייטנאמי, יש להניח כי אותה בעיה שהעלה הוויטנאמי־ישראלי לגבי היעדר מקום קבורה לבני קהילתו, אינה בדיוק בדיחה, וספק אם היא משעשעת במיוחד. גם כאשר מדבר עליה אדם צעיר יחסית. האורח הוויטנאמי התגלה במהלך השיחה כמו שמרגיש היטב לא רק נוכח קהל, כי אם גם מול מצלמות הטלוויזיה, והנאתו מההופעה הטלוויזיונית ניכרה בו מאוד.

שיחה אינטימית

התוכנית „סוף ציטוט", אירחה השבוע את הסופר דן צלקה לרגל הוצאת קובץ סיפוריו „משחק המלאכים" ואת המשורר אריה סיוון לרגל הוצאת ספרו „חיבוקים".

שני הספרים החדשים היו רק בבחינת נקודת־מוצא למנחה ירון לונדון לשיחה כמעט אינטימית עם צלקה וסיוון בנסיון לעמוד מקרוב על החומרים המשמשים אותם בעבודתם הספרותית, כמו גם נסיונו למצוא עקבות וטביעות אצבעות ביאוגרפיות ברורות ביצירותיהם.

מבין השניים היתה השיחה עם דן צלקה מעניינת יותר, ואולי קשור הדבר ברקע האישי שלו, ובאותה התאהבות שלו בשפה העברית שעליה דיבר. שפה חדשה אותה לא ידע עד אשר הגיע לישראל בגיל עשרים. היתה זו ללא ספק אהבה מיוחדת במינה, שאיפשרה לו להשתלט על העברית, ולהיות מסוגל לכתוב בה יצירות ספרות.

לונדון מגיע בדרך־כלל למיפגשיו הספרותיים מוכן ובקי היטב בכתבי אורחיו, אך לא פחות מכך הוא טעון שאלות והתרשמויות אישיות. לונדון מנצל היטב את הקטעים מהספר להפלגה אל הנופים הפיסיים והנפשיים של אורחיו. במקרה זה צלקה וסיוון, ופותח בפני הצופה זוויות חדשות, לפעמים מעניינות מאוד, להיכרות עם הסופר והמשורר. שיש בהן כדי להעניק רובד נוסף בעת קריאת סיפוריהם או שיריהם.

ירון לונדון

בעריכת עלינא נורי

מוסיקה

מצעד הצדעה למאסטרו

התזמורת הפילהרמונית חוגגת מאה שנה להולדת ארתור רובינשטיין בהשתתפות גדולי הפסנתרנים בעולם

מאת דוד אור

חגיגות היובל של הפילהרמונית נמשכות, ואנחנו עומדים בימים אלה בפני המיבצע הבא. פסטיבל רובינשטיין ממלאת 100 שנים להולדתו. במיסגרת הפסטיבל, שיחל ב־17/1, יופיעו גדולי הפסנתרנים בעולם במצעד הצדעה ענק למאסטרו הדגול, ידיד הפילהרמונית, וינגנו עם התזמורת ובלעדיה, את כל הרפרטואר העצום שארתור רובינשטיין נהג לנגן. היצירות התזמורתיות, הקונצרטות לפסנתר, ינוגנו בקונצרטים עם התזמורת, ויצירות הסולו ברסיטלים, שיגישו הפסנתרנים.

חגיגה כזאת של פסנתר מזמינה התייחסות יותר מקצועית לכלי, ולאסכולות השונות של הנגינה בו. לכן הלכתי אל פנינה זלצמן, „הגברת הראשונה של הפסנתר הישראלי" משתתפת בפסטיבל, וזוהי הזדמנות טובה להחליף איתה דעות. שאלתי אותה, מה התכונות שדרושות לפסנתרן גדול: כמובן קודם כל טכניקה אבל זוהי דרישה בסיסית וראשונית, שאותה עוברים הרבה מאד פסנתרנים־פקידים. התכונות החשובות באמת הן התכונות של האמן הגדול פואזייה: השראה, דמוניות, אלוהיות. פעם היו פסנתרנים גדולים אריסטוקרטים, רובינשטיין, רחמנינוב, הורוביץ וגבריל"א. אלו היו פסנתרנים עם דם כחול. היום הכשרונות הרבה יותר ממוצעים.

ביקשתי מפנינה לנסות לקטלג את סוגי הפסנתרנים, והיא מונה מיספר סוגים של פסנתרנים: „ישנם הפסנתרנים הנזירים — טהורים, יש רייטנליים בגוף, בלי ניוונות החיים ההרגשיים. הם מבטאים סוג של נגינה ביולוגית נזירית ספגנית שלא מושפעת מהפיתויים של העולם החומרי. לסוג זה משייכת פנינה פסנתרנים כמו גלן גולד. ואלה המשתתפים בפסטיבל סוליני.

הסוג השני הם הנסיכים. הנציג המובהק שלהם הוא פוגורליץ', שראינו אותו אצלנו לא כזמן ושלא ישתתף בפסטיבל. אלה פסנתרנים בעלי אישיות כריזמטית, בעלי יופי וסיגנון סוחף, לא רציונלי.

סוג שלישי הוא האדריכלים — פסנתרנים אינטלקטואלים, שעובדים עם הראש והשכל, ובונים מיבנים ארכיטקטוניים מושלמים. לסוג זה אפשר לשייך את אלפרד ברנדל, שינגן בפסטיבל את הקונצרטו הראשון של ברהמס, קונצרטו מס. 2 של בטהובן, ורסיטל מיצירות שוברט. ומשתתף נוסף בפסטיבל, דניאל בארנבוים הישראלי, שייך גם הוא לקבוצה הזאת.

סוג רביעי — המשוררים — הם פסנתרנים בעלי איכות שירית לירית. לקבוצה זאת משייכת פנינה את קורטו המורה שלה, מארי פרחייה שיופיע בפסטיבל, וכשלוחצים עליה מעט, היא משייכת לקבוצה גם את עצמה...

פנינה זלצמן שהייתה כמעט ילדת פלא נתנה את הקונצרט הראשון שלה בגיל שמונה, סולו, ואז נסעה עם אמה ועם אחיה לפאריז, שם למדה אצל רובינשטיין, ואצל קורטו, וסיימה את לימודי הפסנתר שלה. הוברמן, ששמע אותה בפאריז, כתב באחד ממכתביו: „בחיי אמן, לעיתים רחוקות עוברים חוויה כמו לשמוע את הילדה הקטנה הזאת". היא חזרה לארץ, הופיעה עם הפילהרמונית בכל רחבי העולם, והופיעה עם המנצחים, שולטי, ג'וליני, תנגן בפסטיבל רובינשטיין את הראשון במי מינור של שופן, בקורטו, המורה שלה, את הקונצרטו בעולם, וגאה לנגן את הקונצרטו המכובד הזה לזכרו, להולדתו של רובינשטיין.

פסנתרנים נוספים אריה ורדי שלנו, ישראלי שעשה כבר קריירה עמנואל אקס — זוכה הראשונה. ראדו לופו, אליסיה אילנה ורד ופסנתרנים ישראלים פעם בחמישים שנה ופעמיים מדינה קטנה במזרח התיכון פסנתר...

סוליני — מושלם

אירוע

פסטיבל, פסטיבל — ואיפה דז'יגן ושומכר?

מאת נתן גרוס

בקשר עם אירועי מחווה לתיאטרון האידי מתקיים ברזומנית יודיש ב„הבימה" פסטיבל סרטים דוברי־יידיש מציגים שם סרטים רבים — בעיקר סרטים המבוססים על מחזות ידועים כמו „דיבוק", „המלך ליר היהודי", „טוביה החולב", „אידל מיטן פידל", „שדות ירוקים", „אלוהים אדם ושטן" ועוד. שואלים אותי אנשים רבים: ואיפה דז'יגן ושומכר? מדוע לא מציגים סרטים שלהם? שאלה לגיטימית, שכן שני הקומיקאים הפופולאריים ביותר בתולדות הבמה האידית השתתפו בארבעה סרטים לפני מלחמת העולם השניה ואחריה: זהו חלק לא מבוטל בפרודוקציה של סרטים ביידיש גם מבחינה כמותית והם מבחינת חשיבותם של הסרטים בתולדות הקולנוע היהודי.

הסרט „על חטא" (1936) בהשתתפותם הוא הסרט האידי המדבר הראשון בתולדות הקולנוע היהודי ו„אונזערע קינדער" (1949) הוא הסרט האידי העלילתי היחיד על נושא השואה. כדי להבין למה סרטים אלה ואחרים — שאגב, משתתפים בהם שחקני תיאטרון אידי ממדרגה ראשונה כמו זיגמונט טורקוב, רחל הולצר, קורט קאטש ורבים אחרים — אינם מוצגים בפסטיבל זה, צריך להעיף מבט חטוף לתולדות הקולנוע היהודי.

הסרטים המוצגים בתל־אביב, רובם מייצגים את הקולנוע האידי־אמריקאי ואילו הסרטים החסרים בפסטיבל המשותף ל„הבימה" ול„בית התפוצות" שייכים לתקופת „תור הזהב של הקולנוע האידי" — תקופה קצרה של התעוררות בין שנות 1936־1939 כאשר בזה אחר זה הופקו בפולין כעשרה סרטים דוברי יידיש. מתוכם רק שניים מוצגים בפסטיבל: „דיבוק" ו„יידל מיטן פידל".

באותה תקופה פעלו בפולין — קרי ורשה — שתי קבוצות הפקה: האחת בראשותו של שאול גוסקינד, שנוה היה „כינור". והיא התבססה על מעבדה „סקטור". שהאחים שאול ויצחק גוסקינד החזיקו ב־75% ממניותיה.

החברה השנייה „גרין־פילם" הייתה למעשה חברה ־אמריקנית. אלא שבעליה, יוסף גרין, העדיף להפיק את סרטיו בפולין מאשר בארה"ב. שכן גם ההפקה הייתה זולה יותר, וגם היה לו כאן נוף אמיתי, לא מזוייף, של העיירה היהודית... נוף שאליו התגעגעו הצופים האמריקאים. הלקוחות של סרטים ביידיש. כאן היו לו גם שחקנים מצויינים של התיאטראות היהודיים. אך למען הקהל שלו הוא היה משבץ בסרטיו שחקן או זוג שחקנים, הפופולאריים בארה"ב. הכוכב האהוב עליו ועל הקהל שלו הייתה מולי פיקון, ואילו הכוכבים של „כינור" היו שמעון דז'יגן וישראל שומכר, שהשתתפו בכל ההפקות של החברה. יוסף גרין נהג לביים בעצמו את סרטיו אלא ש„ליתר ביטחון" שיתף לימינו במאי נוסף, פולני דווקא — יאן נובינה־שיבילסקי (ואחרי מותו, את ליאון טריסטן או קונרד טום). שאול גוסקינד העסיק בבימוי את אלכסנדר מארטן וכן טורקוב (וב„פריילעכע קבצנים").

גורל סרטים: יוסף גרין, בפולין ובארה"ב, חזר אחרי מולי פיקון „מאמאלע" (1938/9) עשה עוד סרטים. הוא דאג של ארבעת סרטיו ולהפצתם גם אחרי המלחמה, ולכם טכני מתקבל על הדעת. ולראותם גם היום — את „יודל „דער פורים־שפילער". „א בריוול מאמען" ו„מאמעלע".

גורל אחר נועד לסרטי „כינור" אחרות של שאול גוסקינד. מסרטיו נמצאו בהפצה בארה"ב שהה ברחבי ברה"מ. הייתה זאת פרועה בלתי מבוקרת ואיש לא הסרטים. לכן העותקים חטא", „פריילעכע קבצנים" עריים" ואף „אונזערע קינדער" געבליבענע", שהופקו בסוף בפולין, נמצאים במצב טכני מאוד בארכיוני „ניישנאל פילם ג'וייש פילם" ליד ברנדייס בוסטון או בארכיון ע"ש אפוד קשה להשיגם להפצה מסחרית, כי אינם בנויים על סוג זה של פעילות צנטר" אמנם פתוח יותר, אך שברשותו — והם הרוב — נמצאים מסובך של התחדשות. יש תקוה חלק מהם יישוקם ויוצג לפעמים בינתיים חובבי אמנותם של צריכים להסתפק בזכרונות ובתקליטים האירוע מסתיים במוצ"ש 17.1.

תיאטרון

גם לאשכנזים יש שורשים

מאת ציפי שוחט

פרק שלם מתרבות שלנו כאילו נמחק ולא היה. הספרות האידית, התיאטרון, ההומור האידישאי המתוחכם והציני — כל אלה הלכו ונעלמו, דווקא על־ידי בוניה הצעירים של ארץ ישראל.

„רובנו גדלנו כמו כל הצעירים, על שלילת הגלות ואנטי לאידיש" — אומר מולי שפירא, מנהל מחלקת תרבות, אומנות ובידור בגלי צה"ל — „בגלל הצרכים הציוניים. החמצנו את הפרק הזה. גם לאשכנזים יש שורשים".

מולי שפירא יחד עם שאולי בסקינד ואתי אנטה עומדים להפיק ביום ו' השבוע בצהרים, מופע פמבי חד־פעמי־ של הומר והומור האידי, במיסגרת שבוע מחווה לתיאטרון האידי, שמתקיים בתיאטרון הבימה.

אחרי ההצלחה של ערבי המשוררים וערבי הצדעה שנערכו על־ידי גלי צה"ל (לוינסקי, ארגוב, רוזנסקי, ארבעים שנה לקאמרי) מתארגנים בגלי צה"ל לקראת האירוע המיוחד הזה. „יש קושי בערבים חד פעמיים כאלה" — אומר מולי — „הכל על מכה אחת. אין פעם שנייה שאפשר לתקן". על הבמה יופיעו, בהנחייתו של דן אלמגור, אמנים מהשורה הראשונה. החל משושנה דאמרי, חווה אלברשטיין, ליא קניג, יפה ירקוני, שלושת השמוליקים (סגל, רודנסקי ועצמון) וכלה בזמרים מהדור שלא ידע את האידיש כמו: ירדנה ארזי, דודו רותן ועוד שורה ארוכה של אמנים, שהנייר קצר מלהכיל. אגב, דודו, שגילה באקראי את ההומור של הקומיקאי האידי דז'יגאן (מי זוכר אותו?) עומד להפיק ערב יחיד לדז'יגאן. הפעם הוא יתן קטע מתוך הערב במופע, ואלמנתו של דז'יגאן תהיה נוכחת. כן נוצרו הרכבים כמו שרי צוריאל ושישי קשת, שישירו משירי מאנגר. והרכב הכולל את אריאלה כרי ואתי אנקרי, שישיר משירי האחיות ברי. מה לתחנה צעירה כמו גלי צה"ל ולתיאטרון האידי? מולי: „התיאטרון הלאומי פנה אלינו הערב. זה החמיא לנו. בתחילה לעצמי: מה זה — גלי צה"ל באידיש? במחשבה שנייה על העניין הזה. תוך כדי היתה לי תחושה, שהייתי פעם. הרגשתי שזה חלק שלנו, למרות שאנחנו לא

מולי, הנשוי לאשה תימניה, כיצד דווקא עדות המזרח חזקה לחזרה לשורשים, והזמירות ששמע אצל משפחתו בחגים. „יצרו חוליה הדוקה ולמסורת, והוא הבין שגם לאשכנזים שורשים, וראוי לחזור אליהם מהר.

מולי: „אני מקווה, שהערב יתן לתרבות האידית. התוכנית במתכונת של תוכנית בידור. לא אלא שאלנגרים אידיים. אני לפנייה של הבימה. תוך כדי אידי־שיסטים".

בעריכת יואב אביב

ב„אגד" רוצים עוד ועדה

דו"ח ביקורת מבקר המדינה על „אגד" התייחס גם לשירות שמקבל האזרח. משרד התחבורה עוד לא יודע לאן נושבת הרוח ושומר על שתיקה. ב„אגד" רוצים ועדת גולומב שניה. שיקולים של נוחות ולא־דווקא של איכות

דו"ח מבקר המדינה שראה אור לפני שבוע, לא זכה לתגובה מצד מזכירים של הנהלת קואופרטיב „אגד", משרדי האוצר והתחבורה. משרד התחבורה שומר על „דממת אלחוט" ומסרב להגיב על ממצאי המבקר כל עוד הנושא נמצא בדיון בוועדת הכנסת.

גם מהאוצר אין תגובה. רק יו"ר המזכירות של „אגד" נשאר בודד במערכה.

שלמה לוין הופיע בפגישה עם כתבים יום לפני פירסום הדו"ח, התראיין ב„קול ישראל" ובטלוויזיה ודחה חלקים מרכזיים בדו"ח אולם נקרה אותו, ליתר־דיוק משפט אחד מתוך הדו"ח — הרעיון של הקמת ועדה ציבורית שתבדוק את נושא התחבורה הציבורית בדומה לוועדת גולומב מלפני עשר שנים.

ובכן, עוד ועדה — פירושה דחייה של הצורך בחשבון־נפש, פירושה דחיית מסקנות. „ועדה ציבורית" כמו שקרה לפני עשר שנים עם עיקר ועדת גולומב. המסקנות אומצו בצורה סלקטיבית מאוד, עד כדי כך שעשר שנים מאוחר יותר אפשר לקרוא בדו"ח מבקר שהשיטה של „קוסט פלוס" ביחס בין הקואופרטיב והממשלה לא השתנתה. בדו"ח ועדת גולומב מלפני עשר שנים נקבע, כי חברות חברים הן, למעשה, צינור להעברת כספים מהחברה־האם הרושמת הפסדים אסטרונומיים, בעוד שחברות חלוקת רווחים והטבות לבעלי מניות, חברי הקואופרטיב. העברה זו נוחה החשיפה לביקורת ציבורית. על טענה פורמלית שחברות חברים פרטיים, אין מתירים להציץ לשם וכמה הנכרים.

שנים יש לקואופרטיב „דן" קרן הצ־ הקרן כלולה ב„סל התשומות". ב־1971 נעשה צעד לכיוון זה וסוכם קרן כזו גם ב„אגד". אך הכסף ל„אגד" לא נרשם לחוד. הוא נכנס כללי ולא ידעו כי בא אל קירבו. כמו בשנים הקודמות. יש מו"מ על כל רכש. האוטובוסים נרכשים ב„קפ־ ולא בתמורה ובתיכנון לטווח־ארוך. אך עם הרכש חמורה יותר. הממשלה ללחץ הקואופרטיב רכישה באשראי העלה הזדעזעות. וכך קרה שב־ 1984 — 214.6 אחוז מה־ הכסף הוזרם, כמובן, מקופת המדינה לקופת הבנקים. הבנקים יכלו, על כן, משכורות והטבות מפליגות לנבחרת של המדינה.

1984 נטלה על עצמה הממשלה 71 של האגודה והתחייבה לפרוע של כ־235 מיליון דולר. את היה הקואופרטיב לפרוע בעצמו. „אגד" להיום ניתן לומר, חובות האגודה הם תולדה של „מפסידנית". מכיוון שמדובר שירותי תחבורה במחירים ובעלות שחלקה גם כן נקבע על־ידי הממשלה (הכוונה למחירי דלק ועוד). אך חלק מהעלות נקבע על־ידי הקואופרטיב בעצמו. הכוונה להוצאות על כוח־אדם) היה על „אגד" להציג מסמכים המצדיקים גרעון בסדר־גודל כזה. מבקר המדינה טוען, כי מערכת החשבונאות אינה נותנת יסוד לקביעת מחיר השירותים. התאמת הנתונים לאינפלציה, פירוט וחלוקת חובות האגודה לפי מקורותיהם. בסכום של 235 מיליון דולר, שבעזרתו ניתן לתקן שני שלישים מכל הכבישים האדומים במדינה, כבישים הגובים מדי שנה מחיר דמים כבד. ברבע מסכום זה ניתן היה להסיר כל דאגה מלב האחראים לשירותי הבריאות.

ההוצאות על כוח־אדם עולות על שבעים אחוז מכלל הוצאות הקואופרטיב, וכמובן, שיש להם גם חלק בגרעונות ובחובות שצברה האגודה. והנה, מגלה דו"ח מבקר המדינה כי ל„אגד" יש הסכמים מיוחדים או „חוזים אישיים". שניים מאלה זוכים למשכורות בסך 20 אלף ש"ח לחודש. לזה יש להוסיף הטבות שונות. עוד עשרה „מיוחדים" מקבלים בין 9 ל־15 אלף ש"ח בחודש. המבקר כותב, כי נוסף על 170 אלף דולר משכורת לשנה הוענקו עוד כמה רבבות אלף דולר הטבות. עובד אחר עם הסכם מיוחד קיבל הלוואה של 24 אלף ש"ח בלי ריבית.

חברי צמרת „אגד" — דווח בעיתונות — ניסו למנוע פירסום נתונים על אודות החוזים האישיים, אך יצחק טוניק דחה לחצים אלה בשל חומרת הממצאים. „אגד" צובר גרעונות בסדר־גודל אסטרונומי. עוד מעט יעבור את „אל־על". אך באותו פרק זמן החליט מי שהחליט בצמרת האגודה, לרכוש לחברי הקואופרטיב מניות חברות־בנות של „תדיראן" ושל „אלסינט", כשהאגודה מעניקה לחברים ולחלק מהעובדים אשראי בתנאים נוחים מאוד. כבר הזכרנו את היחסים המיוחדים עם חברות חברים והיחסים המיוחדים שבין „אגד" והחברות הללו. נזכיר, אולי, שבדו"ח מבקר המדינה מסופר על מכירת מניות שהיו בידי החברה־האם לחברות חברים, במחיר שעורר סימני־שאלה אצל מחברי דו"ח מבקר המדינה. במסגרת זו של מדיניות „להיטיב עם החבר" כדאי להתעכב על הפראקטיקה המנוונת של קביעת מחיר המניה. אין קשר בין מצבו של הקואופרטיב לבין מחיר המניה. השינויים שנעשו הם בעיקר פועל־יוצא של מדיניות משיכת חברים חדשים. מורידים את מחיר המניה או מעלים את המחיר אם רוצים לעודד פרישת חברים לגימלאות. יש והדבר נעשה במסגרת מבצע ייעול. מבצע כזה שנערך מינואר עד מארס 1983 וכלל פרישה של 687 חברים עלה כ־58 מיליון דולר. המבצע נערך לא בדיוק על־פי הכללים שנקבעו, ולכן הזרימה הממשלה עד כה חלק מן הסכום. האגודה דורשת עוד 31 מיליון דולר ככיסוי להוצאות ייעול. המבקר מוסיף כי חלק מהחברים שפרשו יועסקו 10־15 ימים בחודש במסגרת עבודת תיירות. כך פורשים חברים במבצע ייעול ואחר־כך חוזרים לעבודה חלקית כפנסיונרים. לא מובן מדוע פרשו אם יש להם תעסוקה.

שלמה לוין הגן בלהט על שיטת קבלת ההחלטות על שיגור חברים לחו"ל. אפשר לקבל את דבריו של יו"ר המזכירות, כי חברה בסדר־גודל כזה, שיש לה הכנסה בסך 400 מיליון דולר בשנה והיא מסיעה 2־3 מיליון נוסעים מדי יום — חייבת ליצור קשרים עם מפעלים דומים בחו"ל עם ספקי אוטובוסים, חלפים ועוד. אך הדבר אינו מבהיר מדוע אין רישום סדיר של הנסיעות, אלא רק רישום בפרוטוקולים של ישיבות המזכירות. מדוע אין התחשבנות על סמך מסמכים המעידים על ההוצאה. מדוע אין הכספים מוחזרים בזמן סביר אחרי שובו של החבר הארצה.

אין איש חושד במזכירי „אגד" שנשלחים נוסעים משום שזה אמור להיות פרס, שוחד או משהו כזה. אך כמו מבקר המדינה, מותר לשאול מדוע אין בכתובים רשימה של תנאי נסיעה (במחלקה רגילה או ביקרה יותר): באלו בתי־מלון מותר ללון כשהאגודה מכסה את ההוצאה.

יש בדו"ח מבקר המדינה סיפורים מפתיעים למדי, כמו זה על מכירת אוטובוסים משומשים ב־1982. האוטובוסים נמכרו כ־15,000 דולר. אך החברה שרכשה את האוטובוסים קיבלה אותו סכום תמורת שיפוץ האוטובוסים לפני המכירה... לא נמצא תיעוד לגבי השיפוץ, הנותן אסמכתא להזמנה ולביצוע העבודה. אפשר לחשוד בכשרים ולומר שהאוטובוסים ניתנו במתנה...

„אגד" מהווה חלק מתנועת הקואופרציה: היא חלק מההסתדרות. לכן מפתיע עוד יותר ההפרש שבין שכרם של החברים ושל השכירים. על־פי דו"ח מבקר המדינה מדובר בהפרש של 41 אחוז בממוצע. לכך יש להוסיף שלחברים יש הכנסה נוספת מחברות חברים. ב־31 במארס 1986 היו ב„אגד" יותר מ־9 אלפים עובדים, ומתוכם 5,213 חברים והשאר שכירים, קבועים וזמניים. השאר, כמעט ארבעת־אלפים, משתכרים 41 אחוז פחות מהחברים. איפה כאן יישום עקרונות הקואופרציה?

בשיחה ב„קול ישראל" חנן שלמה לווין על הקואופרטיב וטען כי אין הוא יכול לפסול בניגוד לכללים המקובלים במפעל קואופ־רטיב. זו היתה תשובה לשאלת המראיין על אודות אי־דיווח לרשות מוסמכת, בדבר שלילת זכות נהיגת אוטובוס של שני חברים בגלל התמכרותם לסמים. הדבר גרם לכך שאלה נשארו עם רשיון נהיגה ברכב פרטי, למרות הסיכון שבדבר. ההתכסות הזו בבגדי חג של יסודות הקואופרציה באה לחברי מזכירות „אגד" לעתים קרובות. היתה זו גם תשובתו של שלמה לווין בפגישה עם כתבי תחבורה לשאלה בדבר ניהול ספרי חשבונות בצורה כזו שלא ניתן לקבוע מהיכן באו גרעונות החברה. במידת הצורך, מופיעים חברי המזכירות כדוברי חברה פרטית. זה קורה כשיש צורך להציג עמדה או להשיב לשאלת החישובים שעושים המנהלים של חברות חברים.

הטענות של מבקר המדינה אינן מכוונות למזכירות „אגד" בלבד, אלא באותה מידה כלפי שרי התחבורה והאוצר. הללו, כאמור, שומרים על שתיקה, כשייאותו לפצות את הפה ולהיפגש עם הכתבים העוסקים בנושא, אשאל את כבוד שר התחבורה, מתי סוף־סוף יעשו משהו בתחנה המרכזית של תל־אביב, מתי תיעלם החרפה הזו מהעיר המטרד פוליטית?

יוסף שמי

צעירים וחסכוניים

יצרנית המטוסים, מקדונל־דוגלאס, תמסור ב־13 השנים הקרובות, עד שנת 2000, מספר שיא של 5731 מטוסי־נוסעים חדשים.

החל בראשית שנות ה־90 ועד אמצע שנות ה־90 תהיה מסירת שיא של מטוסי־נוסעים לטווחים קצרים. תוך ארבע שנים יימסרו 1166 מטוסים בעלי יכולת הובלה של 110 נוסעים כל אחד. לחברה אמריקנית יש גם הזמנות לעוד 1786 מטוסי נוסעים לטווח קצר, בעלי יכולת הובלה של 160 נוסעים כל אחד. בינתיים, הציגה החברה את מטוס הנוסעים החדש שלה מסוג M.D-11, וכבר זכתה להזמנה של 32 מטוסים כאלה.

בשנת 1986 הזמינו חברות התעופה האזרחיות בעולם כ־800 מטוסי נוסעים בסכום של כ־36 מיליארד דולר, כ־13 מיליארד דולר יותר מאשר שנה קודם־לכן. הזמנות אלה חילצו, למעשה, יצרניות רבות מהבוץ בו היו שקועות מאז ראשית שנות ה־80. להתעוררות ברכישת מטוסי־נוסעים חדשים חברו מספר גורמים, שהביאו להטבת מצבן של חברות התעופה בשנה האחרונה.

חרף כל התחזיות הקודרות לגבי ירידת מספר הנוסעים בשנה שחלפה בעקבות ריבוי התאונות בשנתיים קודם־לכן, עלה מספר הנוסעים בקווי התעופה בעולם והביא להגדלת המחזור של חברות התעופה. כך גם, הוזלו מחירי הדלק בעולם והביאו לחיסכון ברווח התפעולי של החברות.

חברות רבות עברו תהליך של ייעול בכלל הסדרים בעבר, ותהליכים אלה החלו לתת את אותותיהם השנה. על כל אלה נוספה הזדקנותם של המטוסים בעולם. חברות תעופה רבות הגיעו למסקנה, כי ללא חידוש צי המטוסים יקשה עליהן להצביע בעתיד על רווח ממשי. זאת, משום שחלק מהמטוסים החדשים מאוישים בפחות אנשי צוות, השימוש בהם זול יותר והם יותר חסכוניים בדלק.

יואב אביב

צוות מטוס — לאוניה

בהתאם לתוכנית שהותוותה על־ידי חברה לסיווג אוניות מנורווגיה, יכלו מיכליות קטנות, אוניות־צובר בינוניות ואוניות־מכולה לפעול עם צוות מונה בין 6 ל־13 איש תוך שלוש שנים.

זאת, לעומת צוות של 18 איש בממוצע כיום וצוותים של 36 איש, שהיו מקובלים באוניות אלה בשנות ה־50. המכון לחקר הספנות והתעופה, המוסר על כך בבטאונו החדש, מציין כי בהתאם לתוכנית שהותוותה, יכלול הצוות רב־חובל, 2 קציני סיפון, 2 קציני מכונה ואדם אחר ללא הסמכה. 3 מתוך אנשי הצוות יתחלפו ביניהם במשמרות במרוצת היממה, שני אנשים ידאגו למכונות והאדם השישי יבשל וישרת כעוזר כללי.

לטענת חברת DET NORSKE, עשויים להגיע למצב, שבו ההוצאות על אוטומציה גבוהות יותר מההוצאות על צוות. חברה יכולה גם להגיע להפעלת אוניה ללא צוות, אך נשאלת השאלה אם תוכל להרשות זאת לעצמה מבחינה כספית. גם הפעלת אוניה עם שישה אנשי־צוות עשויה להיות יקרה מדי או לא ניתנת לביצוע מבחינה פוליטית. כל הורדה במספר אנשי הצוות דורשת שיתוף פעולה עם איגודי הימאים והרשויות המחוקקות. לטענתם, יש באפשרותם לומר לבעלי האוניות מה המינימום האפשרי של מספר אנשי הצוות, ובעלי האוניות יצטרכו להחליט מה אופטימלי לגביהם.

בינתיים, מנסים איגודי הימאים היוונים להילחם בהסכמים חדשים שמטרתם להקטין את מספר אנשי הצוות.

יעקב דביר

דלק מעורב במתנול ישווק מחודש יוני

החל מחודש יוני ישווק בכל תחנות הדלק בצפון הארץ דלק מעורב במתנול, ושלושה חודשים מאוחר יותר ישווק הדלק בכל תחנות הדלק בארץ.

שיווק הדלק המעורב במתנול יביא לחיסכון של כ־3.4 מיליון דולר למשק בעלות הייצור וחיסכון גדול יותר בחיסכון של כ־4 — 6 אחוזים שיביא השימוש במתנול לצריכת הדלק של המכוניות.

על אישור השימוש במתנול הודיעו ראשי חברת דור־כימיקלים, הנמצאת בבעלות קבוצת דנקנר.

לפני ההחלטה על השימוש בדלק החדש, נערך ניסוי, שלדברי ראשי הקבוצה, היה הגדול מסוגו בעולם והקיף כ־16 אלף כלי־רכב. במהלך הניסוי שווקו כ־2 מיליון ליטר דלק מעורבים במתנול, שהינו דלק סינטטי המביא להקטנת פליטת חד־תחמוצת הפחמן ממנועי הרכב בכ־50 אחוז. בעקבות שריפה יעילה יותר של הדלק במנועים.

אישור משרד האנרגיה לשיווק הדלק יאלץ את כל בעלי תחנות הדלק לערוך ניקוי יסודי של מיכלי הדלק התת־קרקעיים של התחנות, משום שהתערובת החדשה אינה סובלת על פי מגע במים. הצעת יצרנית המתנול, ישווק הדלק בתחילה בריכוז של אחוז אחד מתנול בלבד עד רמה של 3 אחוזים מתנול לקראת ראשית השנה הבאה. תערובת של כ־3 אחוזים מתנול בדלק תביא לשיפור האוקטן בדלק המשווק, ובמקום דלק 96 אוקטן יתקבל דלק 97 אוקטן; במקום דלק 91 אוקטן יתקבל 92 אוקטן.

יואב אביב

היה מנוע

לנסוע צמוד ולהצמיד

המצמד (הקלאץ') מותקן בין המנוע ותיבת ההילוכים, ומהווה מעין מקשר המקבל את התנועה הסיבובית מן המנוע ומעביר אותה אל תיבת ההילוכים. המצמד מאפשר לנו שילוב הילוך והתחלת נסיעה בצורה רכה ומבוקרת והעברת הילוכים תוך־כדי נסיעה.

בעת הלחיצה על דוושת המצמד, מתנתקים חלקי המצמד, ואז מסתובב המנוע בלי להעביר את התנועה הסיבובית לתיבת ההילוכים. עם הרפיית דוושת המצמד מתחברים חלקי המצמד והתנועה הסיבובית מועברת לתיבת ההילוכים באמצעות דיסקית חיכוך הדומה במבנה לרפידת הבלמים.

חיבור הדוושה למערכת המצמד נעשית בשתי צורות: על־ידי כבל פלדה או בצורה הידראולית. כדי לשמור על מערכת תקינה רצוי לבצע מדי פעם פעולות בדיקה ותחזוקה. במקרה של מנגנון התרה מכנית (על־ידי כבל), יש צורך לבדוק את שלמות הכבל, לשמנו ולכוון את המרווח. במקרה של מנגנון התרה הידראולי יש צורך לבדוק את שלמות המכללים למניעת דליפות, ואת גובה פני הנוזל ההידראולי במשאבה.

אחד הליקויים השכיחים במערכת המצמד הוא מרווח לא־נכון. חופש גדול מדי במהלך דוושת המצמד יגרום אי־ניתוק מושלם בין המנוע ותיבת ההילוכים, דבר שיקשה להעביר הילוכים, בייחוד בשילוב ההילוכים ראשון ואחורי, ויגרום בלאי מוגבר של תיבת ההילוכים.

חופש קטן מדי, מצד שני, עלול לגרום הצמדה לא־מלאה של חלקי המצמד ואז תיווצר החלקה. חלקית של המצמד וסיבובי המנוע לא יועברו במלואם לתיבת ההילוכים. הדבר מורגש במיוחד בעת עליית הרכב במדרון או בעת מאמץ אחר. התחושה היא, שהמנוע מסתובב מהר יותר ביחס למהירות הנסיעה. כן ניתן לחוש בריח שריפה של דיסקית החיכוך ותצרוכת דלק מופרזת.

במצב תקין חייב להיות החופש במהלך של שני שלישים ממהלך הדוושה הכללית. את המרווח במערכת המצמד רצוי לבדוק בכל טיפול במוסך או באופן עצמי. תקלה שכיחה נוספת כן היא הרעידה, בדוושה בעיקר בעת שחרור הדוושה בתחילת הנסיעה. הסיבה לכך היא תקלה של חלקי המצמד, דבר המצריך תיקון מיידי במוסך.

נהיגה לא נכונה והרגלים פסולים מקצרים את חיי המצמד. רבים, מתוך הרגל, נוהגים כאשר הרגל מונחת כל העת על הדוושה. קיצור הלחיצה ומהירות השחרור מאריכים את חיי המצמד.

ש. מושקוביץ

הערה: המאמר שפורסם במדור זה בשבוע שעבר, פרי עטו של פרופסור לאון גרוס, היה לקט נבחר ממאמר מפורט יותר, שפירסם בבטאון „תנועה ותחבורה".

הערב, ב־9.30, שעון ישראל, המשחק הראשון נגד ז'אלגיריס קובנה בבריסל

למכבי אין ברירה אלא ללכת על כל הקופה

סבוניס – במצב רוח מרומם אבל חושש מאלופת ישראל ★ שרף: טרם החלטתי על החמישייה הפותחת; עד ליציאה לאולם אעבוד על הצד הפסיכולוגי ★ והתעניינות מוגבלת למשחק ★ נהג המונית שאל: איפה כל הישראלים שבאו בשנים קודמות? ★ הליטאים נבהלו ממזג־האוויר: באו מקובנה, שם יש 25 מעלות מתחת לאפס בעוד בבריסל [illegible]

מיקי ברקובין – שוטר בלגי: כוח האבטחה של האלופה הישראלית בבריסל כלל גם שוטרים. אחד מהם נידב אמש את כובעו לכדורסלן הישראלי. (תצלום: איי.פי.)

● כדורסל

בהפרש של עשר דקות נכנסו אתמול כדורסלני ז'אלגירים קובנה ומכבי תל־אביב ל"לובי" של מלון הילטון במרכז בריסל. אחרי החיוכים, לחיצות הידיים, שאלות נימוסין, נבלעו הכדורסלנים בחדרים. הערב, ב־9.30, שעון ישראל, ייעלמו הנימוסין, יוסתרו לחיצות־הידיים, משטח הפארקט של אולם סימונה ייהפך להר־געש במשחק הרביעי בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות, שבו תתייצב כל קבוצה כשלה שני הפסדים ונצחון אחד.

מכבי ת"א נחתה בבריסל המושלגת עם 12 כדורסלנים. לעומת זאת נחתו הליטאים עם תשעה בלבד. אולם ברור שהערב תהיה השפעה מכרעת רק לאיכות.

מי שלא הגיע עם קבוצת ז'אלגירס קובנה הוא ארווידאס. אבל חבל שלא מדובר בארווידאס סבוניס, אלא בארווידאס ונטסלוואס, שאינו מהווה שחקן־מפתח בז'אלגירים. הוא אמנם מתנשא לגובה של 1.98 מטר אך מה זה לעומת 2.17 של סבוניס.

האמת היא שכאשר נאמר לי שארווידאס לא הגיע כמעט שנפלתי מהכסא...

תצלום עם מאגי

מזג־האוויר הקר השורר גם בבלגיה השפיע רק על הישראלים. בעת הנחיתה שרר קור של 11 מעלות מתחת לאפס, והשחקנים התכרבלו במעילים ובצעיפים וחבשו כובעים. המעבר היה חד מדי. לא כך חשו הליטאים שסיפרו כי הגיעו מקובנה, שם שורר קור של 25 מעלות מתחת לאפס. מזג־האוויר, מבחינת סבוניס וחבריו, בהחלט סביר.

כדורסלני ז'אלגירס קובנה ראו באמצעות מכשיר וידיאו את המחצית השנייה של מכבי ת"א באותרו, לפי מחצית זו התכוננו למשחק הערב.

ז'אלגירס הגיעה לאחר שבמסגרת הליגה הסובייטית כבר ניצחה העונה פעמיים את צ.ס.ק.א. מוסקבה. כרגע אין ליגה בברית־המועצות והיא תתחדש רק ב־24 בינואר.

ארווידאס סבוניס, עם זיפי זקנקן, טוען שעדיין לא החלים כליל מהניתוח שעבר. באימון אמש זה לא הורגש. הוא היה במצב־רוח מרומם, חייך לכל עבר, צלף מכל מצב. וכאשר התבקש להצטלם עם קווין מאגי עשה זאת ברצון.

אותנו מעניינת, כמובן, מכבי ת"א. אחרי האימון אמש הושלמו ההכנות המקצועיות. המאמן צבי שרף אמר מייד בתום האימון: "נשאר לי לעבוד על הצד הפסיכולוגי. לנטוע בטחון בכמה שחקנים. אנהל אתם שיחות ממש עד לשריקת הפתיחה".

מיקי ברקובין לא הזכיר באימון אמש במאומה את משחקיו הטובים לאחרונה. אבל צבי שרף לא התרשם מכך כשאמר: "ראיתי אימונים נפלאים; למחרת הכל היה הפוך; ראיתי גם אימונים גרועים והיה להיפך. כך שהאימון הזה אינו מהווה מודד עבורי".

חמישייה?

שרף: "יש לי התלבטויות קשות ולא החלטתי".

מי בטוח בחמישייה?

שרף: "לא אדבר על החמישייה". בכל זאת נראה ששרף יעדיף לפתוח עם חן ליפין, קווין מאגי, לי ג'ונסון, מיקי ברקובין והאוזוויד [illegible]

[illegible] אומרת את הכל. באולם, ברובע [illegible] מקומות־ישיבה, [illegible] יאוכלס במלואו. נהג המונית [illegible] לאימון אמש שאל: [illegible] בשנה שעברה מילאו [illegible] כבליגה.

לסיום, משהו [illegible] ראיתי את מכבי ת"א באירופה. נכון, לא [illegible] מהשורה הראשונה, אבל [illegible] שבנצחון ההיסטורי [illegible] על אדמת איטליה [illegible] מול באנקו רומא, [illegible] מתכוון לקלקל את ה[illegible]

בנושא הקליעות של 3 נקודות ע"י הליטאים אמר שרף: "אם נצא אליהם החוצה נאבד את מיתחם ההגנה. מה שמדאיג אותי שגם כאשר הם מחטיאים ברציפות הם ממשיכים לזרוק בלי חשבון. במילאנו החטיאו הגיע דקות, ואחר־כך קלעו כמו משוגעים חמישה סלי 3 נקודות".

החמישייה שתתייצב ממול: בראזיס, קורטינאייטיס, חומיצ'וס, סבוניס ויובייטשה (או ציבילים).

יש כרטיסים

קשה לומר שההתעניינות בכדורסל מגיעה לשחקים. העובדה שבבית־המלון בו אני שוכן מופיעה מודעה בעברית: מי שרוצה כרטיסים [illegible]

טבלת בית הגמר

1.	אורתז	[illegible]
2.	מילאנו	[illegible]
3.	זאדר	[illegible]
4.	ז'אלגירס	[illegible]
5.	ריאל מדריד	[illegible]
6.	מכבי ת"א	[illegible]

מכבי ת"א נגד ז'אלגיריס קובנה

מכבי ת"א

4	לאסוף	32	2.09
6	שטיינברגר	21	1.84
7	ארואסטי	32	1.88
8	קורנליוס	30	2.05
9	ברקוביץ	33	1.94
10	ליפין	21	1.84
12	גמצ'י	26	1.97
13	מאגי	28	2.02
14	ארדיטי	20	1.92
15	ג'ונסון	30	2.09

מאמן: צבי שרף
עוזר־מאמן: יאיר שרון

ז'אלגיריס קובנה

4	ברזיס	[illegible]
5	ויסוצקס	[illegible]
7	ציבליס	[illegible]
8	לאקארוסקאס	[illegible]
9	קרפיקס	[illegible]
10	קורטינאאיטיס	[illegible]
11	סבוניס	[illegible]
13	חומיצ'וס	[illegible]
15	יובישה	[illegible]

מאמן: ולאדאס גארסטס. משקיף: [illegible]
שופטים: דיזל (צ'כוסלובקיה) וריגאס (יוון).

ישראל – אוסטריה 24:24

● כדוריד

שרות על־המשמר

נבחרת הכדוריד של ישראל סיימה אמש את משחקה הבינ־ארצי עם נבחרתה של אוסטריה בתיקו 24:24, לאחר 10:12 לישראל במחצית.

שחקני נבחרת ישראל הוליכו שתי דקות לסיום ביתרון של 22:24, במשחק בו נכח נשיא ההתאחדות הבינ־לאומית, האוסטרי לנץ.

שערים לישראל: רזי סומך 7; יואב דרוקר 4; אמיר גרא 3; דורון דיין 2; דוד עמר 2; מירום רובינשטיין 2; אליעזר ורד 1; זיו קושניר 1 ויורם וליגנר 1.

הערב תשחק הנבחרת הישראלית נגד אלופת אוסטריה, גרץ.

אטאלנטה – פיורנטינה 0:2

במשחק־השלמה בליגה האיטלקית בכדורגל, שנדחה ביום א' בגלל שלג כבד, גברה אתמול אטאלנטה על פיורנטינה — 0:2.

קורנליוס בא [illegible]

[illegible]

הטורניר המרוכז בקרית־אליעזר

מאת יוסף גלזר

[illegible] המרוכז בכדורגל [illegible] בהשתתפות [illegible] המערב־גרמניות [illegible] ובוורסיה מנשנגלדבך [illegible] מכבי חיפה ומכבי [illegible] בראשות [illegible] העירוני בקרית־אליעזר.

סיכום [illegible] ההתאחדות לכדורגל [illegible] ומכבי חיפה.

מאחר שב"ג [illegible] לשחק בחיפה, נגד [illegible] קבוצה לאומית [illegible] איינטרכט פרנקפורט [illegible] כי קיום משחק זה [illegible] בהכנסות הטורניר [illegible] בהפועל חיפה [illegible] לאירוח את המשחק [illegible] לפני כמה שבועות.

קור עז דחה משחקים באנגליה

כל המשחקים [illegible] בסיבוב השלישי [illegible] בכדורגל, [illegible] שלושום ואתמול [illegible] להתקיים ביום שני.

לי ג'ונסון (משמאל) וקווין מאגי – מה הם יעשו הערב מול הענק סבוניס?

הפתעה במשחק־השלמה בליגה הלאומית

לוד המריאה למקום ה־3 הביסה את כפר־סבא 0:3

● לאומית

מאת משה רוזנבוים

פתיחה מהממת של כדורגלני הפועל לוד היקנתה להם אתמול נצחון חמישי רצוף בליגה הלאומית. הפעם על קבוצת הצמרת של הפועל כפר־סבא — 0:3. לוד עלתה, בעקבות נצחונה, למקום הה־3 בטבלה, לפני הפועל כפר־סבא.

הלודאים הציגו ב־20 הדקות הראשונות משחק כדורגל שובה־עין. הם תקפו עם חמישה חלוצים. בדקות אלה התעלו שני הקשרים, רפי שמואל וישראל בן־ממס, כשניווטו את החלוצים המהירים. בעיקר את בני סמרג'ה, שחתך שוב ושוב בהגנת כפר־סבא.

כדורגלני כפר־סבא גילו חולשה מדהימה בהגנה. הבלמים, גדעון סיימון ואופיר בן־חיים, התקשו בהרחקת כדורים פשוטים. גם המגינים, דב ספורטה והוותיק נח אינשטיין, הירבו לשגות. בקישור איכזבו גדי מרגון ויצחק מימוני, והחלוצים מאיר נוהר ואלי יאני התעוררו רק לקראת ההפסקה.

במחצית השנייה, כשלוד כבר הוליכה 0:3, תקפה כפר־סבא ללא־הרף אבל הבלם אורי בנודים היה משכמו ומעלה. הוא שיתק את אלי יאני וגם שימש "תחנה אחרונה" לשאר חלוצי כפר־סבא שכמעט שלא סיכנו את שערו של יעקב בנודים. במחצית זו גילו כל שחקני לוד משחק־הקרבה ולא איפשרו לשחקניה הטכניים של כפר־סבא לשלוט במרכז המגרש.

הפתיחה המהירה של לוד הביאה לשתי החטאות של ויקי פרץ (6) ובני סמרג'ה (11). הלחץ הניב שער ראשון בדקה ה־14: פרץ הגביה מימין, הגנת כפר־סבא התקשתה בהרחקת הכדור, וסמרג'ה, בנגיחה מקרוב, קבע — 0:1.

חלפו 120 שניות ודוד שרביט הגביה ממרכז הרחבה: סמרג'ה נגח את הכדור לאחור וויקי פרץ, תוך כדי ישיבה, בעט מעשרה מטר פנימה — 0:2.

עד להפסקה ניסו חלוצי כפר־סבא לצמק, אולם לבד מהחטאה של מימוני בדקה ה־31, ושל יאני, בדקה ה־36, כשמול בנודים בעט גבוה מעל לשער, לא הוכיחו האורחים מאומה.

מנגד, שתי דקות להפסקה, הוכשל סמרג'ה, בהתקפה מתפרצת, כ־20 מטר משערו של אדיר שמיר. את כדור־העונשין בעט סמרג'ה עצמו באמנות אל בין החיבורים — 0:3.

במחצית השנייה התגוננה לוד ועל־אף שכפר־סבא תקפה יכול היה סמרג'ה, ארבע דקות לסיום, להגדיל את פער השערים אך מקרוב בעט לידי השוער שמיר.

השופט משה אשכנזי שלף כרטיס צהוב לעברו של איתן רביבו מכפר־סבא.

השחקן המצטיין: אורי בנודיס

משחק זה, שנדחה קודם פעמיים בגלל מגרשים בוציים, השלים את משחקי המחזור הה־14.

2500 צופים חזו במשחק בלוד.

● הפועל לוד: יעקב בנודים, יצחק בנודים, נעמן, אורי בנודים, שלמה חביב, יעקב הלל, שמואל, בן־ממס (בן־הרוש), שרביט, סמרג'ה, פרץ (רונן הלל).

● הפועל כפר־סבא: שמיר, ספורטה (איידינגר), סימון, אופיר בן־חיים, אינשטיין, מרגון, מימוני, תמיר בן־חיים, רביבו, יאני, נוהר.

נבחרת הנוער החלה להתאמן בניו־זילנד

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל ערכה אתמול אימון ראשון באוקלנד, ניו־זילנד.

שחקני הנבחרת המתכוננים לקראת משחקם הראשון, בעוד שלושה ימים נגד הנבחרת המארחת, ניו־זילנד, במוקדמות גביע העולמי, התאוששו לאחר 40 שעות טיסה.

מאמן הנבחרת גדעון כהן אמר כי יתבסס על ההרכב ששיחק בטורניר הנוער הבינ־לאומי שהתקיים בחנוכה בישראל.

הטבלה הלאומית
(אחרי 14 מחזורים)

1.	בית"ר ים	16־35	33
2.	בני־יהודה ת"א	11־18	24
3.	הפועל לוד	8־16	22
4.	הפ. כפר־סבא	16־20	22
5.	מכבי חיפה	10־13	22
6.	הפועל פ"ת	14־19	21
7.	מכבי ת"א	12־19	20
8.	שמשון ת"א	9־14	20
9.	הפועל ת"א	11־13	19
10.	מכבי פ"ת	12־13	17
11.	מכבי נתניה	20־14	16
12.	הפ. באר־שבע	11־8	15
13.	מכבי יבנה	16־12	15
14.	בית"ר ת"א	21־14	15
15.	מכבי יפו	23־10	10
16.	בית"ר נתניה	35־7	7

ירושלים — רק 0:0 נגד מכבי שעריים בימק"א

● ארצית

לאחר שבעה נצחונות ליגה רצופים נעצרה אתמול קבוצת הפועל ירושלים, ודווקא במגרשה, בימק"א, כשנפרדה בתיקו ללא שערים עם מכבי שעריים.

1000 הצופים חזו במשחק חלש וירוד של הפועל ירושלים, שלמזלה הרב לא ניצלו שחקני שעריים את חולשת ההגנה.

יוסף שמריה משעריים, שהיה המצטיין במגרש, בעט במהלך המשחק שלושה כדורים מסוכנים לעברו של השוער מרדכי בן־הרוש. בדקה ה־22 שיפשף כדורו את קורת שער ירושלים.

הירושלמים שמערכי הקבוצה שלהם היו מבולבלים, סיכנו רק פעם אחת את שער שעריים. היה זה מרדכי ועקנין שבעט לקורה מעשרה מטר בדקה ה־31.

עיקר לחצה של שעריים היה בדקות הסיום של המחצית הראשונה, ובדקה ה־44 נעץ יעקב רוקבן את הכדור במשקוף שער הירוק.

במחצית השנייה נחלש קצב משחקה של שעריים ואירועים כמעט שלא היו ליד השערים.

שפט צבי שריר בימק"א.

המשחק ברחובות נדחה שוב

במגרש הפועל רחובות בוטל המשחק בין הקבוצות הפועל מרמורק והפועל בית־שאן בפעם השנייה. כתבנו תמיר זוסי מציין כי על־אף בקשות שחקני מרמורק ובית־שאן מהשופט רחמים דינצי לקיים את המשחק — סירב בטענה שלדעתו אין המגרש כשיר.

הטבלה הארצית
(אחרי 15 מחזורים)

1.	הפועל חיפה	9־21	28
2.	הפועל חדרה	15־22	26
3.	הפועל חולון	8־15	24
4.	הפועל עכו	14־19	24
5.	הפועל יהוד	15־18	24
6.	הפועל ירושלים	17־17	23
7.	מכבי שעריים	8־13	21
8.	מכבי עמידר	15־12	21
9.	הפועל טבריה	20־20	18
10.	הפ. בית־שאן	17־14	18
11.	בית"ר רמלה	16־13	18
12.	הפועל ר"ג	10־6	18
13.	הכח רמת־גן	16־9	16
14.	בית"ר נהריה	14־10	14
15.	הפועל מרמורק*	22־16	14
16.	הפועל דימונה	19־10	11

* משחק חסר.

משחקים דחויים בליגה א'

● הפועל אזור — הפועל רמת־השרון 1:2 (1:1). המשחק נערך ברמת־השרון. שערים לאזור: חבה (12) ואבי איזנברג (46). לרמת־השרון: יצחק אצלן (17). שפט ישראל ביבי, לעיני 100 צופים.

● מכבי אחי נצרת — הפועל עליה כפר־סבא 1:1 (0:0). שער לכפר־סבא: דני מרואל (65 בבעיטת־11). לנצרת: מרואן זרעיני (86). שפט עמית קליין, לעיני 500 צופים במגרש־העמק.

ריצ'ארדסון קלע 28 נקודות נגד הפועל חיפה

מאת יוסף גלזר

הכוכב המקצועני לשעבר, מיכי ריצ'ארדסון [illegible] את הופעת־הבכורה שלו בישראל, שנערכה בשעון צהריים בהיכל־הספורט ברוממה, לעיני כ־400 מתלמידי בתי־הספר בחיפה, שהגיעו להיכל באוטובוסים מיוחדים.

[illegible] שיחק במדי נבחרת כוכבים מאולתרת, שגברה במשחק [illegible] ב־30 דקות, ללא עצירת השעון, על הפועל חיפה — 50:60. ריצ'ארדסון, הגם שלא התאמץ במיוחד, הוכיח בכמה מבצעים כי הוא כדורסלן "מעולם אחר", וקלע 28 נקודות.

[illegible] יחד עמו שיחקו כדורסלני הפועל רמת־גן, קיט בנט, ביירון [illegible] וג'ולים בארבר... כדורסלן מכבי קרית־מוצקין, מיקי דלויה, שגובהו 1.72 מטר.

בהפועל חיפה חסרו שם־טוב, קסקי, שביט וגודס.

לאחר המשחק נערכה תחרות־הטבעות בה ניצח קיט בנט. לפני ריצ'ארדסון והחיפנים קלפטריק ואלאס ואסף ברנע.

פרס התבקש לפעול למניעת אפליית ישראל

הודו שותקת – חשש שלא תעניק אשרות

● טניס שולחן

שר החוץ שמעון פרס נתבקש אתמול לפעול כדי למנוע הפליית ישראל. גברים ונשים בטניס־שולחן, יוחרמו בפעם השנייה באליפות העולם, שתהיה בהודו בחודש פברואר.

לפי פניית מנכ"ל ההתאחדות לספורט, שמואל ללקין, שיגר הח"כ פסח גולדשטיין, יו"ר ועדת החינוך בכנסת, מכתב לשר החוץ, שמעון פרס, בו ביקש את התערבותו ופעילותו למניעת אי־הזמנת ישראל לאליפות העולם.

שמואל ללקין מסר לכתב "על המשמר", כי הוא מודאג מאוד מהאפשרות שישראל שוב לא תוזמן, על־[illegible] אחד עם נבחרות דרום־קוריאה, ונצואלה ולוכסמבורג.

באליפויות קודמות, שנערכו בהודו ובצפון־קוריאה, הוחרמה ישראל, ואנשי הנבחרת לא קיבלו אשרות־כניסה כדי להשתתף, בניגוד מוחלט לתקנות האיגוד הבינלאומי בטניס־שולחן.

מספר טלקסים ששוגרו למארגנים בהודו על־ידי יו"ר האיגוד הישראלי לטניס־שולחן, יוסף ישועה, לא זכו עד כה לתשובה.

ישראל פנתה גם ליו"ר הוועד האולימפי הבינלאומי, אנטוניו סאמארנש, והוא פנה ליו"ר האיגוד הבינלאומי בטניס־שולחן, הבריטי רוי אבנס, כדי להעמידו על חומרת המצב.

הפועל לוד מצטיינת גם בליגה בטניס־שולחן

מאת יצחק ויסהוף

משחקי המחזור הי"ו בליגה הלאומית בטניס־שולחן לא הניבו הפתעות. כל קבוצות הצמרת זכו בנצחונות.

האלופה, הפועל רמת־גן, גברה על מכבי רחובות 3:5. שחקנה הבינ־לאומי של הפועל ר"ג, גיל ברכה, נוצח ע"י נועם ברקאי מרחובות.

יתר התוצאות בדרום: הפועל לוד — הפועל אשדוד 0:10; הפועל חולון — הפועל באר־שבע 1:9; בני יוסף א' ת"א — מכבי קרית־ים 7:3.

בצפון גברה מכבי ת"א על מכבי [illegible] 3:5; מכבי זכרון־יעקב — הפועל ת"א 2:8; אליצור נתניה — בני יוסף ב' ת"א 1:9; מכבי נתניה — הפועל חדרה 2:8.

אזולאי ניצח במירוץ מגנס

במירוץ ה־36 לזכרו של הנשיא הראשון של האוניברסיטה העברית בירושלים, יהודה לייב מגנס, ניצח ב־5 ק"מ שלמה אזולאי מהפועל עמק־חפר, שעבר את המרחק בזמן של 15:15.00 דקות.

שני הגיע יחזקאל חליפה בזמן של 15:55 דקות.

בין הנשים ניצחה הדס למרני מהפועל עמק־חפר, שעברה 2.5 ק"מ בזמן של 8:43 דקות.

במירוץ לוותיקים, מעל גיל 40, הגיע ראשון הרץ הוותיק ציון חצרוני ממועדון אילות, שעבר 2.5 ק"מ בזמן 7:43 דקות.

בין הסטודנטים ניצח יורם שמידר שעבר 5 ק"מ בזמן של 16:50 דקות.

בלום הודח בסיבוב הראשון
מנסדורף ישחק הבוקר במלבורן

● טניס

הטניסאי הישראלי גלעד בלום הודח אתמול בסיבוב הראשון באליפות הפתוחה של אוסטרליה [illegible] על־ידי האמריקני [illegible] גין לטם, בארבע מערכות.

בלום ניצח במערכה הראשונה 6:4, אולם הפסיד בשלוש הבאות — 7:5, 6:4, 6:4.

[illegible] של אלוף ישראל, עמוס מנסדורף, בסיבוב השני, יהיה [illegible] מאט ונגר שגבר על [illegible] פרימאן — 4:6, 0:1 [illegible] פרש בגלל פציעה). [illegible] ייערך הבוקר.

[illegible] של בלום נקנס ב־500 [illegible] בגלל התנהגות גסה, וכך גם [illegible] גין סאמרי, שהפסיד [illegible] מערכות לאוסטרלי וולי [illegible] 6:3, 6:7, 6:4, 6:10.

תוצאות נוספות: מרק קרצמאז (אוסטרליה) — ג'יי לפידוס (ארה"ב) 6:7, 6:4, 4:6, 6:7; דריק רוסטאנגו (ארה"ב) — נדוקה אוזידור (ניגריה) 5:7, 2:6, 3:6, 3:6; מיכאל סחייפרס (הולנד) — ג'וני לוין (ארה"ב) 1:6, 4:6, 4:6; מארק וודפורד (דרום־אפריקה) — מייקל בארוץ' (אוסטרליה) 3:6, 4:6, 4:6, 4:6; ראסל סימפסון (ניו־זילנד) — גרי דונלי (ארה"ב) 6:7, 7:6, 3:6, 6:7; פול אנאקון (ארה"ב) — טוני מו (ניגריה) 6:7, 6:7, 4:6, 6:7; אנדראס מאורר (מערב־גרמניה) — סימון יול (אוסטרליה) 4:6, 3:6, 6:7; דן גולדי (ארה"ב) — מייק דפלמר (ארה"ב) 6:1, 4:6, 1:6, 2:6.

מנסדורף במקום ה־19 בדירוג השנה

עמוס מנסדורף [illegible] מדורג במקום ה־19, יחד עם מרסל [illegible] (ארה"ב), בסכומי הכסף [illegible] עד כה השנה — 2,611 דולר. בראש צועד האוסטרלי [illegible] עם 19,575 דולר, לפני [illegible] מילוסלאב מציר [illegible] 18,164 דולר.

רובינזון ובן־ארי לוועדת המשמעת

מאת יצחק ויסהוף

דין רובינזון, כדורסלן הפועל ת"א, ואורי בן־ארי מהפועל רמת־גן, שהורחקו שלשום במשחק הליגה, לא יוכלו לשחק במחזור הקרוב בליגה הלאומית בכדורסל.

רובינזון ייעדר ממשחקה של הפועל ת"א, נגד הפועל איתן גבת, ואילו אורי בן־ארי לא ישחק בדרבי ברמת־גן.

השניים יועמדו לדין בפני ועדת המשמעת ביום חמישי הבא.

דו"ח השיפוט של השופט הבינלאומי ערן עמית הגיע אתמול למשרדי איגוד הכדורסל, ובו צויין כי השניים החליפו אגרופים, ולכן הורחקו.

טלוויזיה

00.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.00 שעת כושר. 08.15 ארץ מולדת — בראשית האבק וכו'. 08.10 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע ה'־ו' — דבר אלי בתנועה. 09.20 אנגלית ז'. 10.10 מדעי הטבע ה"ו — השלד. 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — ט"ו בשבט. 11.00 חשבון ו' — המלך ואני. 11.15 אנגלית ו'־ז' Hello Israel - Democracy — In Israel. 11.30 מושגים ביהדות — השב תשיבם וכו'. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע וע"ו — אייזיק ניוטון. 13.30 גיאוגרפיה — החיים במדינה מתפתחת — גאנה. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 פרפרים בטיוואן — צילומים מרהיבים של ציפורי פרפרי טיוואן והפרחים בארץ זו. 14.45 הגברת או הנמר — עיבוד לסיפור הקצר של פרנק סטוקטון על מלך שהגה רעיון לפיו קבעו הנאשמים את גזר דינם בעצמם. 15.05 האוניברסיטה הפתוחה: החזון השקספירי — איאן מקלין משחק את שקספיר — חלק ב': ילדות — לחיות ביחד. 16.00 פרפר נחמד — חורים חורים — נולי ובין אוספים חורים של כל מיני דברים. של מסננת, של פומפיה, של מלחיה ועוד. 16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים המבוסס על ידע ומהירות תגובה של המתמודדים. 17.00 ערב חדש — מנחה: גרעון רייכר. 17.30 שמיניות באוויר — מגזין שבועי בשידור ישיר מנחים: דליה וליניץ וטוליפ, ושירה גרא. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 על ספרות ותרבות (ערבית). 19.00 כיף הבריאות — 1) אבני כליות — על תהליך היווצרותן של אבנים בכליות, הדרך למניעת התופעה והרחקת האבנים באמצעות מכונה מרסקת. 2) קיבוע שברים — תחום שעסקה בו הרפואה העממית הקדומה — נפוץ עד היום בפרט בכפרים ערביים. איחוי שברים בשיטה לא רפואית גורם לעתים נזקים רבים, ואפילו נכות לצמיתות, ויכול להביא במקרים קיצוניים עד למוות. (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 בצוותא — לימוד סוגיה במקורות ישראל. 20.30 תצפית — מגזין דו שבועי לענייני מדע, טבע ורפואה. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 כדורסל — שידור ישיר מבריסל — מכבי תל־אביב נגד אלופת ברה"מ — קבוצת ז'אלגירים קובנה. 23.15 הרקדן — סדרה. 00.10 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר — ברהמס: חמישית כלייקשת בסול מג'ור; דבוז'אק: קונצ'רטו לצ'לו בסי מינור; מאהלר: הסימפוניה השביעית במי מינור המכונה שירת הלילה; ברטוק: מוסיקה למיתרים, כלי־הקשה וצ'לסטה. 11.57 מגישים שיר. 12.00 אמנים באולפן — ביביאנה גולדנטל — סופראן בליווי יונתן זק ורות מנוה. שירים מאת ברהמס, ראבל, גלנרון, גריג וצ'ייקובסקי. 13.05 בהאזנה נינוחה — הפסנתרן סביאטוסלב ריכטר — בטהובן: הסונטה הפתטית בדו מינור. שומאן: אטיודים סימפוניים. שופן: 4 סקרצים; רחמנינוב: 7 פרלודים. 15.00 רק אתמול נולדה — פולקר היין: בואו.. סיגי ביבי לצלו ולתומרת; ב. רימונ: מומודי הסירנה לרביעייה קולית ולדוואי קלרנית; ניקולס מארום: רביעייה לסקסופון; וולפגנג פון שמיניטש: מוסיקה ל־4 סקסופונים. 16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית "ים רשה"ש — מנדלסון: סימפוניה מס' 9 לכלי־קשת (מנצח: לוקאס פוס); הנר קרימה: אשכולות; (מנצח: דייויד רוברטסון); וברי: קטע קונצרטי במי־מינור לסנטור ותזמורת (סולנית: אנדריאה כץ, מנצח: דייויד רוברטסון); צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4 בפה מינור. 17.30 מוסיקה מן העבר הרחוק. 18.00 דיוקן. 19.00 לבקשתכם — מונטוורדי: פרק תהילים רסטנה סופרה מתוך ערביות לבתולה הקדושה; מוצרט: דיברטימנטו במי־במול מג'ור לשלישיית כלי־קשת, ק. 563. 20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 אופרה של יום רביעי — סופה: בוקצ'ו. 23.00 מחזורי יצירות — הלידר של סיבליוס: 7 שירים אופוס 17.

רשת א'

07.30 היו שירים — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 הפוגה מחוגה. 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים. 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 השידור היומי לבתיה"ס — ואלה תולדות — סדרת תכניות בנושאים יהודיים — ראש־פינה. 11.30 השכלה ודעת לכל — מבית לאומי למדינה שבדרך 1917–1939 — דיון על התפתחות המרכז התרבותי. 12.05 מהווי המורה. 14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים — מי ישן: או ארבעה ימים על הסנה; ב) אגדת־עם. 15.00 התולופון — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים. 15.55 מאוצר הספרים — סקירה על ספר חדש. 16.05 מועדון שעון הזהב — מעולמו של האדם המבוגר. 17.12 מגישים שיר. 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו — מודירות המציאות — שיחה עם אהוד בן־עזר. 19.05 שואל בעניין. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי — עורכת ומנחה: מילכה למרון.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.00 [illegible] עם גבי גזית [illegible]. 09.00 [illegible] עם רבקה מיכאלי. 10.05 [illegible] — ניגוני יוסי. 11.00 [illegible] — עם גדעון הוד. 12.10 אלף־אלף ביניים — עם אהוד מנור. 13.00 בחצי היום — חדשות ופזמונים. 14.00 בת צחוק — היי והובור. 15.05 רגעי קסם. 15.51 לוח נוידעוני. 16.05 שירים ושעורים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18.00 ורקור — עורך ומנחה: יצחק גולה. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון. 20.05 מבט לפולקלור. לאור הזכרונות — עם יצחק גרציאני. 21.15 שירים עבריים. 21.30 העברת משחק כדורסל בין מכבי ת"א לבין אלופת ברית המועצות קבוצת ז'אלגירים — שידור ישיר מבריסל. 00.15 בימה וכסף — לקט קטעים מתוך מחזות מוסיקליים.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת על תפיסת הנס במקרא — מרצה: ד"ר יאיר זקוביץ. 06.30 פוקחים עין — מדע ומוסיקה לתחילתו של יום — עם מיכל אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקת 10 — עם מיכל ניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 אחר אחר — פזמונים ישראליים. 14.05 דו רה יוני — עם דובי לנץ ודני קרמל. 15.05 מה יש — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.51 כאופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילון ועל דן ונוני סבר. 18.05 יער מיושר — מגזין לענייני צבא וביטחון. 18.45 משולש — עיונות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 לאור הזכרונות * אבי יקורן משוחח עם רות אבל על אביה המחבר המנוח אברהם שלונסקי. 21.00 נבע לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — על תפיסת הנס במקרא (ש"ח). 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברה אוהבים. 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים. 23.55 שיחת חצות — עם הסופר יוסל ברשטיין. 00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם ארי פרנקל. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי FM. 20.00 צער וחצי — דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל. עם אלי ישראלי. 22.00 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברה אוהבים. 23.00 לילה לילה — עם יואב קוטנר.

רשת ג'

06.05 בחורה לאושר — להיטים ותיקים. 07.05 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה כבר תשעה עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יודע. 11.05 שעה תמימה — עם מלאכי חזקיה. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 15.05 חדש, [illegible]

קולנוע

תל־אביב

9.10 ,7.15 ,4.10
אסתר: עיסקה ללא רחמים 9.40,7.15,5
אורלי: חורה לנעורים 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: יפנוני 21.15
בן־יהודה: משפט הנערים 9.30 ,7.15 ,5
גת: ג'ק פלש המקפץ 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אונטי פופולו 9.30 ,7.00
דקל: פרנקנשטיין הצעיר 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: זכרונות מאפריקה 9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: הקוטב הלוהט 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: בלנן ואורגן
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
סינמה 1: אהבה בשתיקים 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: פגישה עם אנשים מופלאים 9.10 ,7.15 ,5
פאר: ג'ינג'ר ופרד 9.10 ,7.30 ,5
פאריס: את מכוכב אחר 12, 2, 7.15, 9.10
ריינר 23.30
רביבים:
חן 1: חטיפה נעימה 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: קטיפה כחולה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: דונה פלור 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: שובו של הנוסע היעני 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחק: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: שוטר ללא חוק 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: כולם נפלו על הראש 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

ארמון: המשימה 9.10 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.15
ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.45 ,7.10 ,5
רביבים:
גן 1: חטיפה נעימה 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: גבר ואשה 20 שנה אחרי 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40 ,7.10 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: המשימה 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: עיסקה ללא רחמים 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:
תקלה מופלאה 16.00
מרק ברוו 18.00
קוקון 19.30
עמק הבובות 21.30
כפיר: חנה ואחיותיה 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: חטיפה נעימה 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: משפט הנערים 9.00 ,7.00
סמדר: דונה פלור נשואה לשניים 9.30 ,7.00
הבירה: אונטי פופולו 9.15 ,7.15 ,4.30

[illegible]
ציון 1: [illegible] 9.6.40 ,1
ציון 2: [illegible] 9.00 ,7.00 ,4.30
ציון 3: [illegible] 9.00 ,7.00 ,4.30
ציון 4: [illegible] 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: שוטר ללא חוק 9.00 ,7.00 ,4.30

חיפה

ארמון: עיסקה ללא רחמים 9.00 ,6.10 ,4
אורדע: המשימה 9.15 ,7.00 ,4.10
חן: כולם נפלו על הראש 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: חורה לנעורים 9.15 ,7.00
עצמון 2: אונטי פופולו 9.10 ,7.15 ,4.45
פאר: חטיפה נעימה 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחודש: עוצמת קהיר הסגולה 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: משפט הנערים 9.00 ,6.10 ,4
אמפי: רעם הנינג'ה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הנבל הבורמזי 9.15 ,6.45
תיאטרון ירושלים: שואה
חלק ב' — חול 13.00
חלק א' — חול 18.30

נתניה

שרון: המשימה 9.15 ,7 ,5
כפודיה: נשיקת אשת העכביש 9.15 ,7 ,5

חולון

סביון: שוטר ללא חוק 9.10 ,7.15 ,5
מגדל: עסקה ללא רחמים 9.00 ,6.00
אירמון: אהבה במהחרת 9.10 ,7.10 ,5

בת־ים

עצמאות: משפט הנערים 9.10 ,7.15 ,5.00

הרצליה

היכל: משפט הנערים 9.10 ,7.15 ,5.00

עכו

אודיטוריום: גברתי המאמן

באר־שבע

ב. ד. ה. 9.00 ,7.00
חן: שוטר ללא חוק 9.10 ,7.30 ,4.10

פתח־תקוה

היכל 1: חורה לנעורים 9.10 ,7.15 ,5
היכל 2: אונטי פופולו 9.10 ,7.15 ,5
היכל 3: משפט הנערים 9.10 ,7.15 ,5

עפולה

מיפתרון: עוברת אורח 8.30

רעננה

אורות: הנרקסיסט 9.00 ,7 ,4.10

גבעתיים

הדר: משפט הנערים 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב יום ד', 14.1
מירלה אפרת: 20.30
הדוד וניה: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב חולון
חולון
אהרון — הופיין 52; קופ"ח עין יהב
ירושלים
ארמון הנציב — רב גרונר 23
נתניה
נתניה — הרצל 11
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25
תל־אביב
סניטס — אבן גבירול 83; קינג ג'ורג'
— קינג ג'ורג' 25
חיפה
יבנה - אבן סינא 7
רעננה־כ"ס
ארזה — אוסטרובסקי 36 רעננה

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244: חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים
הדסה ע"כ — פנימית, נשים, כירורגית, עיניים
הדסה ה"צ — אורטופדית
ביקור חולים — א.א.ג

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' בי 08.00־20.00, בימי ו': 08.00־15.00. טלפונים: 03־433500, 433100.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 03־226027 241 שעות; חיפה - 04־219486 (11.00־20.00); נהריה - 04־920014 (11.00־20.00).

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222132.

"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 525566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א'. טל': 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261115.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
ער"ן נתניה — טל' 053־35116.

סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101, טל' 08־231022. עפולה טלפון 065־93334. טבעון — 101, טלפון 04־931401. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

ה„חבילה" תחתם היום — ניסים: נפעל

(סוף מעמוד ראשון)

הפיחות למעשה — 12%

באופן רישמי היה הפיחות שבוצע בשער השקל אור ליום אתמול של 10 אחוזים, ועל הרמה של שער החליפין ביום שני. אך לעומת שער החליפין ביחס לסל ששרר בסוף חודש דצמבר הגיע הפיחות לשיעור של 12 אחוזים.

נסים ונגיד בנק־ישראל מיכאל ברונו אמרו אתמול לעתונאים שהם מאמינים שעיסקת החבילה עליה הוסכם עם ההסתדרות והמעסיקים הפרטיים תמנע מירוץ של העלאות מחירים ושכר בחודשים הקרובים. ברונו אמר שבחודשיים הקרובים תגיע רמת האינפלציה ל־2־3 אחוזים לאחר מכן ישוב שיעור האינפלציה וירד לאחוז אחד לחודש.

איתות לעובדים

נסים אמר שהוא מצפה שההסתדרות תשתף פעולה עם הממשלה למניעת כל תוספות שכר ברוטו במהלך 1987. הוא ציין שהממשלה מניחה שמדיניות השכר תימשך גם לאחר אפריל כאשר יפוגו הסכמי השכר הקיימים. נסים וברונו הביעו תקוותם שהעובדים במשק לא ילחצו לקבלת תוספות שכר ואמרו שעיסקת החבילה היא למעשה איתות לעובדים שיש הסכמה חברתית על ריסון בשכר.

ייחתם היום

הסכם עיסקת החבילה עצמו ייחתם רק היום לאחר שאתמול מנע ויכוח של הרגע האחרון על הסיוע לקופת־חולים את חתימת ההסכם, אשר אמורה היתה להתקיים בלשכת שר־החוץ שמעון פרס. עיסקת החבילה יחד עם הורדת מסים ורפורמה בשוק ההון והקיצוץ ב־400 מליון ש"ח בתקציב, אושרו על־ידי הממשלה ביום שלישי ב־5 בבוקר לאחר שמונה שעות דיונים. הממשלה גם אישרה העלאות במחירי החלב ומוצריו הפטמים והלחם בשיעורים של 5 עד 20 אחוזים.

מאבק על הביצוע

למרות ההחלטה לקצץ את התקציב מצפה למשרד האוצר מאבק קשה בביצוע הקיצוץ. משרד החינוך והבריאות פתחו אתמול במרד גלוי נגד ההחלטות לקצץ בתקציביהם ושר החינוך יצחק נבון אמר שהוא מצפה מהכנסת לסכל את תוכניות האוצר.

ההסכם

ואלה עיקרי ההסכם בין הממשלה, המעסיקים וההסתדרות

● תשלום תוספת־היוקר הבאה יקטן ב־2.7 אחוזים, ותשלום שיעור זה יידחה למועד מאוחר יותר.

נסים ציין אתמול שהממשלה והמעסיקים מצדדים בדחיית התשלום של 2.7 אחוזים מתוספת היוקר, לאפריל 1988.

● תשלומי המעסיקים לביטוח הלאומי יופחתו ב־2.7 אחוזים בנוסף ל־4.5 אחוזים עליהם הוחלט בשנה שעברה. סכומים אלה ישולמו במקום המעסיקים על־ידי הממשלה.

● האוצר מצפה שהתוצאה המשולבת של עיקור תוספת היוקר והקטנת תשלומי הביטוח הלאומי ימנעו גילגול של ההוצאות על המחירים. במשרד האוצר ובבנק־ישראל מצפים ששילוב זה יאפשר את הורדת האינפלציה ותמנע התפוצצות אינפלציונית כתוצאה מהפיחות.

● ברונו אמר אתמול שפיחות השקל היה בתיכנון כבר לפני שלושה חדשים, אך הביצוע נדחה עד אשר הסכימה ההסתדרות לעקר את תוספת־היוקר. הוא רמז שהסכמת ההסתדרות להורדת שכר נומינאלי היה מונע את הצורך בפיחות.

● עיסקת החבילה תלויה בהורדת שיעורי המס על יחידים מה־1 לאפריל.

ספי המס יעלה ל־895 שקל ואילו מדרגת המס המירבית תהיה 48 אחוזים.

● בשנת 1987 ייגבה מס יסף מפרטיים המרוויחים 9000 שקל או יותר. מס נוסף יהיה בשיעור של 10 אחוזים ויביא את שיעור המס המירבי לגבי פרטים אלה ב־52.8 אחוזים.

● נסים ויתר על כוונותיו להביא לביטול הפטורים ממסים. הוא הודיע שמדרגות המס, הקיצבאות ונקודות הזיכוי יעודכנו במלוא עליית המדד כל פעם שתשולם תוספת־יוקר.

הויתור של נסים הוצג על־ידי קיסר כאחד מההישגים העיקריים של ההסתדרות במהלך המו"מ שהלידה את עיסקת החבילה.

● באופן רישמי תמונה ועדת מומחים אשר תחקור את הפטורים ממס־הכנסה. אך ספק רב אם דבר זה יביא לשינוי במצב הקיים.

● הפיקוח על המחירים יוארך עד אפריל 1988. התעשיינים הודיעו על הסכמתם לספוג חלק מההתייקרויות שינבעו מהפיחות.

● בנק־ישראל יביא לשינוי המדיניות המוניטרית. יוטל היטל של שלושה אחוזים על הלוואות שיילקחו בחו"ל על־ידי פירמות פרטיות והבנק יאפשר לפירמות לקבל הלוואות אלה. בניגוד למצב הנוכחי. הבנק הודיע על כוונתו לפעול ששיעורי הריבית על אשראי שיקלי חופשי ירדו בעתיד. במקביל יאפשר האוצר הנפקה של איגרות חוב לפירמות ושר האוצר לא יפעיל את סמכותו לאשר או לא לאשר הנפקה של איגרות חוב.

● מהראשון לאפריל 88 יוגדלו הפרשות המעבידים לפנסיות העובדים ב־1 אחוז, ויונכו לצורך מס הכנסה.

לאוטמן: להפשיל שרוולים

חיים מרגלית כתב על המשמר מוסר:

דב לאוטמן נשיא התאחדות התעשיינים ויו"ר לשכת התאום של הארגונים הכלכליים מברך על התכנית הכלכלית הכוללת בתוכה מרכיבים העשויים להביא לצמיחה אמיתית במשק, וקרא להגברת הפריון והגדלת היצוא. הוא אמר זאת בתום דיון על עיסקת החבילה שנערכה אתמול בלשכת שמעון פרס ממלא מקום ראש הממשלה. לאוטמן קרא לכל התעשיינים והמעסיקים להפשיל שרוולים כדי להשיג את יעדי תכנית הכלכלית. הוא הדגיש כי צו השעה הוא מאמץ עליון להגדלת היצור התעשייתי.

הפיחות עבר

(סוף מעמוד ראשון)

בנק ישראל הורה אתמול לבנקים לא לאפשר עד יום חמישי לפתוח תכניות חסכון דולריות חדשות. כתכניות אלה משתנה שער המטבע רק אחת לשבוע ביום רביעי. לפיכך היה חשש שרבים ינצלו את הפירצה ויצטרפו לתכניות אלה כדי להרוויח את הפיחות האחרון.

מיום חמישי שוב ניתן יהיה להצטרף לתכניות אולם לפי שער הדולר החדש. ביקוש גדול יחסית היה אתמול לתכניות חסכון צמודות מדד להן מצטרפים עפ"י מדד דצמבר ולפיכך ירוויח מי שהצטרף. את עליית המדד הגדולה הצפויה בחודש ינואר בעקבות הפיחות.

בשוק השחור נסחר אתמול הדולר במחיר של 1.63־1.65 שקל. זאת לעומת 1.6 שקל שלשום.

כרטיסי הטיסות

הנוסע הישראלי אשר יטוס החל מהערב לחו"ל יצטרך לשלם 10 אחוזים יותר בעד הכרטיס שיקנה בשקלים, וגם הדולרים שיקח אתו יעלו יותר.

כמה סוכני נסיעות פנו אתמול אל לקוחות אשר שילמו עבור נסיעות שכבר בוצעו בשיקים דחויים ובתשלומים בדרישה לקבל הפרשי פיחות. אך ספק אם תביעתם תיענה.

באגרות המונהגות בנמל התעופה לא היה ביום ג' כל שינוי, אך מצפים שעם פרסום המדד באמצע החודש יעודכנו שיעורי מס הנסיעות וכן מס רציף בנמל. (עתים)

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעת פרסום / שמוש חורג
עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה־1965

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, נתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה להתרת שימוש חורג. מתכנית מפורטת מס' 3/03/102, תיק בניה שח־595.

שם המבקש: ססיל אבן צור רחוב רוגוזין 64/21 אשדוד. מהות הבקשה: התרת שימוש חורג במגורים למספרה בחלקה 1 בגוש 2076 ברחוב רוגוזין 12/1 אשדוד.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שמוש חורג, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

א. אזולאי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

בל"ל: המועצה

(סוף מעמוד ראשון)

מועצת המנהלים של בנק לאומי. עם זאת אמר כי העזיבה איננה צעד המצדיק צל"ש „אלא זוהי נטישת קרב". כל עוד חשבתי שיש סיכוי לנצח בקרב הייתי מוכן לבלוע עלבונות וצפרדעים ולהמשיך במאבק. אך ברגע שחששתי שאיני יכול יותר לנהל את הקרב התפטרתי", אמר הורביץ.

הוא הוסיף, כי מסר מכתב התפטרות גם לנגיד בנק ישראל פרופ' ברונו וכן הודיע כי ידאג להעברה מסודרת של התפקיד.

תוקף את יפת

גם התפטרות של מועצת המנהלים תכנס לתוקפה רק לאחר שתמונה מועצת מנהלים חדשה. במכתב ששלח לנגיד תוקף אלי הורביץ את יפת ואת עמדתו בנושא השכר. הוא מציין כי רק כשנתמנה ליו"ר הדירקטוריון הסתבר לו גובה המשכורות בבנק והוא נדהם. „מר ארנסט יפת שהיה בעיני כמעט סמל, הסף בין יום לדבר אחר. קשה היה לי להבין כיצד נקבעו הדברים וגם ההסבר שקיבלתי מפי חברי הוועדה ומפי אותם מנהלים שהיו בסוד העניין, שכך היו הדברים בבנק מאז ומעולם, לא הקלו עלי".

התנגד להסכם

הוא מוסיף ומציין במכתב כי כאשר התבררו לו סכומי הכסף בהם דובר, ביקש תחילה לא לקיים את ההסכם עם יפת. אולם חברי הוועדה שקבעה את השכר בזמנו טענו, כי את ההסכם יש לקיים גם אם עצם חתימתו היתה טעות. היו נסיונות להשפיע על יפת כי יוותר, אך הוא עמד על שלו ולא ויתר. אלי הורביץ מציין כי בניגוד לדעת הכל וכתמיכת נגיד הבנק הודיע ליפת שאין הוא מתכוון למלא אחרי ההסכם.

הסכם פשרה

יפת שכר כתגובה את שרותיו של עוה"ד יגאל ארנון ואז הובהר לדירקטוריון שאם לא יגיעו הצדדים להסכם יהיה צורך במאבק משפטי שבו עלולה ידו של הבנק להיות על התחתונה. בעקבות כך נעשה הסכם הפשרה עם יפת שחסך לבנק, לדברי הורביץ, מיליון דולר בפיצויים ולמעלה משלושים אלף דולר נוספים לחודש, זאת בנוסף לאי־תשלום 200 אלף דולאר כבונוס על חשבון השנה השוטפת ועוד סכום דומה שהופחת עקב כך מסכום הפיצויים.

דולצ'ין יעשה סדר

הורביץ מודה כי אישור הסכומים הללו היה טעות. אולם הסיכון הציבורי והמהותי וההסתבכות שהיו כרוכים באי־מילוי מלא של ההסכמים נראה לו בזמנו גדול יותר. נגיד בנק לאומי אריה דולצ'ין אמר כי הוא מקבל בצער את התפטרותו של אלי הורביץ שעשה רבות בתקופה הקצרה בה שימש בתפקיד יו"ר הדירקטוריון לשיפור מצב הבנק. הוא אמר כי יתחיל מייד במגעים למציאת מועמדים חדשים לדירקטוריון הבנק והוא מקווה עד יום חמישי להביא את רשימת המועמדים לאישורה של מועצת אוצר התיישבות היהודים שהיא חברת האם של בנק לאומי. הוא הוסיף גם כי יפעל להפרדת מועצות המנהלים של בנק לאומי ושל אוצר התיישבות היהודים במטרה להגביר את הפיקוח של חברה זו על הבנק. לאחר שישלים את ביצוע המשימות הללו הוא מתכוון תוך החודש הקרוב להתפטר מתפקיד הנגיד.

פרופ' בן־שחר

לכתבנו נודע כי אחד המועמדים האפשריים לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של הבנק הוא פרופ' חיים בן־שחר מאונ' ת"א, מי שהיה בעבר מועמד מפלגת העבודה לתפקיד שר־האוצר. מועמד אחר, אהרן דב־רת, מנכ"ל כלל, הודיע אתמול כי אין לו עניין בתפקיד זה. שם נוסף של מועמד אפשרי לתפקיד הוא משה זנבר מי שהיה בעבר נגיד בנק ישראל.

ביקושים לצמודים

מאת אלחנן הורוביץ

המסחר בבורסה הסתיע את־מול משקיעים רבים. המופתעים טענו, שהפיחות יצר מצב של תוהו ובוהו. בניגוד לציפיות לא היתה מגמה אחידה בצמודות לדולר. למניות ההסדר, הצמודות לדולר, היו ביקושים גדולים, שהסתכמו ב־34 מיליון ש"ח. הביקוש למניות בנק הפועלים עלה ל־13 מיליון ערך נקוב ויותר. הביקוש למניות אי די בי רה' עלה ל־7.2 מיליון ש"ח. שעריהן עלו בין 2.8% ל־4% ותשואותיהן השנתיות עלו עד 18% ויותר.

לעומת זאת לא הבינו רבים, מדוע היו היצעים בלתי־רגילים, שהסתכמו ב־30 מיליון ש"ח, באיגרות החוב הצמודות לדולר. לעשרות רבות מהן נרשם שער „מוכרים בלבד".

בניגוד להן בלטו הביקושים האדירים, שהסתכמו ב־83 מיליון ש"ח, לאיגרות החוב הצמודות למדד המחירים לצרכן.

ביקושים גדולים היו גם למניות החופשיות. ל־10 מהן הסתכמו הביקושים ב־17 מיליון ש"ח — מיליון ש"ח ויותר לכל אחת מהן. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־4.87%. בעוד שמניות ההסדר עלו בממוצע ב־3.3%. ערך השוק של כל המניות עלה אתמול ב־378 מיליון דולר.

כ־50 מיליון ש"ח השקיע אתמול הציבור בקרנות הנאמנות משני הסוגים העיקריים.

להיצעים באיגרות חוב צמודות לדולר ניתן הסבר זה: הנסחרות לפי תשואה צריכות היו לעלות אוטומאטית עם פיחות השקל ב־10%. ירידת שעריהן ב־3% משאירה „רווח פיחות" של 7%.

ההיצעים בצמודות לדולר באו ממאמינים, שהשער החדש של הדולר יישאר בתוקפו זמן רב וכי בינתיים ניתן להרוויח ממעבר להשקעות אחרות, לרבות צמודות למדד ומניות חופשיות.

לעומתם טענו אחרים, שהשער החדש של הדולר לא יוכל להחזיק מעמד. משום שצריך היה — לפי דעתם — לפחות את השקל לא ב־10% אלא ב־20%.

הצעות אי־אמון

(סוף מעמוד ראשון)

את העשירים. לדעת מפ"ם ניתן היה להגן על היצוא על־ידי סיוע ישיר במחיר כלכלי וחברתי זול פי כמה. ציבור העובדים צריך להכשיל את מדיניות ניסים־פרס, הבנויה כולה על שחיקת השכר ופגיעה ברווחה. התחיה תביע אי־אמון בממשלה, כיוון „שהתוכנית הכלכלית אינה מפנה משאבים ליעדים ציוניים ראשונים כמו התיישבות".

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
„מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה. טל. 668189, 664690

הודעה
לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

[illegible]

שלמה עובדיה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"

מוטב שיפתחו את החי[illegible]

(המשך מעמוד ראשון)

מלוכלכים בביקורתם נגד העושק בבנק לאומי. אפילו יו"ר הועדה [illegible] שפירא, אגו"י, הנוהג בדרך כלל להגן על ראשי המערכת [illegible] נסחף הפעם והצטרף לגל המבקרים. במהלך הדיון [illegible] לחברי הוועדה, כי משכורתו של מנכ"ל בל"ל, מרדכי איינהורן, [illegible] ההטבות, מגיעה היום ל־15,000 דולר בחודש שכן [illegible]

אריה דולצ'ין אמר, כי לאחר שימנה את ממלאי [illegible] בראשות הבנק, וממלאי מקום לדירקטורים שהתפטרו [illegible] מתפקידו. להערכתו תכנס ההתפטרות לתוקף תוך חודש.

דולצ'ין סיפר, כי השתתף ברוב הישיבות של דירקטוריון בל"ל [illegible] ראה את תפקידו בשמירת האופי האפוליטי של הבנק. [illegible] בידי ההנהלה והוא נתן את אמונו בה. הוא לא ידע דבר על תנאי [illegible] של ארנסט יפת.

שגיאות קשות

הורביץ הודה כי עשה שגיאות, מהן קשות. תפיסתו [illegible] לעסוק בעתיד ולא בעבר. את מה שכבר היה לא ניתן לשנות, [illegible] כי בין מאי לאוקטובר התנהל מו"מ עם יפת. יפת נתבקש לוותר [illegible] מהתשלומים. כיוון שהורביץ סירב לחתום על ההסכם שיפת [illegible] יפת איים בהגשת תביעה. הורביץ הציע בוררות. בסוף טען הורביץ [illegible] על פשרה. „ייתכן וזו היתה טעות, אבל הבנק היה מוכה. [illegible] ברירה".

לאחר המו"מ הופחתו כזכור הפיצויים בעשרות אחוזים [illegible] בחמישים אחוז.

חיים רמון מערך, הזכיר כי הפניה הראשונה לדולצ'ין [illegible] יפת נעשתה עוד לפני שנתיים. דולצ'ין לא ענה. זה היה [illegible] אימת שוועדת הכספים, ח"כים, או אישים אחרים פנו אליו [illegible] „קיר של אטימות. איזה אסון היה צריך לקרות כדי שיתפטר [illegible]

הבשלה חמורה

יאיר צבן מפ"ם, האשים כי שמיר ופרס הכשילו ביום שני [illegible] בנק ישראל פרופסור ברונו. ברונו רצה לעשות סדר בבל"ל, [illegible] לסמכויותיו, כדי להחזיר את הבנק למסלול תפקודי נכון. הוא [illegible] להודיע על כך באותו יום בערב. במסיבת עתונאים [illegible]

התערבות של רה"מ וממלא מקומו, ששיכשכה את המהלך, [illegible] חמור ביותר. „כאילו פניתם לאלי הורביץ שלא יתפטר" [illegible] לדעת אם יפת מכהן עדיין בתפקידי ניהול או ייעוץ [illegible] בל"ל בארץ או בחו"ל. ואם לא, מי מממן את נסיעותיו [illegible] לחו"ל, וכיצד זכה בהקצבת מט"ח להוצאותיו האסטרונומיות.

ז'אק אמיר מערך, אמר כי האחריות הציבורית חלה גם על [illegible] ישראל ובראש ובראשונה המפקחת על הבנקים גליה מאור. [illegible] בבית סוהר בגלל קבלת בקבוק ויסקי כשוחד, אבל מי שקבלו [illegible] יוצאים זכאים, כי שם למעלה כל אחד שומר על השני, [illegible] ההבדלים ביניהם. מוטב שיפתחו את תיבת פנדורה לפני [illegible] וידבר.

הוועדה המרכז[ת]

(המשך מעמוד ראשון)

ההסכם לכלל חתימה. הוועד הפועל של ההסתדרות יתכנס ביום ראשון הקרוב כדי לאשר את ההסכם.

יש בידינו מכשיר

במסיבת עיתונאים, אשר נערכה לאחר ישיבת הוועדה המרכזת אמר קיסר כי „אם הממשלה לא תשמור על היציבות, יש בידינו את מכשיר תוספת־היוקר ואת הסכמי השכר". הוא הזים את השמועה כי ההסתדרות עומדת להקפיא את ההסכמים ואמר כי דברי אלו המאשימים אותו בהתקפלות בגלל לחץ מ"מ רה"מ שמעון פרס מדברים שטויות וכי הוא פעל בהתאם להחלטות הוועד הפועל בישיבת החירום לפני כשבועיים. לדברי קיסר מנעה ההסתדרות תפנית חדה ויסודית במערכת החברה. תפנית אשר בבסיסה האידיאולוגי מונח המוטו: כל אחד לגורלו. לדבריו בסופו של תהליך ולמרות דחיית תוספת־היוקר יישמר השכר הריאלי של העובדים במהלך שנת 87.

אימוץ תביעות מפ"ם

בדברי הסיכום שלו אימץ קיסר מספר תביעות של סיעת מפ"ם, דבר שאיפשר את תמיכתה בהסכם. בנוסף למאבק לאי־פגיעה בחוק הביטוח הלאומי תפעל ההסתדרות למנוע קיצוץ בתקציב החינוך, תמנע פיטורי מורים וכן תאבק לחלוקה צודקת של הנטל במסגרת רפורמה עתידית במיסוי.

לדברי קיסר ישתתפו [illegible] באמצעות עידכון מדרגות [illegible] ונקודות הזיכוי ב־1.8 אחוז [illegible] תשלום תוספת היוקר הבאה [illegible] ככל הנראה באפריל.

יו"ר סיעת ר"ץ בהסתדרות [illegible] כהן שב וקרא אמש לקיסר [illegible] לחתום על ההסכם משום [illegible] שרי הממשלה הם נכלות, [illegible] להסתדרות לחתום עימם [illegible] שהם הסכמים".

מורים משבית[ים]

(סוף מעמוד ראשון)

החדשה. את ההחלטה קיבלה [illegible] הסתדרות המורים.

בחטיבות־הביניים, בהן [illegible] מורים חברי ההסתדרות לא [illegible] היום. באותן חטיבות נכון [illegible] חברי ארגון המורים [illegible] ייערכו הלימודים כרגיל. [illegible] היום הלימודים [illegible] והתיכונים.

„מכאיב ופוגע"

„הקיצוץ שאישרה הממ[שלה] בתקציב מערכת החינוך [illegible] מכאיב ופוגע." אני מקווה [illegible] תתקן, בבואה לאשר את [illegible] המדינה. מה שהממשלה [illegible] בתחום החינוך" — דבריו [illegible] סגן ראש הממשלה ושר [illegible] והתרבות יצחק נבון [illegible] לשאלות כתבים. „אני [illegible] קשה הודעתי כי אבצע [illegible]

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 13.1.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	[illegible]
סל מטבעות	1	—	—	1.6700	1.6908	[illegible]
דולר אמריקני	1	1.59	1.67	1.6298	1.6502	[illegible]
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8642	0.8750	[illegible]
לירה סטרלינג	1	2.39	2.50	2.4304	2.4607	[illegible]
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2586	0.2618	[illegible]
ין יפאני	100	1.03	1.08	1.0454	1.0585	[illegible]
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7677	0.7773	[illegible]
פרנק שווייצרי	1	1.01	1.06	1.0345	1.0474	[illegible]
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2441	0.2471	[illegible]
כתר נורווגי	1	0.22	0.23	0.2246	0.2274	[illegible]
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2269	0.2297	[illegible]
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3481	0.3525	[illegible]
דולר קנדי	1	1.17	1.23	1.1940	1.2089	[illegible]
דולר אוסטרלי	1	1.03	1.10	1.0646	1.0779	[illegible]
ראנד דר' אפריקני	1	0.53	0.79	0.7811	0.7908	[illegible]
פרנק בלגי	10	0.40	0.42	0.4174	0.4226	[illegible]
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2301	1.2454	[illegible]
לירה איטלקית	1,000	1.19	1.27	1.2162	1.2314	[illegible]

הפקיד הבכיר שנעצר שלשום הוא יצחק טאוב מבאר־שבע

טאוב, המזכיר הראשי של בתי המשפט בדרום חשוד בקבלת טובות הנאה מיניות ● מעצרו הוארך אתמול בשבעה ימים

מאת ניצה רימון ושלי יחימוביץ' כתבות „על המשמר"

בית־המשפט השלום בפתח־תקוה הוארך אתמול בשבעה ימים מעצרו של יצחק טאוב בן 55, מבאר־שבע, המזכיר הראשי של בתי־המשפט באיזור הדרום. הוא נעצר שלשום בירדתו ממטוס בנמל התעופה בן־גוריון על־ידי אנשי היחידה לחקירת פשעים חמורים במטה הארצי כחשוד בקבלת טובות הנאה מיניות.

בבית־המשפט הציג סגן ניצב יהודה לחקירת פשעים חמורים בנימין שאלתיאל את סיכומי החקירה בפני השופט שלי טימן. החומר כולל צילומים של נשים. לדברי שאלתיאל, לא כל החומר הוצג בפניו, טאוב חשוד כי ניצל את מעמדו של עובדות בבית־המשפט: הציג הצעות על רקע מיני ודרש בילוי משותף כתנאי להשארות במערכת. יצחק טאוב גם חשוד כי הפעיל שיטה דומה כלפי נשים שפתחו תיקים בהוצאה לפועל.

בבית־המשפט טען החשוד להגנתו כי מקורות, מניעיהם ומטרתם של החשדות נגדו הם קשירת קשר להרחקתו מהתפקיד, בנקמה על פעולתו בתוקף תפקידו. הוא דחה את טענות המשטרה ואמר שככל שהחקירה מתמשכת הוא משתכנע שאין למשטרה על מה להתבסס ואין לה כל מידע פרט לתצלומים (שנמצאו בביתו) של פקידות העובדות אתו.

גרעין האירוע

עוד אמר החשוד כי אשתו של עורך־דין חביב חנה חביב שהיתה פקידה בבית־המשפט ופוטרה היא כנראה גרעין האירוע, היא הצהירה שתלמדני לקח ומימשה את זממה.

השופט שלי טימן האריך את מעצרו של החשוד בשבעה ימים ואמר שלמרות טענות החשוד, מהחומר שהצטבר במשטרה נראה שלא מדובר במעצר שווא על רקע נקמה. אלא בחקירה עניינית לפי דרכה של היחידה לחקירת פשעים חמורים. השופט הורה כי אם החשוד ישוחרר עליו להתרחק עד כדי 100 מטר מבניין בית־המשפט במחוז הדרום במשך שבועיים ולא ליצור מגע ישיר או עקיף עם הפקידים.

תדהמה בקרב העובדים

ביומיים האחרונים שוררת תדהמה בקרב עובדי ביהמ"ש המחוזי בבאר־שבע, שבבניינו נמצא משרדו של טאוב. טאוב גרוש ואב ל־3 בנות, היה גם מנהלם הישיר של עובדי ביהמ"ש המחוזי.

רק לאחרונה הגיעו לידי המשטרה כמה תלונות בכתב מאת פקידות הטוענות שטאוב נהג להציק להן. פקידה אחת גם פוטרה על ידו. לאחר שפוטרה באה לבקר את חבריה בביהמ"ש, וטאוב אמר לה כי אם לא תעזוב את הבניין, יזמין משטרה. הפקידה ענתה לו בנוכחות עובדים נוספים: „המשטרה תבוא אבל זה יהיה כדי לעצור אותך". אתמול הגיעו לביהמ"ש חוקרי המשטרה. כשבידיהם צילומים רבים שמצאו בחיפוש שערכו בביתו של טאוב. טאוב נהג לצלם את העובדות שהביא לביתו. חלקן צולמו בעירום. העובדים הוותיקים התבקשו לזהות את הנשים שצולמו — חלקן אינן עובדות כבר שנים רבות בביהמ"ש. הפקידות בביהמ"ש אמרו אתמול כי הפרסומים אודות טאוב פוגעים בשמן הטוב משום שמשתמע מהם כי כל עובדת בביהמ"ש נענתה לחיזוריו של טאוב. אתמול כינס נשיא ביהמ"ש המחוזי השופט טירקל את עובדי ביהמ"ש לשיחה בעניין.

„קראק" — סם חדש ומסוכן התגלה לראשונה באזור ת"א

„קראק", סם חדש ומסוכן, המשפק מקוקאין וגורם להתמכרות מהירה — התגלה לראשונה באיזור תל־אביב בלילה שבין יום שני לשלישי ב„תחנת סמים" בבת ים.

חוקרי משטרת בת ים דרשו ביום שלישי את המשך מעצרם של אלי סוסן (28) ומשה פרטוש (23) שניהם מחולון, בחשד שעסקו בסחר בסמים בדירה בבת ים, ברחוב בלפור 90.

החוקר טען בפני השופטת הדסה אחיטוב, בבית משפט השלום בתל־אביב, כי לאחר שהתקבל מידע, כי באותה דירה פועלת „תחנת סמים" הוצבה שם תצפית של שוטרים ונראתה תנועת אנשים בתוך הדירה. השוטרים עקבו אחר הנעשה במשך כמה שעות בלילה שבין יום שני לשלישי ובשעה 3 לפנות בוקר הוחלט לפרוץ לדירה. השוטרים דפקו על הדלת וכאשר לא נענו פרצו פנימה בכוח ומצאו בדירה את שני החשודים.

חומר גבישי

החוקר סיפר, כי שוטר שניצב למטה ראה את החשוד פרטוש זורק חפץ דרך החלון. הוא תפס את החפץ והתברר כי היה זה חומר בצורת גבישים חשוד כ„קראק". במשקל של 1.2 גרם.

בחיפושים של השוטרים בתוך הדירה הם מצאו בתוך שמיכה בחדר השינה ובתוך מאפרה, עוד חומר גבישי החשוד כי הוא הסם „קראק", במשקל ברוטו של 1.7 גרם, סיפר החוקר. בסך הכל גילו השוטרים בתחנה זו 2.9 גרם של סם מסוכן זה.

עו"ד בנימין אהרון, שהופיע בשם שני החשודים, טען כי השניים מכחישים כל קשר לסמים. נציג המשטרה טען כי הואיל והתגלה סם קטלני חדש, שהמשטרה נערכת למניעת החדרתו לארץ, יש לעשות כל מאמץ לחסימת הפצתו ולאתר אנשים הקשורים בהפצתו ובשימוש בו.

התמכרות מהירה

השופטת הדסה אחיטוב הורתה לעצור את שני החשודים לשישה ימים כדי לאפשר למשטרה להמשיך בחקירה.

יצויין כי ה„קראק" נחשב לסם מסוכן ביותר משתי סיבות: הוא גורם במהירות להתמכרות והוא זול בהשוואה להירואין. מנת סם עולה לא יותר מ־10 דולר.

עד כה סם זה לא היה בשימוש בישראל. (עתים)

"מקום בצמרת"
מצעד הפזמונים הישראליים –
רשת ג' – קול ישראל 13.1.87

1. פעמון מטלטל – גלי עטרי
2. במערבולת – ירדנה ארזי
3. היא תיקח אותך – דפנה ארמוני
4. גבוהה שווה – נורית גלרון
5. אדם צובר זכרונות – דורית ראובני
6. אתמול – טובה גרטנר
7. בלי בושה – אילנה אביטל
8. עגל הזהב – אהוד בנאי
9. על מי את חולמת עכשיו נעמי – הראלה בר
10. חלקת אלוהים – רבקה זוהר
11. רגע פרטי – ריטה
12. כל הקלפים – עפרה חזה
13. הניחו לי – רמי קליינשטיין
14. גג – משה בקר
15. אש קטנה – פופלקס
16. שורקת בחושך – ניני רבין
17. בעצמה – משה דץ
18. נווה מדבר – חיים פנירי
19. ערב עירוני – רוני ידידיה
20. ילד אסור ילד מותר – ריקי גל
21. אין מוצא – אדם
22. הוא לא נתן לה בית – חני ליבנה
23. משאלה – בועז שרעבי
24. טעות – ליאור פופוביץ
25. שוב לבד – וורדינה
26. שטוט של האופנה – שרון ליפשיץ
27. היום – נאווה ארבל
28. זה הגשם – נורית גלרון
29. רק השיר יודע את הדרך – ירון
30. בוא ניפגש – יזהר כהן

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש
31. שלום סלאם – אמל מורקוס ואלון אולארצ'יק
32. זאת אהבה – גידי גוב
33. אזהרה – טנגו
34. זה הזמן לתקן – ריקי פן
35. להמשיך לצעוד – עפרה חזה

לכבוד: „מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים. מיקוד 91010

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

שם:
כתובת:
מיקוד ____ תאריך ____

מסיבת העיתונאים ב„אמריקן קולוני" אתמול (צילם: רחמים ישראלי)

ועדה חדשה בשטחים למען איחוד משפחות

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

במסיבת עיתונאים במלון „אמריקן קולוני" במזרח ירושלים גוללו משפחות מהשטחים סיפורים מרגשים על הקשיים שמערימים השלטונות על הבאת בן־זוג זר להתגורר בשטחים. כך למשל מהנדס שהתחתן עם תושבת בריה"מ אינו מצליח להשיג אישור שאשתו תוכל לחיות עמו בשטחים. בינתיים נולדה לזוג בת והיא נמצאת עם אביה. והאם מגיעה רק כמבקרת לתקופות של חודש ונאלצת לחזור לירדן.

את המסיבה אירגן גוף חדש הקרוי הוועדה למען איחוד משפחות וניהל העורך־דין ג'ונתן כותאב. הוועדה דורשת להתיר לבני הזוג להתאחד ולבטל תקנות מחמירות המחייבות כל מי שמבקש אישור לצאת מן הגדה.

החשוד בנוכלות נלכד בעזרת „שידור חוקר"

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

מרק אלפרד, החשוד במעשי הנוכלות, שנלכד אתמול בעזרת הציבור לאחר שידור התכנית „בשידור חוקר", יובא היום בפני שופט להארכת מעצרו. נגד מרק אלפרד תלויים ועומדים 20 תיקים בחשד להונאה. בעקבות שידור כתבת הטלוויזיה אודות מעלליו של הנוכל הנאה בן ה־40, התקשר למטה המשטרה, שהוקם באולפן, אורח המתגורר באכסניה ברחוב בן יהודה 60 בת"א. האורח סיפר כי באכסניה מתגורר אדם הדומה לתמונה ששודרה מעל גבי המרקע.

למקום הגיע צוות בילוש של היחידה המרכזית. כשהתברר להם כי החשוד אינו בחדרו הציבור מארב. סמוך לשעה 1.00 בבוקר הגיע החשוד לאכסניה ונעצר. אלפרד הועבר למשטרת מרחב הירקון והועבר לשם המשך חקירה למפלג ההונאה בת"א. אלפרד, טבח במקצועו, חשוד כי במשך 3 שנים הצליח להונות נשים להן הבטיח נישואים — למרות היותו נשוי — ולאחר מכן נמלט עם כספן. כן הוא חשוד בהונאת סוחרים רבים ובתשלומים עבור סחורה שרכש בצ'קים ללא כיסוי.

עוד נודע כי לפני כחודשיים שהה אלפרד בקיבוץ ניר דוד כטבח בכיר לנסיון ומילא את תפקידו בצורה טובה ביותר. תקופת שהותו הקצרה כטבח במשק נבעה מסרובו לספק פרטים כלשהם על עצמו או על עברו, כתוצאה מכך הוחלט שלא להעסיקו. לפי החשד מדובר בהונאה בסכומים של אלפי ש"ח.

קטין הצליח להימלט מבית־המעצר באבו־כביר

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

קטין בן 16, תושב חאן יונס נמלט בבוקר מבית המעצר באבו כבור. המשטרה פתחה בחיפושים נרחבים אחר הנמלט. הקטין חשוד בביצוע מעשי סרוס בקטין ובשימוש בסמים. שוטר מאגף הנוער מצא את דלת תאו פתוחה ומעריכים כי העצור נמלט בסביבות השעה 6.00 בבוקר.

נעצר צעיר שגידל „צמחי נוי" בביתו

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

„זה סתם צמחים לנוי" אמר אתמול לשוטרי מפלג הסמים של משטרת אילת תושב אילת בן 24, שנעצר כחשוד בגידול צמחי „הקנבוס ההודי" מכנו מפיקים מריחואנה.

בדירתו שבמרכז אילת נמצאו ארבעה עציצים גדולים עם צמחי „הקנבוס ההודי". הצעיר יובא היום לבית־המשפט באילת והמשטרה תבקש את הארכת מעצרו.

למשפחה ולבית ניר־יצחק
משתתפים באבלכם הכבד במותו הפתאומי של
משה בוריאן
קיבוץ סופה

ליהודית דוננה ולמשפחתה
משתתפים באבלכם במות הגים
מישה
קיבוץ ניר־יצחק

למשפחת נמרי ולקיבוץ שריד
אתכם באבלכם במות
חסיה ז"ל
קיבוץ שער־העמקים
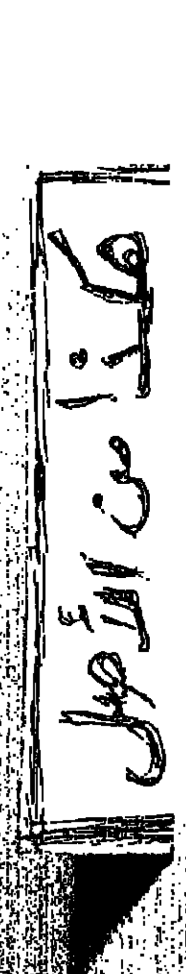
במלאת שלושים
לפטירת יקירתנו
מרים (מניה) ברבר ז"ל
לבית ולדמן
נעלה לקברה לגילוי מצבה
ביום ששי ט"ו בטבת תשמ"ז 16.1.87 בשעה 10.30
בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
נפגשים ליד השער הראשי
המשפחה המתאבלת